

GULDBORGSUND

BUDGET REDEGØRELSE 2021

ARKITEKTTEGNING - SORA IMAGES:
DEN NYE SUNDSKOLE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	5
TVÆRPOLITISKE MÅL.....	7
BUDGETFORUDSÆTNINGER	12
BUDGETAFTALE	14
RESULTATOVERSIGT	19
FINANSIERINGSOVERSIGT	20
BEVILLINGSOVERSIGT.....	20
OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTERINGER	21
ØKONOMIUDVALG	25
Mål & Indikatorer	25
Politikområde: Finans	30
Politikområde: Politik og erhverv	31
Politikområde: Administration	34
SOCIAL, SUNDHED OG OMSORGSUDVALG	37
Udvalgsstrategi.....	38
Politikområde: Omsorg	43
Politikområde: Folkesundhed	52
Politikområde: Socialområdet	55
Politikområde: SSO - Administration.....	61
BØRN, FAMILIE OG UDDANNELSESUDVALG	63
Udvalgsstrategi.....	64
Politikområde: Familierådgivning.....	68
Politikområde: Børn & Læring	75
Politikområde: BFU - Administration	86
KULTUR, FRITID OG BOSÆTNINGSUDVALG	90
Udvalgsstrategi.....	91
Politikområde: Kultur og Turisme	101
Politikområde: Fritid	107
Politikområde: KFB - Administration	113
TEKNIK, MILJØ OG EJENDOMSUDVALG	117
Udvalgsstrategi.....	118
Politikområder samlet.....	124
Politikområde: Drift	125
Politikområde: Myndighed	128
Politikområde: TME - Administration.....	129
BESKÆFTIGELSESUUDVALG	131
Udvalgsstrategi.....	132
Politikområde: Arbejdsmarkedscenter	138
Politikområde: AM-projekt	143
Politikområde: BES - Administration	144

FORORD

Guldborgsund Kommune er en kommune i udvikling, hvor vi hver dag arbejder for at skabe endnu bedre rammer for et rigt og mangfoldigt hverdagsliv for alle borgere uanset alder.

I oktober 2020 vedtog et samlet byråd budget 2021-2024. Budgetforliget er udtryk for et stærkt og bredt politisk samarbejde om at realisere det samlede byråds strategi for den fortsatte udvikling af Guldborgsund Kommunes potentiale.

Vores fokus er på at løse kommunens fælles kerneopgave, som lyder:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.”

I begyndelsen af denne byrådsperiode formulerede byrådet 12 tværgående mål, som hver især bidrager til kerneopgaven og til at skabe de bedst mulige rammer for Guldborgsunds borgere. For at sætte fokus på de enkelte mål, har vi i hvert budget prioriteret tre mål ad gangen.

I dette budgetforlig prioriteres følgende tre tværgående mål:

- Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri
- At vores landdistrikter er attraktive
- Mangfoldige fællesskaber

Budgetforliget har denne gang et lidt andet bagtæppe, end de foregående år, efter at regeringen og Folketinget i juni 2020 vedtog den nye udligningsreform. For Guldborgsund Kommune betyder det, at der tilføres flere penge i udligning end hidtil, og det har givet mulighed for at prioritere kernevelværdien samtidig med, at skatten kan sættes ned for første gang i kommunens historie.

Vi tilføjer derfor budgettet yderligere godt 120 millioner kroner til kernevelværd, og vi er i byrådet utroligt glade for, at vi kan prioritere den nære velfærd og omsorg til borgerne med så mange flere penge hvert år. Samtidig giver vi en skattelettelse på 0,5% til gavn for både borgere og erhvervsliv. Det giver borgerne

cirka 235 millioner kroner mere mellem hænderne set over en femårig periode, mens det kun koster kommunen 38 millioner kroner på grund af et særligt tilskud, der indgår i udligningsreformen.

Vi investerer desuden 25 millioner kroner i renovering af dagtilbud og skoler, så vores børn kan få nogle bedre rammer. Vi bygger Danmarks første svanemærkede folkeskole i Sundby, der også er tænkt som et slags byens hus for borgerne i Sundby og omegn. Alt sammen noget, der giver flere lokale arbejdspladser og sikrer gode rammer for vores fælles liv.

Som led i arbejdet med de tre mål, der er særligt fokus på i dette budgetforlig, er der også sat ca. 45 mio. kr. af til landdistrikts- og turismeudvikling, der er øremærket penge til at støtte unge, som gerne vil starte egen virksomhed, og der er afsat penge til områdefornyelse rundt om i kommunens byer.

Det samlede budgetforlig, hvis investeringer tager udgangspunkt i ovenstående fokusområder, kan læses her i budgetredegerelsen.

GULDBORGSUND KOMMUNE, DECEMBER 2020

A handwritten signature in black ink, which reads "John Brædder". The signature is written in a cursive, flowing style. Below the signature is a horizontal line.

JOHN BRÆDDER
BORGMESTER

BUDGET 2021-2024

INDLEDNING

Guldborgsund Kommune har sit styringsmæssige fokus på at skabe tydelig sammenhæng mellem strategi, effekt og budget, som det er vist i denne figur:

Budgettet har til opgave at fastsætte de økonomiske rammer, som skal sikre at de målsætninger, som byrådet har sat for hele kommunen og dens borgere, kan virkeliggøres.

Guldborgsund Kommune har et samlet driftsbudget i 2021 på 4,3 mia. kr., som skal dække kommunens samlede drift og udvikling.

Guldborgsund Kommune har gennem mange år prioriteret en stram økonomistyring og økonomisk balance, og der er gennemført effektiviseringer og omprioriteringer for omkring 330 mio. kr. Det har medvirket til, at kommunen er inde i en sund økonomisk og strukturel udvikling. Der er i den periode oparbejdet en kassebeholdning på godt 600 mio. kr., hvoraf godt 330 mio. kr. vedrører frigivelse af likviditet fra kommunens sale og lease back engagement.

Folketinget har i 2020 vedtaget en ny udligningsreform med virkning fra budget 2021 og frem, hvor Guldborgsund Kommune tilføres godt 120 mio. kr. årligt.

Byrådet er enige om, at alle borgere i Guldborgsund skal have glæde heraf, hvorfor udvalgene tilføres 121,7 mio. kr. til at sikre kernevelfærden på de respektive udvalgsområder. Byrådet har ligeledes besluttet en skatnedsættelse på 0,5%, hvilket er godkendt af Social- og Indenrigsministeriet.

Under overskriften "Det rige hverdagsliv – godt fra start" har byrådet vedtaget kommuneplanstrategi og udvalgsstrategier, som sætter en klar retning for byrådets arbejde i 2019-2022.

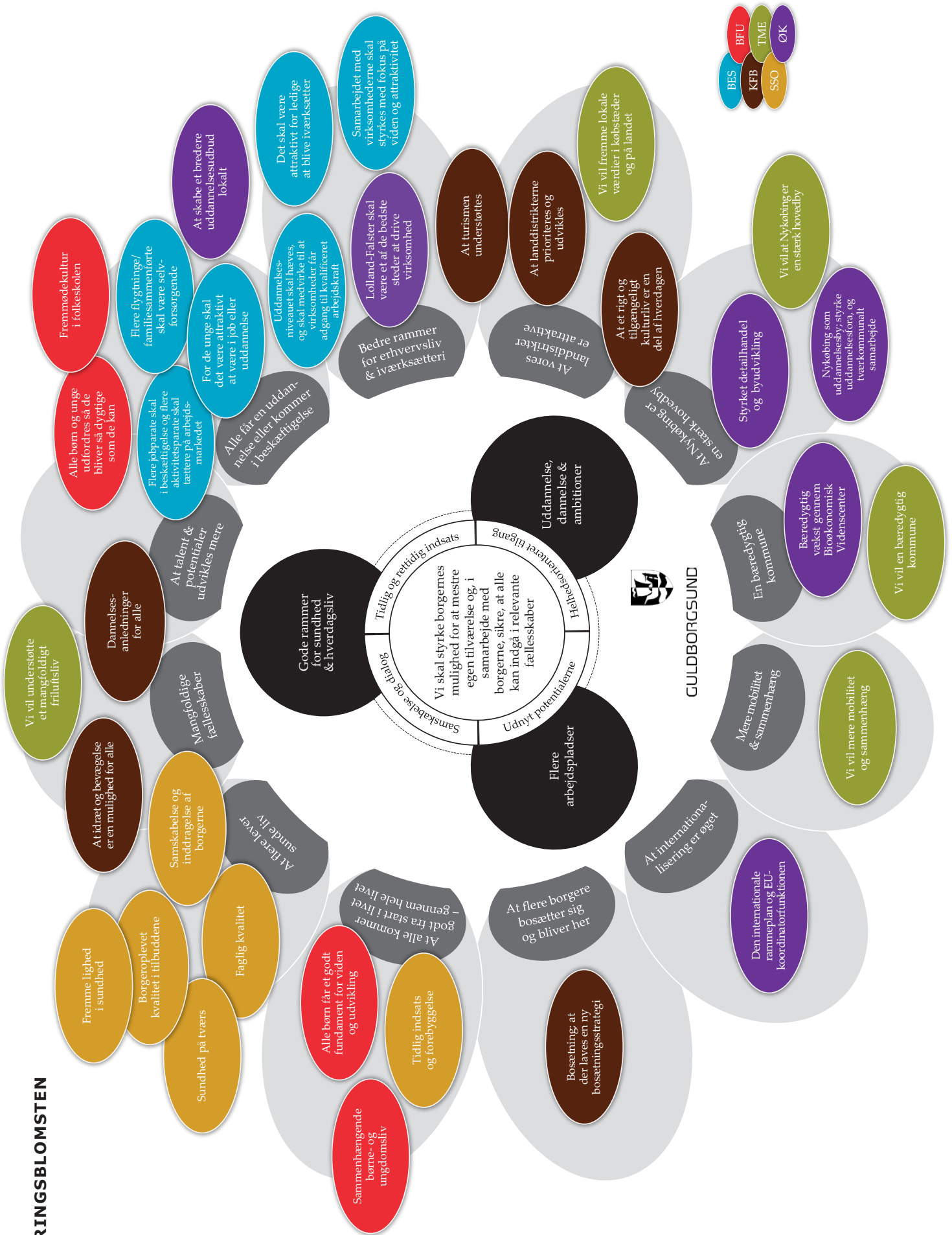
Strategierne skal understøtte byrådets kerneopgave om at "styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Der arbejdes med 3 overordnede strategiske målsætninger, som handler om sundhed og hverdagsliv, uddannelse, dannelse og ambitioner og flere arbejdspladser. Med det udgangspunkt har byrådet prioriteret 12 tværpoltiske mål. Fagudvalgene har med det udgangspunkt udarbejdet fagpolitiske mål og strategier for, hvordan byrådet samlet set når de vedtagne mål.

Byrådets strategi er visualiseret som en styringsblomst.

Med byrådets strategier er der lagt et højt ambitionsniveau for hele organisationen, hvor budgetansvarlighed hænger sammen med effektivitet og kvalitet i opgaveløsningen. Effekt for kommunens borgere og virksomheder er derfor centralt i strategierne og den tilgang, som organisationen løser sine opgaver på. Netop det at have fokus på, hvilken effekt der opnås, medvirker til, at kommunes ressourcer anvendes på den mest optimale måde. Det kan kun lade sig gøre, hvis budgettet er bundet tæt sammen med byrådets og fagudvalgenes strategier

Budgetredegørelsens opbygning understøtter kommunens styringsmæssige tilgang ved en indledningsvis opgørelse over kommunens samlede økonomi. Derefter er der en beskrivelse af de enkelte fagudvalgs opgaveportefølje og budget, samt en beskrivelse af fagudvalgenes strategier, der samlet set skal løfte den fælles kerneopgave.

TVÆRPOLITISKE MÅL

Tværpolitisk mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
Alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse	<ul style="list-style-type: none"> • Uddannelse- og beskæftigelsesstatistik 	<ul style="list-style-type: none"> • At flere har fået en uddannelse eller er kommet i beskæftigelse
Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri	<ul style="list-style-type: none"> • Antal arbejdspladser 	<ul style="list-style-type: none"> • Årlig vækst på 300 arbejdspladser
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal iværksættere og overlevelsesraten 	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af 150 nye virksomheder årligt
	<ul style="list-style-type: none"> • Erhvervsklima (måling fra DI, Dansk Byggeri, BLF) 	<ul style="list-style-type: none"> • Fremgang på 10 pladser i målinger af erhvervsklima
	<ul style="list-style-type: none"> • Omsætning i turisterhvervet 	<ul style="list-style-type: none"> • Omsætningen i turisterhvervet øges med 2% årligt
At vores landdistrikter er attraktive	<ul style="list-style-type: none"> • Benchmark på landdistrikternes attraktivitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Benchmark på landdistrikternes attraktivitet: middelværdi på 70
At Nykøbing er en stærk hovedby	<ul style="list-style-type: none"> • Antal besøgende i midtbyen 	<ul style="list-style-type: none"> • Antal besøgende i midtbyen er øget med 2% ift. 2018
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal studerende 	<ul style="list-style-type: none"> • Antal studerende er øget med 5% siden 2018
	<ul style="list-style-type: none"> • Borgertilfredshed med uddannelsesmuligheder, byliv, butikker og shopping 	<ul style="list-style-type: none"> • At den oplevede borgertilfredshed er øget med 3%
En bæredygtig kommune	<ul style="list-style-type: none"> • At vedtage Klimatilpasningsplan med tilhørende indsatser 	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatilpasningsplanen er vedtaget og de første initiativer fra planen er igangsat
	<ul style="list-style-type: none"> • Ny SUNDskole som verdensmålskole 	<ul style="list-style-type: none"> • Ny SUNDskole er taget i brug
	<ul style="list-style-type: none"> • Opstart af byudvikling på havnene i Stubbekøbing og Nykøbing 	<ul style="list-style-type: none"> • Helhedsplan for Nykøbing Erhvervshavn er politisk vedtaget. Visionspapir for Stubbekøbing Erhvervshavn er udarbejdet.
	<ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtig byudvikling på Ydre Østerbro 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektet "Friheden" er afsluttet på Ydre Østerbro.
		<ul style="list-style-type: none"> • Bynære erhvervsområder til Nykøbing bidrager til en bæredygtig byudvikling, hvor socialøkonomiske tiltag og/eller fysiske tiltag med grønne kiler, udnyttelser af eksisterende bygninger, regnvandshåndtering mv. er igangværende indsatser
Mere mobilitet og sammenhæng	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemførelse af to forsøgsprojekter i samarbejde med lokale aktører 	<ul style="list-style-type: none"> • Antal iværksættere og overlevelsesraten At borgerne i mindst 2 lokalområder - i samarbejde med kommunen - har skabt mobilitetsløsninger, tilpasset brugernes behov
	<ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtig transport med bybusser 	<ul style="list-style-type: none"> • At kommunen betjenes af en moderne nul-emission busflåde

Tværpoltiske mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
At internationalisering er øget	• Antal internationale projekter, antal internationale aktiviteter	• Øget antal internationale projekter og internationale aktiviteter
	• Antal fagcentre, som har EU projekter	• Øget antal fagcentre, som har EU projekter (fra 5 til 7 fagcentre).
At flere borgere bosætter sig og bliver her	• Tilfredshed med at bo i kommunen	• Tilfredshed med at bo i kommunen: indeks 78,5
	• Nettotilflytning	• Nettotilflytning: Samlet nettotilflytning på 600 personer i den 4 årige periode 2019 - 2022
At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet	• Andelen af GUSA-dialoger, hvor der ved dialogens oprettelse indgår familier med børn i alderen 0-6 år	• Andelen af GUSA-dialoger, hvor der ved dialogens oprettelse indgår familier med børn i alderen 0-6 år, er steget til 60% ud af det samlede antal dialoger for alle familier (børn og unge i alderen 0-17 år)
	• Andelen af GUSA-dialoger, som oprettes, mens bekymringen er i det grønne område (8-10) på børnelinealen	• Andelen af GUSA-dialoger som oprettes, mens bekymringen er i det grønne område (8-10) på børnelinealen er steget til 35%
	• Andelen af børn i dagtilbud i KOMPAS	• Andelen af børn i dagtilbud i KOMPAS (arbejdet med læreplanstemaer i dagtilbud) øges til 100%
	• Forældretilfredshedsundersøgelse ift. overgang fra børnehave til skole	• Forældretilfredshedsundersøgelse ift. overgang fra børnehave til skole. Der er tale om en ny måling, som laves første gang ved skolestart 2019. Når baseline kendes vil der blive fastsat et slutmål for 2022.
	• Trivselsmåling på 4.-9. klassetrin	• Trivselsmåling på 4.-9. klassetrin øges til 3,9 målt i ministeriets indikatorer
	• Tidlig indsats - KØS data: 1) Forebyggelige indlæggelser (blærebetændelse, brud, dehydrering, Ernæringsmæssig anæmi, forstoppelse, gastroenteritis, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold, tryksår)	• Forebyggelige indlæggelser for borgere over 65 år, forventes at falde med 23% ift. 2017-tallet til 20 i 2022 Datakvaliteten er ved at blive undersøgt nærmere med henblik på validering.
	• Tidlig indsats - KØS data: Genindlæggelser (fornyset kontakt inden for 30 dage)	• Genindlæggelser for borgere over 65 år forventes at falde med 12% ift. 2017-tallet til 52 i 2022 Datakvaliteten er ved at blive undersøgt nærmere med henblik på validering.

Tværpoltiske mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
At flere lever sunde liv	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsel (Fremragende, vældig godt, eller godt selv vurderet helbred) trækkes fra sundhedsprofilen. Skala: 1 (Dårligt) - 5 (Fremragende) 	<ul style="list-style-type: none"> • Andel med godt selv vurderet helbred: = 82 %.
	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhed på tværs - KØS data: 1) Forebyggelige indlæggelser (blærebetændelse, brud, dehydrering, Ernæringsmæssig anæmi, forstoppelse, gastroenteritis, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold, tryksår) 2) Genindlæggelser (fornyet kontakt inden for 30 dage) 	<ul style="list-style-type: none"> • Forebyggelige indlæggelser = 20, genindlæggelser = 52 <p>Datakvaliteten er ved at blive undersøgt nærmere med henblik på validering.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret omdømmevurdering i borgerundersøgelsen, på: 1) Ældreområdet (gennemsnit af spørgsmål omkring: udbud af boliger, plejemuligheder, hjemmehjælp, plejecentre og ældreområdet samlet set) 2) Sundhedsområdet (gennemsnit af spørgsmål omkring kommunens indsats vedr.: Kostvaner, rygning, alkohol, motionsvaner og sundhedsområdet samlet set) Skala: indeks 0 (meget utilfreds) - indeks 100 (meget tilfreds) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevet kvalitet på: 1) Ældreområdet = 55 2) Sundhedsområdet = 65
	<ul style="list-style-type: none"> • Stigning i scoren på faglig kvalitet i årsrapporter og tilsynsrapporter fra: 1) Socialtilsyn Øst 2) Kommunalt tilsyn på plejecentre Skala: 1 (Ikke tilfredsstillende) - 5 (særligt tilfredsstillende) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemsnitlig score på tilsyn: 1) Voksenområdet (2017) = 4,3 2) Plejecentre (2018) = 3,6
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal samarbejdsaftaler med private og frivillige aktører 	<ul style="list-style-type: none"> • Øge antallet af nye samarbejdsaftaler. (Der arbejdes på at justere indikatoren til en, som fortæller mere om den reelle værdiskabelse, når der arbejdes med inddragelse og samsskabelse hos borgerne.)
Mangfoldige fællesskaber	<ul style="list-style-type: none"> • Antal fysisk aktive voksne 	<ul style="list-style-type: none"> • Voksne: 65% skal være fysisk aktive
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal fysisk aktive børn 	<ul style="list-style-type: none"> • Børn: 83% skal være medlem af en forening
At talent og potentialer udvikles mere	<ul style="list-style-type: none"> • En årlig progression i uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) i temaer der omhandler ønsker til uddannelse eller karriere 	<ul style="list-style-type: none"> • At endnu flere unge ved, hvad de vil lave, når de bliver voksne, og hvem de vil være nu og i livet fremover
	<ul style="list-style-type: none"> • Metode til kvalitative interviews af børn og unge fra 6. klassetrin til 9. klassetrin, om deres drømme til livet 	

BUDGET FORUDSÆTNINGER

RAMMEBETINGELSER FOR BUDGET 2021

Regeringen og KL aftalte i juni måned 2020 betingelserne for den kommunale økonomi 2021.

De generelle tilskud og skatter er beregnet med udgangspunkt i det af Social- og Indenrigsministeriet udmeldte statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Det skal særligt bemærkes, at 41,6 mio. kr. af kommunens bloktilskud er betinget af, at kommunerne under ét overholder de udmeldte rammer for henholdsvis service- og anlægsudgifter. Guldborgsund Kommune forventer ikke udfordringer med at overholde de vejledende driftsrammer, der specifikt er udmeldt fra KL til den enkelte kommune.

Aftalen indeholder blandt andet følgende punkter:

- Pulje til skattenedsættelser på 200,0 mio. kr.
- Særtilskudspulje på 350,0 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner.
- Ordinær lånepulje på 200,0 mio. kr.
- Lånepulje på 250,0 mio. kr. målrettet investeringer med et effektiviseringspotentiale.
- Lånepulje på 400,0 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder.
- Lånepulje på 500,0 mio. kr. til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

TILSKUD

Guldborgsund Kommune modtager i 2021 28,0 mio. kr. i tilskud som særligt vanskeligt stillet kommune og 22,6 mio. kr. i tilskud som kommune med vanskelige vilkår.

Herudover modtager Guldborgsund Kommune i 2021 56,0 mio. kr. i tilskud til styrkelse af likviditeten.

DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE

INDBYGGERE

I forbindelse med budgetlægningen af generelle tilskud forventes indbyggertallet for 2021 at udgøre 60.674 (betalingskommuneopgørelse), hvilket i forhold til 2020 er en stigning på 31 personer.

INDTÆGTER

BLOKTILSKUD

I de udmeldte bloktilskud til kommunerne indgår et betinget bloktilskud på 4,0 mia. kr., hvor – som nævnt indledningsvis – Guldborgsund Kommunes andel svarer til 41,6 mio. kr.

Dette tilskud er betinget af, at kommunerne under ét overholder de aftalte rammer for service og anlæg i 2021.

Guldborgsund Kommunes vedtagne budget for 2021 matcher den vejledende serviceramme, der specifikt er udmeldt fra KL til den enkelte kommune.

SKATTER

Budgetteringen af skatteindtægterne tager afsæt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i år 2021, hvilket udgør 9.432,9 mio. kr.

Udskrivningsprocenten for 2021 er fastsat til 25,8 %, hvilket er 0,5% mindre end 2020.

De afgiftspligtige grundværdier er budgetteret til 11.052,5 mio. kr.

Grundskyldspromillerne er for 2021 fastsat til 32,34 og 7,2 (for produktionsjord) svarende til de promiller Guldborgsund Kommune opkræver i 2020.

DÆKNINGSAFGIFT, OFFENTLIGE EJENDOMME

Dækningsafgiften for offentlige ejendomme er uændret således, at dækningsafgiften af grundskylden er fastsat til 15 promille, samt at dækningsafgiften af forskelsværdien er fastsat til 8,75 promille.

KOMMUNENS KASSEBEHOLDNING

(LIKVIDE AKTIVER)

Kommunerne modtager i 2021 ekstraordinært 3,5 mia. kr. i bloktilskud til brug for styrkelse af kommunernes likviditet. Guldborgsund Kommunes andel udgør 56,0 mio. kr.

Der er i budgettet for 2021 budgetteret med henlæggelse til kassen på 49,9 mio. kr. (råderum) i overensstemmelse med intentionerne i den indgåede budgetaftale.

Der skal samtidig gøres opmærksom på, at en væsentlig del af likviditetsforbedringen de seneste år skyldes, at udgifter til planlagte anlægsinvesteringer i 2020

herunder overførsler fra tidligere år indtil videre kun i meget begrænset omfang er afholdt.

Vedrørende Guldborgsund Kommunes sale og lease back engagementer er der i 2019 og 2020 overført 330,5 mio. kr. fra deponerede midler til likvide aktiver. Overførslen er en konsekvens af en afgørelse fra Social- og Indenrigsministeriet.

PRIS- OG LØNFREMSKRIVNING

Pris- og lønfremskrivningen af budgettet for 2021 tager udgangspunkt i KL's anbefalinger.

ANLÆG

Budgettet for 2021 indeholder anlægsinvesteringer (afsatte rådighedsbeløb) for 155,0 mio. kr. – netto. Den samlede oversigt over prioriterede anlægsprojekter i 2021-2024 fremgår af oversigten over anlægsinvesteringer.

DEN KIRKELIGE LIGNING

Vedrørende den kirkelige ligning er der medio september 2020 fremsendt budgetforslag fra provstiuvalget. Byrådet har med udgangspunkt i forslaget besluttet af fastsætte udskrivningsprocenten til 1,16 i 2021 – svarende til niveauet for 2020.

LÅNOPTAGELSE

Der er budgetteret med lånoptagelse på 13,0 mio. kr

BUDGETAFTALE

BUDGETAFTALE 2021-2024: DET RIGE HVERDAGSLIV – I MANGFOLDIGE FÆLLESSKABER

Nærværende dokument udgør den politiske aftale for driftsbudgetterne og anlægsinvesteringerne for budget 2021 og overslagsårene indeholdt i budget 2021-2024.

Kommuneplanstrategien og udvalgsstrategierne udgør det strategiske grundlag for budget 2021-2024 i Guldborgsund Kommune.

Planstrategien sætter byrådets samlede politiske retning for arbejdet i denne byrådsperiode. Strategi-ens overordnede 3 målsætninger sætter retningen for, hvordan vi skaber rammerne for det gode hverdagsliv. Det guldborgsundske mindset udgør den tværgående og helhedsorienterede måde, vores organisation arbejder på.

Byrådet er enige om, at vores prioriterede fokus for at omsætte vores strategiske grundlag til virkelighed skal være med til, at vi sammen skaber endnu bedre vilkår for alle borgere i Guldborgsund Kommune og den positive udvikling af vores landsdel.

Vores fokus er på at løse den fælles kerneopgave:

Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og, i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber

Budgetforlig 2021-2024 "Det rige hverdagsliv – i mangfoldige fællesskaber" er udtryk for et stærkt politisk samarbejde om at realisere det samlede byråds strategi for den fortsatte udvikling af Guldborgsund Kommune i denne byrådsperiode.

Det er afgørende vigtigt for byrådet at forudsætningerne for og det efterfølgende resultat af udligningsreformen afspejles i budget 2021 – 2024. Driften stabiliseres og konsolideres på både kort og langt sigt. Anlægsniveauet fastholdes og udvikles i hele budgetperioden. Gældsafviklingen fastholdes som besluttet i den økonomiske politik. Det resterende råderum efter tildeling af midler fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner tilføres anlægsreserven.

Byrådet er enige om at alle Guldborgsunds borgere skal have gavn af udligningsreformen, der tilfører Guldborgsund Kommune godt 120 mio. kr. årligt, hvorfor der udover store driftstilførsler også indarbejdes en skatnedsættelse i perioden. Skatten er i Guldborgsund Kommunes levetid blevet hævet med 2,06 %, hvorfor en mindre skatnedsættelse på 0,5 % anses for passende og forsvarlig. Guldborgsund Kommune vil derfor ansøge Social- og Indenrigsministeriet om en skatnedsættelse på 0,5 %. Aftalen mellem KL og Regeringen betyder endvidere, at skatnedsættelsen samlet set vil tilføre Guldborgsunds borgere ca. 47 mio. kr. mere til forbrug om året – altså i alt 235 mio. kr. over en 5-årig periode. Guldborgsund vil dog samlet set i den 5-årige periode, kun miste ca. 38 mio. kr., som følge af, at Guldborgsund i perioden vil modtage tilskud til nedsættelsen.

I de to foregående budgetaftaler i denne byrådsperiode er det politisk aftalt og bekræftet, at vi i de fremadrettede budgetaftaler vil prioritere blandt de 12 tværpoltiske mål for at virkeliggøre planstrategien. I de to foregående budgetaftaler blev følgende 6 af de 12 tværgående mål prioriteret:

I budgetaftale 2019-2022 blev følgende tre af de tværgående mål prioriteret:

I budgetaftale 2020-2023 blev følgende tre tværgående mål prioriteret:

- Hovedspor 1: At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse
- Hovedspor 2: At alle kommer godt fra start i livet
- Hovedspor 3: At talent og potentialer udvikles

I budgetaftale 2021-2024 prioriteres følgende tre tværgående mål:

- Hovedspor 4: At flere borgere bosætter sig og bliver her
- Hovedspor 5: En bæredygtig kommune
- Hovedspor 6: At Nykøbing er en stærk hovedby

I budgetaftale 2021-2024 prioriteres følgende tre tværgående mål:

- Hovedspor 7: Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætterier
- Hovedspor 8: At vores landdistrikter er attraktive
- Hovedspor 9: Mangfoldige fællesskaber

Budgetterne skal overholdes! Byrådet forudsætter derfor, at udvalgenes eventuelle kommende driftsmæssige udfordringer efter nedenstående tilførsel, løses inden for udvalgenes samlede driftsrammer, således at ud-

valgene ser på tværs af de politikområder, der rummes inden for fagudvalget.

Med neutraliseringen af de økonomiske udfordringer forventer byrådet på samme vis derfor at nye og mindre omkostningstunge initiativer i indeværende budgetforlig, håndteres inden for udvalgenes samlede rammer.

Mindreforbrug tilføres likvide aktiver til konsolidering af kassen. Anlægsreserven øges med det eventuelle råderum der måtte opstå efter tildeling af særtilskud etc.

DRIFTSTILFØRSLER

Udvalgene tilføres samlet 121,7 mio. kr. til at sikre kernevelfærden inden for de respektive udvalgsområder.

Der øremærkes, ud over en tilførsel på 41 mio. kr. i 2021 og 36 mio. kr. i overslagsårene, 14,4 mio. kr. i driftsreserven på Beskæftigelsesudvalgets område. Byrådet er enige om at fastholde forventningen om yderligere initiativer, investeringer og effektiviseringer på beskæftigelsesområdet, der medfører en reduktion på 5 mio. kr. af omkostningerne inden for Beskæftigelsesudvalgets samlede ramme. Såfremt der opstår økonomiske udfordringer på Beskæftigelsesudvalgets område, håndteres disse i forbindelse med 2. budgetopfølgning 2021.

For at imødekomme de behov, der er på området for anbragte børn, tilføres området 15,3 mio. kr. i 2021, faldende til 7,3 mio. kr. i 2024. De faldende omkostninger skal ses i lyset af, at vi i stigende grad anvender mere effektive metoder i arbejdet med børnene til gavn for hele familien.

Der tilføres samlet 51 mio. kr. til gavn for ældre, udsatte og handicappede på omsorgs- og handicapområdet samt til øgede elevomkostninger til social og sundhedsassistentelever. I det omfang finanslovsforhandlingerne kompenserer for øgede omkostninger til flere social- og sundhedsassistent-elever, tilføres omsorgsområdet halvdelen af ressourcerne. Der reserveres 1 mio. kr. årligt til at udarbejde business cases inden for socialområdet, som medfører en omkostningsreduktion på 4 mio. kr. pr. år i 2021 og overslagsårene.

BUDGETTETS TRE TVÆRGÅENDE MÅL

Hovedspor 7: Bedre rammer for erhvervsliv & iværksætteri

Byrådet har, indeholdt i et af sine tolv tværgående mål, at arbejde for gode rammer for jobskabelse i landsdelen – det gør vi bl.a. ved at styrke rekrutteringsgrundlaget til såvel private som offentlige arbejdspladser.

Byrådet noterer sig derfor med tilfredshed at samarbejdsaftalen om undervisningsforløb for 4., 5. og 7. årgang på alle folkeskoler i tre udvalgte fag: Robot teknologi, Design og Håndværk (Tiny Houses) samt Madlavning (Kokkedysten) mellem CELF, UU og kommunen fastholdes og fortsat udvikles.

Derudover øremærkes 10 mio. kr. til de opgaver, kommunerne har overtaget fra regionerne for at styrke rekrutteringsgrundlaget på elevområdet. Der tages

nærmere stilling hertil, når det er afklaret om kommunerne bliver økonomisk kompenseret for disse opgaver.

Videnplatformen, hvor formålet er at udvikle og fundraise til fælles innovationsaktiviteter, er etableret og sikret drift i de kommende tre år via økonomiudvalgets udviklingspulje i indeværende års budget.

For styrke unges muligheder for opstart af egen virksomhed anmodes BLF om at sikre fokus på den målgruppe i udmøntningen af de ekstra 3 mio. kr. som tilførtes BLF i forbindelse med Coronapakken.

For at styrke rammevilkårene for vores virksomheder og fremme kommunens erhvervsvenlighed afskaffes byggesagsgebyret.

Mhp. at styrke turismen afsættes 10 mio. kr., som bl.a. kan indgå i samfinansieringen med eksterne parter til udvikling af Marielyst og Destination Sydfalster.

Der afsættes en cykelpulje på 5 mio. kr. i både 2021 og 2022 samt 3 mio. kr. i 2023 og 2024 mio. kr. Puljen anvendes bl.a. til samfinansiering af eventuelle nationale cykelstrategi-puljer og yderligere lokale trafikikkerhedspolitiske initiativer; herunder eventuelle tiltag på Gedservej.

Der afsættes en anlægspulje til forprojekter til anlægssager på 2 mio. kr. årligt i alle overslagsår for at kvalificere beslutningsprocesserne i anlægssager.

Der afsættes en anlægsreserve på 18 mio. kr. i 2021 til at imødegå prisudviklingen og sikre fremdrift på anlægsområdet, hvorefter eventuelle prisstigninger i efterfølgende overslagsår forventes indarbejdet i de tekniske budgetter.

Hovedspor 8: At vores landdistrikter er attraktive

Landdistrikter og byer er hinandens forudsætninger for vækst og udvikling. Udviklingen kan fremmes både indefra (lokale tiltag) og udefra (sektorielle tiltag og rammevilkår). Det er derfor vigtigt fortsat at holde et særligt fokus på udviklingen af landdistrikterne og understøtte nye og nuværende samarbejdsformer samt frivillige fællesskaber.

Der afsættes samlet 45 mio. kr. i budgetperioden til understøttelse af hovedsporet ud over de øvrige initiativer i nærværende budget fra øvrige hovedspor, der rækker ind i landdistriktsudvikling i øvrigt.

De 45 mio. kr. fordeler sig som følger.

Der afsættes en engangspulje på 3 mio. kr. i 2021 til at styrke landdistrikterne, herunder indgå i samskabelsesprojekter mellem dagsinstitutioner, landsbyordninger samt pleje- og aktivitetstilbud i landdistrikterne. Desuden afsættes en årlig pulje på 4 mio. kr. til områdefornyelse uden for Nykøbing.

I forlængelse af analysen af renoveringsbehovet i lystbådehavnene er byrådet enige om at eventuelle renoveringsarbejder og finansieringen heraf drøftes mellem parterne.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2021 og 5 mio. kr. i hvert af overslagsårene til indvendig vedligeholdelse m.v. af skoler og daginstitutioner.

For at styrke initiativer i projektet "Bevæg dig for livet" og samtidig styrke lokalsamfundenes fælles aktiviteter afsættes desuden 1 mio. kr. til etablering af helårsbade faciliteter i landdistrikterne.

Der sikres forbedring af de fysiske forhold i Fribrødre Å for at nedbringe fosforudledningen som estimeres til 1 mio. kr., der finansieres inden for Teknik, Miljø og Ejendomsudvalgets eksisterende ramme.

Hovedspor 9: Mangfoldige fællesskaber

Med denne budgetaftale prioriterer byrådet, at vi som kommune støtter op om og er med til at skabe rammerne for det gode liv og mulighederne for at indgå i mangfoldige fællesskaber.

Der afsættes et anlægsbeløb på 2 mio. kr. til at understøtte igangsættelsen af Schillers projektet, herunder klargøring af området.

Der afsættes endeligt 15 mio. kr. i 2022 og 15 mio. kr. i 2023 til ny daginstitution i Sundby.

Der afsættes endvidere 5 mio. kr. i hvert af overslagsårene 2022-2024 til etablering af yderligere demensafsnit og vedligehold af plejecentre. Endvidere afsættes 1 mio. kr. i 2021 og 2022 til øget tilgængelighed, som udmøntes i samarbejde med Handicaprådet.

Der afsættes 1,1 mio. kr. til at genindføre klippekortordningen for plejekrævende borgere i eget hjem. Byrådet vil gøre meget for at borgere, der er modtagere af ydelsen, tilbydes deltagelse i fællesskaber og dermed reducerer ensomhed blandt vores svage ældre. Deltagelse i mangfoldige fællesskaber skal være hele livet.

I forlængelse af budgetforlig 2020-2023, hvor der var fokus på at fjerne unødige dokumentations- og dataindsamlingskrav, så medarbejderne i endnu højere grad kan fokusere på kerneopgaven, noterer byrådet sig med tilfredshed, at der, med første del af opnormeringen på 4,2 mio. kr. på daginstitutionsområdet, alene anvendes 10.000 kr. til den lovpligtige revision. Det niveau forudsættes fastholdt i de kommende faser af indføringen af minimumsnormeringer.

Byrådet anerkender behovet for drøfte rengøringsniveauet i de kommunale institutioner i forlængelse af Covid-19 pandemien. Da ekstraomkostningerne hertil opgøres ultimo året og indgår i forhandlinger mellem Regeringen og KL, afventes resultatet af forhandlingerne, inden der iværksættes lokale ekstraordinære tiltag på rengøringsområdet. Byrådet er enige om at genoptage forhandlinger herom i umiddelbar forlængelse af en indgået aftale mellem Regeringen og KL.

Det er vigtigt for børns og unges trivsel, at der er adgang til kvalificeret psykologhjælp, når behovet er

der. BFU anmodes derfor om at reducere ventetiden på psykologhjælp til børn. Tiltaget finansieres inden for udvalgets samlede driftsramme.

KFB anmodes om at afsætte yderligere 50.000 kr. til Kulturelt Samråd i 2021 og hvert af overslagsårene.

AFSLUTTENDE.

For at konsolidere de i tidligere budgetforlig prioriterede tværgående mål afsættes følgende:

Byudviklingspuljen fortsætter i 2024 på 10 mio. kr.

I forbindelse med udvikling af Nykøbing havn er parterne enige om, at der af den samlede pulje til havneudvikling reserveres 1 mio. kr. i 2021 til at undersøge mulighederne for etablering af bynært havnebad i Nykøbing F. Der etableres snarest to badebroer på hver side af Frederik. IX's Bro i tilknytning til hhv. Østerbroområdet samt mellem Ndr. Bådelav og Slotsbryggen med tilhørende helårsbade faciliteter. Broerne finansieres af den i 2018 afsatte bevilling til bedre vandmiljø i Slotsbryggen; idet vandkvaliteten i Slotsbryggen og Guldborgsund forbedres via løbende oprensning i Slotsbryggen samt som resultat af etablering af nyt rensningsanlæg i Nykøbing. For at fremme tilgængeligheden til vandet flyttes havnekontoret til den nyligt erhvervede gule bygning – første del af den sydlige del af havnen åbnes i 2021, mens hele den sydlige del åbnes for offentligheden i løbet af 2022.

De afsatte midler i 2021 og 2022 til etablering af nyt museum i Nykøbing F. forskydes til 2022 og 2023, idet medfinansieringsbehovet til realisering af museum Lolland Falsters planer om nyt museum tidligst forventes aktiveret i budgetåret 2022.

I budgetforlig 2019 prioriterede byrådet arbejdsmiljøindsatsen om den attraktive arbejdsplads.

For fortsat at udvikle indsatsen afsættes en pulje på 5 mio. kr. årligt til mere fleksible arbejdspladser som følge af de positive arbejdsmæssige erfaringer med covid-19. Midlerne øremærkes til at investere i og udnytte de positive effekter, der er konstateret i forbindelse med covid-19 i forhold til fleksible rammer for arbejdets udførelse. Herunder tydeliggøre de muligheder, der er for fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden.

Puljen skal fremme øget produktion, digitalisering, effektivisering, rekrutteringsmuligheder og trivsel samt nedsætte sygefravær.

Der afsættes desuden 500.000 kr. til en for-analyse af, hvordan de bygningsmæssige arbejdsmiljøudfordringer for personalet i Dronningensgade 24-30 håndteres bedst muligt.

Byrådet er enige om, at arbejdsforholdene skal forbedres.

FARØBROEN
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

RESULTATOVERSIGT 2021-2024

	Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
	Indtægter	4.716,3	4.798,7	4.879,5	4.956,5
	Skatteindtægter	2.714,1	2.744,3	2.806,0	2.852,7
	Tilskud og udligning	2.002,2	2.054,4	2.073,5	2.103,8
	Driftsudgifter	-4.319,7	-4.311,2	-4.311,6	-4.297,0
Faste priser (2021-niveau)	Økonomiudvalg	-324,7	-324,8	-327,8	-316,6
	Social, Sundhed og Omsorgsudvalg	-1.333,8	-1.335,7	-1.338,4	-1.341,0
	Børn, Familie og Uddannelsesudvalg	-925,3	-920,5	-915,6	-909,6
	Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg	-139,2	-138,8	-138,5	-138,5
	Teknik, Miljø og Ejendomsudvalg	-282,8	-282,8	-282,6	-282,6
	Beskæftigelsesudvalg	-1.313,9	-1.308,6	-1.308,7	-1.308,7
	Pris- og lønfremskrivning (inkl. anlæg)		-84,2	-170,0	-264,0
	Renter (nettorenteindtægter)	12,3	10,7	9,3	8,4
	Resultat af ordinær drift	408,9	414,0	407,2	403,9
	Anlægsinvesteringer	-155,0	-176,2	-144,5	-161,9
Faste priser (2021-niveau)	Økonomiudvalg	-19,0	-13,0	-34,0	-54,0
	Social, Sundhed og Omsorgsudvalg	-18,5	-14,0	-14,0	-14,0
	Børn, Familie og Uddannelsesudvalg	-12,0	-20,0	-20,0	-5,0
	Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg	-56,6	-50,4	-15,0	-35,0
	Teknik, Miljø og Ejendomsudvalg	-48,9	-78,8	-61,5	-53,9
	RESULTAT I ALT	253,9	237,8	262,7	242,0

(+) = indtægter / (-) = udgifter

FINANSIERINGSOVERSIGT

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Kapitalfremskaffelse				
Årets resultat i alt (overskud)	253,9	237,8	262,7	242,0
Guldborgsund Forsyning A/S	8,4	8,4	8,4	8,4
Låneoptagelse	13,0			
Øvrige finansforskydninger				
Kapitalanvendelse				
Årets resultat i alt (underskud)				
Afdrag på lån	-145,4	-145,2	-127,1	-100,3
Deponering (SUNDskolen)	-70,0	-48,0	-26,0	
Øvrige finansforskydninger	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Ændring af likvide aktiver	49,9	43,0	108,0	140,1

(+) = henlæggelse til kassen / (-) = forbrug af kassen

BEVILLINGSOVERSIGT

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter i alt	-4.319,7	-4.311,2	-4.311,6	-4.297,0
Økonomiudvalg	-324,7	-324,8	-327,8	-316,6
• Finans	-15,6	-15,6	-15,6	-15,6
• Politik og Erhverv	-84,8	-84,7	-87,2	-77,9
• Administration	-224,3	-224,5	-225,0	-223,1
Social, Sundhed og Omsorgsudvalg	-1.333,8	-1.335,7	-1.338,4	-1.341,0
• Omsorg	-658,4	-664,3	-671,3	-677,9
• Folkesundhed	-334,3	-334,6	-334,6	-334,6
• Socialområdet	-306,1	-302,0	-297,7	-293,7
• SSO - administration	-35,0	-34,8	-34,8	-34,8
Børn, Familie og Uddannelsesudvalg	-925,3	-920,5	-915,6	-909,6
• Familierådgivning	-180,2	-173,9	-170,3	-168,9
• Børn og Læring	-716,2	-717,8	-716,5	-711,9
• BFU - administration	-28,9	-28,8	-28,8	-28,8
Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg	-139,2	-138,8	-138,5	-138,5
• Kultur og Turisme	-61,4	-61,4	-61,4	-61,4
• Fritid	-47,1	-47,1	-47,0	-47,0
• KFB - administration	-30,7	-30,3	-30,1	-30,1
Teknik, Miljø og Ejendomsudvalg	-282,8	-282,8	-282,6	-282,6
• Drift	-200,2	-200,2	-200,2	-200,2
• Myndighed	-41,8	-41,9	-41,9	-41,9
• TME - administration	-40,8	-40,7	-40,5	-40,5
Beskæftigelsesudvalg	-1.313,9	-1.308,6	-1.308,7	-1.308,7
• Arbejdsmarkedscenter	-1.243,7	-1.238,5	-1.241,1	-1.242,0
• AM-projekt	0,8	0,8	0,8	0,8
• BES - administration	-71,0	-70,9	-68,4	-67,5
Anlægsbevillinger i alt	-155,0	-176,2	-144,5	-161,9

OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTERINGER 2021- 2024

	2021	2022	2023	2024
Anlægsinvesteringer i alt (mio. kr.)	-155,0	-176,2	-144,5	-161,9
Økonomiudvalg	-19,0	-13,0	-34,0	-54,0
• Havnebad, Nykøbing F.	-1,0			
• Havneudvikling Nyk. F.	-5,0	-10,0	-30,0	-50,0
• Styrkelse turisme, destination Sydfalster	-10,0			
• Udviklingspulje	-3,0	-3,0	-4,0	-4,0
Social, Sundhed og Omsorgsudvalg	-18,5	-14,0	-14,0	-14,0
• CHR – Inventar til stuer	-0,9			
• CHR – Træningsudstyr til ergoterapi	-0,4			
• CHR – Træningsudstyr til fysisk træning	-1,3			
• Gartnervænget – Ombygning	-1,4			
• Marie Grubbe – Asfaltering, Kraghave	-1,0			
• Marie Grubbe – Mobile boliger	-0,8			
• Plejeboliger	-2,1			
• Plejecentre – Optimering brandsikkerhed	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
• Rehabiliteringspark – Vinterhave	-1,6			
• Strategisk anlægspulje	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
• Yderligere demensafsnit – Etablering		-5,0	-5,0	-5,0
Børn, Familie og Uddannelsesudvalg	-12,0	-20,0	-20,0	-5,0
• Daginstitutioner og Skoler – Indvendig vedligehold	-10,0	-5,0	-5,0	-5,0
• Læringsmiljøer legepladser – Dagtilbud	-2,0			
• Ny daginstitution i Sundby		-15,0	-15,0	
Kultur, Fritid og Bosætningsudvalg	-56,6	-50,4	-15,0	-35,0
• Krokodille Zoo, nyt – Anlægstilskud	-6,5	-7,5		
• Multihal Nykøbing F.	-29,6	-27,9		
• Museum Lolland Falster, nyt – Anlægstilskud		-10,0	-10,0	
• Nykøbing F. Teater – Ombygning af indgangsparti	-4,5			
• Nykøbing F. Idrætspark – Helhedsplan		-5,0	-5,0	-35,0
• Saksøbing Sportscenter (Renovering eller ny Hal (50%))	-13,0			
• Styrkelse af landdistrikter	-3,0			

	2021	2022	2023	2024
Teknik, Miljø og Ejendomsudvalg	-48,9	-78,8	-61,5	-53,9
• Biodiversitet	-0,5	-2,0	-2,0	-2,0
• Boligsocial indsats, Nykøbing F. og Sakskøbing		-1,0	-1,0	-1,0
• Bygningsforbedringsudvalget	-0,8	-0,8		
• Bygningsfornyelse, rammebeløb	-3,0	-4,0		
• Center for Afhængighed, tagrenovering	-1,9			
• Cykelpulje (medfinansiering)	-5,0	-5,0	-3,0	-3,0
• Dronningensgade / Skolegade, adm. bygning	-0,5			
• Energimærkning, kommunale ejendomme	-0,5	-0,5		
• Fastholdelse af restlevetid på asfaltveje		-13,2	-13,2	-13,2
• Fastholdelse og styrkelse af landsbyer	-2,0			
• Guldborgland Bådelav	-2,0			
• Helårsbadefaciliteter	-1,0			
• Hesnæsengen – Nyt bygværk				-5,0
• Indsatser bæredygtighed – Energioptimering		-4,0	-4,0	-4,0
• Intelligente og digitale løsninger i drift		-1,0	-1,0	-1,0
• Klimaprojekt ved Hejrede Sø		-3,0		
• Nye anlæg af gadelys		-1,5	-0,4	-0,5
• Nykøbing F. Bymidte – Forstærkede effekter	-1,2	-5,8		
• Nysted Havn – Slamdepot og hammer	-0,5			
• Nysted Havn – Spunsrenovering, havnebassin	-0,3			
• Områdefornyelse – Sakskøbing		-2,5	-2,5	-2,5
• Områdefornyelse – uden for Nykøbing F.	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
• Pulje – Kvalificering af anlægsprojekter	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
• Pulje til Landsbyfornyelse	-5,7	-5,7	-5,7	-5,7
• Ramme til kondemnering	-0,5	-0,5		
• Schiller projekt – Ny bydel, byggemodning	-2,0			
• Slotsbryggen – Mole, bolværk m.m.			-1,0	
• Strategisk pulje til klimaindsatser	-2,5	-2,5	-2,5	
• Stubbekøbing – Aktivitetsplads ved stadion	-0,3			
• Stubbekøbing Havn – Gammel bådeværft	-0,2			
• Stubbekøbing Havn – Havneplads, opgradere	-1,5			
• Stubbekøbing Nordmole	-0,7			
• Styrkelse af landsdel som turismedestination	-3,0	-3,5	-3,0	
• Svømmecenter Falster – Tagrenovering		-2,8	-6,2	
• Tilgængelighed bygninger – SSO	-1,0	-1,0		
• Udvendig klimaskærm og indvendig vedligehold	-3,8	-10,0	-7,5	-7,5
• Øget trafiksikkerhed ved skoler	-2,5			
• Øget trafiksikkerhed – Cykelprojekter		-2,5	-2,5	-2,5

SKOVEN VED ÄLHOLM SLOTT
FOTO: LIS HOFFMANN

POLITIK OMRÅDER

ØKONOMIUDVALG

- FINANS
- POLITIK OG ERHVERV
- ADMINISTRATION

SOCIAL, SUNDHED OG OMSORGSUDVALG

- OMSORG
- FOLKESUNDHED
- SOCIALOMRÅDET
- SSO - ADMINISTRATION

BØRN, FAMILIE OG UDDANNELSES- UDVALG

- FAMILIERÅDGIVNING
- BØRN OG LÆRING
- BFU - ADMINISTRATION

KULTUR, FRITID OG BOSÆTNINGS- UDVALG

- KULTUR OG TURISME
- FRITID
- KFB - ADMINISTRATION

TEKNIK, MILJØ OG EJENDOMSUDVALG

- DRIFT
- MYNDIGHED
- TME - ADMINISTRATION

BESKÆFTIGELSESDVALG

- ARBEJDSMARKEDSCENTER
- AM-PROJEKT
- BES - ADMINISTRATION

ØKONOMIUDVALG

MÅL & INDIKATORER

Økonomiudvalget varetager de samlede byrådsformuleringer i Planstrategi 2018, har ansvar for kommunens overordnede planlægning samt politikområderne erhverv og det internationale område.

Økonomiudvalget har ikke en udvalgsstrategi, men har i stedet formuleret egne udvalgs mål og indikatorer, der danner baggrund for udarbejdelse af målaftaler på de tværpolitiske målsætninger.

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpolitiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

VORES KERNEOPGAVE:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber”

TVÆRPOLITISKE MÅL

Ud af de 12 tværpolitiske mål byder Økonomiudvalget særligt ind i de fire mål markeret med fed.

- At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet
- **At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse**
- At flere lever sunde liv
- Mangfoldige fællesskaber
- At talent og potentialer udvikles
- At flere borgere bosætter sig og bliver her
- Mere mobilitet og sammenhæng
- At vores landdistrikter er attraktive
- **At Nykøbing er en stærk hovedby**
- **Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri**
- At internationalisering er øget
- **En bæredygtig kommune**

UDVALGETS MÅL

Under økonomiudvalgets særlige ansvarsområder er der formuleret følgende mål:

1. At skabe et bredere uddannelsesudbud lokalt
2. Lolland-Falster skal være et af de bedste steder at drive virksomheder
3. Styrket detailhandel og byudvikling
4. Nykøbing som uddannelsesby; styrke uddannelsesfora og tværkommunalt samarbejde
5. Bæredygtig vækst gennem Bioøkonomisk Videnscenter
6. Den internationale rammeplan og EU-koordinatorfunktionen

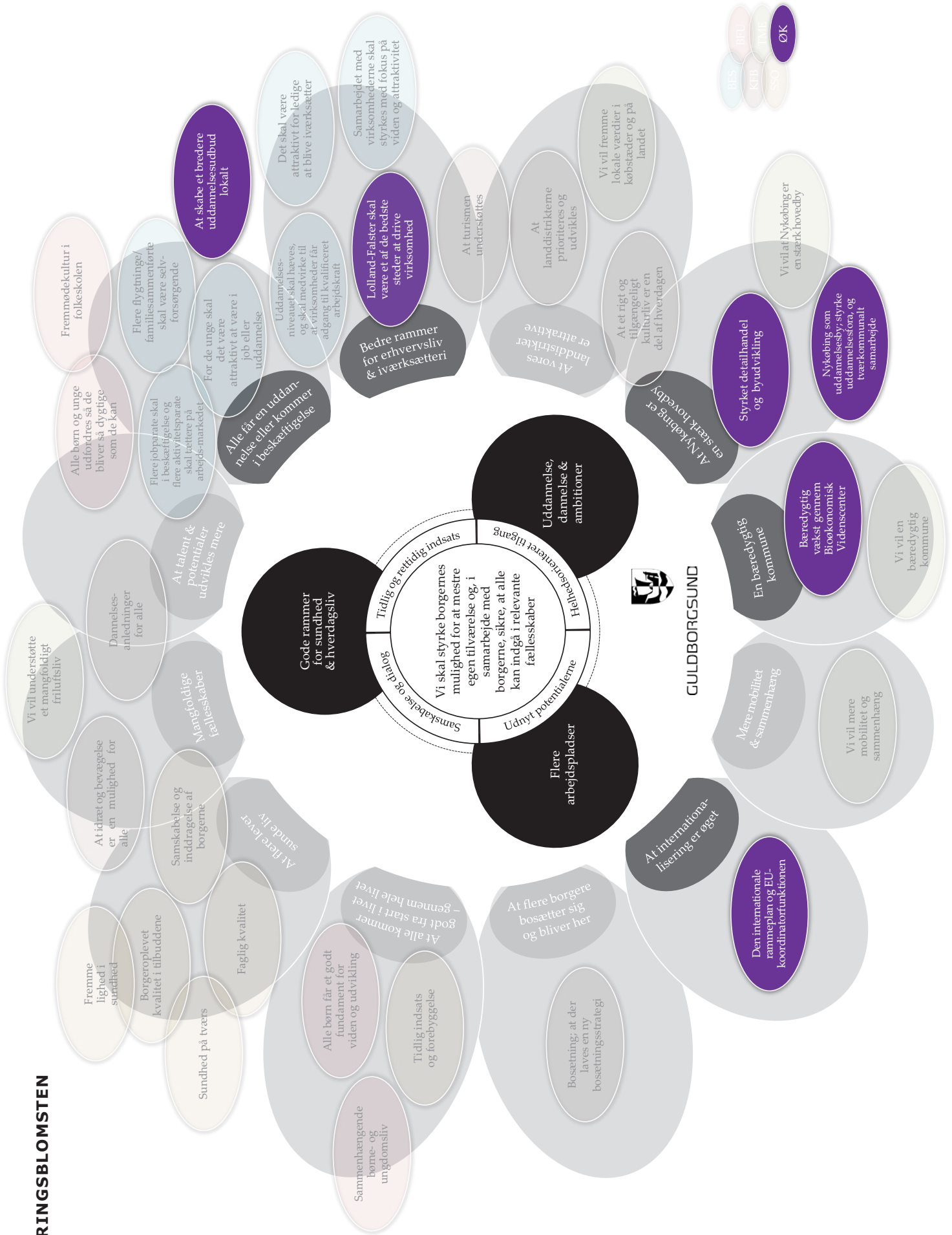
Der tages udgangspunkt i tidligere vedtagne strategier, handleplaner, rammeplaner mv. inden for emnerne,

- Uddannelsesbyen Nykøbing Falster
- Erhvervsfremme, og Business LF, Bioøkonomisk Vækstcenter Guldborgsund
- Styrkelse af hovedbyen; Strategisk planlægning og fremme af detailhandel (jobskabelse og attraktiv handelsby for hele kommunen)
- Internationalisering

UDVALGETS MÅL OG TILKNYTTETE INDIKATORER

Udvalgsmål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
Styrket detailhandel og byudvikling	• Antal butikker i midtby	• Fastholde antal butikker i Nykøbing F.
	• Omsætningstal (hvis det er muligt)	• Omsætningen øges med 1,5 % årligt
Nykøbing som uddannelsesby	• Antal studerende	• Antal studerende er øget med 5% siden 2018
Bæredygtig vækst gennem Bioøkonomisk Videnscenter	• Antal nye og bevarede arbejdspladser	• 40 nye/bevarede arbejdspladser
	• Antal virksomheder der samarbejdes med	• Samarbejde med 50 virksomheder/ vidensinstitutioner
	• Antal vidensinstitutioner der samarbejdes med	
	• Ekstern kapital i kr.	• Tiltrækning 10 mio. i ekstern kapital

Den internationale rammeplan og EU koordinatorfunktionen	• Antal internationale projekter, antal internationale aktiviteter	• Øget antal internationale projekter og internationale aktiviteter
	• Antal fagcentre, som har EU projekter	• Øget antal fagcentre, som har EU projekter (fra 5 til 7 fagcentre)
Lolland-Falster skal være et af de bedste steder at drive virksomhed	• Antal arbejdsplaser	• Årlig vækst på 300
	• Antal iværksættere og overlevelsesraten	• Etablering af 150 nye virksomheder årligt
	• Erhvervsclima (måling fra DI, Dansk Byggeri, BLF)	• Fremgang på 10 pladser i målinger af erhvervsclima
At skabe et bredere uddannelses-tilbud lokalt	• Antal udbudte uddannelser fordelt på niveauer.	• Antallet af uddannelser øges, herunder 1 universitetsuddannelse

POLITIKOMRÅDE: FINANS

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	10.137	15.895	16.013	16.013	16.013	16.013
Indtægter	-554	-389	-393	-393	-393	-393
Nettodriftsbevilling	9.584	15.506	15.620	15.620	15.620	15.620
Heraf lønsum	0	0	0	0	0	0

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

rende byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Afledte konsekvenser af udmeldte demografi- og besparelseskraV er indarbejdet i budget 2021 og efterfølgende år.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet i overskriftsform under Politikområde Finans er sammensat, idet bemærkes, at de budgetmæssige forudsætninger ikke afviger væsentligt i forhold til rammerne de seneste år.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Politikområde Finans omfatter primært udgifter til sale og lease back engagementer samt udgifter vedrø-

AKTIVITETER	1.000 KR	2021	2022	2023	2024
Byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger		4.073	4.073	4.073	4.073
Sale og lease back		11.547	11.547	11.547	11.547
Politikområde Finans		15.620	15.620	15.620	15.620

POLITIKOMRÅDE: POLITIK OG ERHVERV

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	64.091	106.366	93.512	93.439	95.960	86.632
Indtægter	-2.515	-44	-8.725	-8.725	-8.725	-8.725
Nettodriftsbevilling	61.577	106.322	84.787	84.714	87.235	77.907
Heraf lønsum	15.791	12.807	15.890	15.890	15.890	15.890

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Afledte konsekvenser af udmeldte demografi- og besparelseskraV er indarbejdet i budget 2021 og efterfølgende år.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Politikområdet Politikere omfatter primært udgifterne til byrådsmedlemmerne i form af blandt andet vederlag til borgmester og byråds/udvalgsmedlemmer, møder, rejser, kurser, telefon, abonnemeter m.v.

Politikområdet omfatter også kommunens internationale samarbejde herunder deltagelse ved internationale konferencer, deltagelse i internationale projekter og internationalt venskabsbysamarbejde.

Byrådet besluttede i november 2019, at Guldborgsund Havne omdannedes fra selvstyrehavn til kommunal

havn fra den 1. januar 2020. Driftsbudgettet for Guldborgsund Havne i 2021-2024 er indarbejdet i det samlede budget under Økonomiudvalget. I nedenstående tabel er der oplyst et nettobudget på 0 kr., hvilket er en konsekvens af, at udgifter og indtægter er lige store – omsætningen balancerer med 8,680 mio. kr.

Budgettet for 2021 og overslagsårene 2022-2024 indeholder i lighed med budgettet for 2020 en driftsreserve. Af nedenstående tabel fremgår størrelsen af den afsatte driftsreserve, hvortil skal bemærkes, at driftsreserven primært er reserveret til Arbejdsmarkedsområdet og til Social, Sundhed og Omsorgsområdet (rekrutteringsgrundlaget på elevområdet) i overensstemmelse med budgetaftalen.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet i overskriftsform under Politikområde Politik og Erhverv er sammensat.

AKTIVITETER	1.000 KR	2021	2022	2023	2024
Redningsberedskab		20.148	20.148	20.148	20.148
Guldborgsund Havne		0	0	0	0
Venskabsbysamarbejde		430	430	430	430
Politikere, valg m.m.		18.880	18.809	24.728	17.700
Erhvervsudvikling og administration		20.029	20.027	19.029	19.029
Driftsreserve		25.300	25.300	22.900	20.600
Politikområde Politik og Erhverv		84.787	84.714	87.235	77.907

ERHVERV OG UDVIKLING

- Administration, erhverv omfatter drifts- og udviklingsopgaver vedrørende erhverv og uddannelse, planstrategi, kommuneplan, frikommuneforsøg samt administration af større tiltag og tværpolitiske initiativer.
- Erhvervsservice og iværksætteri omfatter ydelser som samarbejdsaftale med Business Lolland-Falster, medlemskab og konkrete udviklingsinitiativer under Business Lolland-Falster. Finansiering af Erhvervshus Sjælland. Medlemskab af Femern Bælt Development og bidrag til det fælles EU kontor. Yderligere omfatter området større udviklingsprojekter og EU projekter samt projektansættelse.

Der er udarbejdet målaftale for perioden 2019-2022 for 5 udvalgte mål under Økonomiudvalget, hvor følgende er i fokus:

At skabe et bredere uddannelsesudbud lokalt

- **Afdække behovet** for uddannelse og opkvalificering, ved helt konkret dialog med virksomheder.
- **Udbyde** målrettede uddannelser/kompetencegivende kurser. Udvikle skræddersyet tilbud på baggrund af det aktuelle behov – et eksempel herpå er plastmageruddannelsen.
- **Interessevaretagelse** med det formål at styrke eksisterende uddannelser og tiltrækning af nye.
- **Kommunikation** både over for beslutningstagere og studerende.

Nykøbing som uddannelses by

- **Årligt arrangement** med velkomst og modtagelse af studerende, hvor der i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne bliver arrangeret flere arrangementer i september.
- Etablering af flere **praktikpladser**, hvor der i et samarbejde med uddannelsesinstitutionerne laves en målrettet indsats over for virksomheder og større organisationer.
- Formidling af mulige **studiejobs** – en formidling under "STUDY IN NYK"
- **Ungdomsboliger** – hvor der bl.a. er lavet aftaler om "Tag over hovedet" garanti.
- Formidling af **fritidsaktiviteter** – formidling under "STUDY IN NYK" og et samarbejde med lokale foreninger
- Strategisk **kommunikation** – Nykøbing som uddannelses by indarbejdes i den overordnede kommunikation om strategiske prioriteringer i Guldborgsund Kommune.
- **Fastholdelse og tiltrækning** af uddannelser – indsatsen tilrettelægges i Strategisk Uddannelsesforum og i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

Lolland-Falster skal være det bedste sted at drive virksomhed

- Fremme anvendelse af **ny teknologi** – målrettet indsats overfor konkrete indsatser for at afdække behov og udbyde relevante forløb som fx robotteknologi.
- Fremme etablering af **nye virksomheder** samt øget vækst – Målrettet indsats for tiltrækning af nye virksomheder primært med fokus på afkørsel 43 og konkret indsats for fremme af iværksætteri bl.a. med fokus på etablering af optimale rammer for udvikling

af fødevarer virksomheder og en særlig indsats rettet mod unge.

- Styrke **konkurrenceevnen** – målrettet indsats med nye måder at tænke forretningsudvikling og vækst og fokus på brug af ny teknologi.
- **Tiltrække produktion/investeringer** herunder også generationsskifte – indsats med særlig fokus på de store anlægsprojekter og brug af lokale underleverandører samt konkret indsats med fokus på generationsskifte.
- Attraktive **erhvervsområder** – fokus på udvikling af Business Park Falster og nye erhvervsområder/grunde hvor vi oplever en konkret efterspørgsel som fx med etablering af Haveje på Marielyst. Kommende fokus på de eksisterende erhvervsområder i Nykøbing ved Randersvej.

Bæredygtig vækst gennem Bioøkonomisk Videnscenter

- **Netværk og partnerskaber** – der er indgået en række konkrete partnerskaber bl.a. med Århus Universitet, Hedeselskabet, DTU og RUC, yderligere er der indgået aftale om etablering af Agri-Aqua innovation Denmark.
- Grundlag for nye værdikæder med **lokal biomasse** og ny viden – Guldborgsund Kommune er med i en række større projekter om anvendelse af lokal biomasse fx tang, roetoppe, træ, dyrkning af laver, og andre med mulighed for tilskud til virksomheder om grøn forretningsudvikling og omstilling. Der er et tæt samarbejde med en række lokale virksomheder.
- **Kommunikation/branding og Vidensdeling** – Indsats der skal brande Guldborgsund Kommunes fokus på grøn omstilling og bioøkonomi, primært via hjemmeside, Sociale medier, folder og artikler i fagblade og lokale medier som Erhverv og Kultur, Yderligere gennem deltagelse i arrangementer og events som fx Madens Folkemøde, Vegvisir og workshops i EU.
- **Årlig event** – Dansk Bioøkonomisk konference som holdes en gang årligt.
- **Forretningsudvikling** – konkrete aktiviteter med udnyttelse af lokal biomasse fx ny produktion af fiskefrikadeller af Kutling, produktion af fisk i tomme landbrugsbygninger, dyrkning af alger til protein, produktion af bæredygtige pensler, produktion af gødning, ren forbrænding af slam. Beskæftigelseseffekt pt. 13-25 arbejdspladser
- Skaffe ekstern **finansiering** – der er modtaget direkte finansiering på 1,1 mio. kr. fra EU og yderligere finansiering via partnerskaber til gavn for lokale virksomheder.

Styrket detailhandel og byudvikling – med særlig fokus på hovedbyen

- Erhvervsservice overfor eksisterende **detailhandel** – Der ydes 1:1 vejledning om optimering, forretningsudvikling mv., yderligere er der et større EU projekt under udvikling i samarbejde med Ringsted og Kalundborg Kommuner. Der er etableret et partnerskab internt i Guldborgsund Kommune med Vores Nykøbing og Business Lolland-Falster om udvikling af detailhandel og byudvikling.
- Tiltrækning af **nye butikker** – Målrettet opøgende indsats for tiltrækning af konkrete butikker primært med fokus på Nykøbing.

- Attraktive **erhvervsområder** – Fokus på udviklingstendens og hvordan disse matcher de eksisterende etableringsmuligheder, der er i kommuneplanen udlagt et nyt område ved Guldborgsundcenteret, således at der fortsat er udviklingsmuligheder. Yderligere er der fokus på at øge attraktiviteten i bymidten og på længere sigt en udvikling af havneområdet.
- Dialog med **ejendommejer** om "trappemodel" – Der er løbende opsøgende dialog med ejendommejere om udvikling og prissætning, hvor der er gode erfaringer med en trappemodel, hvor lejen starter på et lavere niveau, stigende til "normal" leje over en 5 årig periode.
- **Fortætning** af butikker i hovedstrøg – I forbindelse med udskiftning af lejer er der fokus på "interne røkader" hvor eksisterende butikker fortsætter i andet lejemål, således at der opnås en bedre udnyttelse af bygningsmassen og en fortætning med fokus på at fastholde butikker i midtbyen.

UDVIKLINGSTENDENSER

Beskæftigelse

De seneste tal fra Danmarks statistik viser en lille **fremgang** i antal private arbejdspladser i Guldborgsund Kommune, en fremgang som forventes at blive bremset som konsekvens af COVID-19.

Nye virksomheder

Antallet af nye virksomheder har stabiliseret sig på et relativt **højere niveau** med ca. 150 årligt, hvilket er en etableringsrate højere end gennemsnit for Region Sjælland og landet som helhed. Beskæftigelseseffekten af iværksættere etableret i perioden 2010-2015 er resulteret i 630 nye fuldtidsansatte. Det forventes at COVID-19 medfører en lavere etableringsrate de næste 1-3 år.

POLITIKOMRÅDE: ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	180.051	221.019	237.395	237.560	237.992	236.183
Indtægter	-10.500	-12.872	-13.065	-13.065	-13.065	-13.065
Nettodriftsbevilling	169.551	208.147	224.330	224.495	224.927	223.118
Heraf lønsum	98.945	118.099	119.263	118.821	118.821	118.821

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Afledte konsekvenser af udmeldte demografi- og besparelseskraV er indarbejdet i budget 2021 og efterfølgende år.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Administration består af en række budgetmæssige underområder, hvor følgende aktiviteter er underlagt Økonomiudvalgets ressortområde:

- Seniorjob til personer over 55 år (Arbejdsmarkedsforanstaltninger)
- Administrationsbygninger (Fællesudgifter og administration mv.)

- Sekretariat og forvaltninger (Fællesudgifter og administration mv.)
- Løn- og barselpuljer (Lønpuljer mv.)
- Tjenestemandspension (Lønpuljer mv.)
- Forsikringer (interne forsikringspuljer)
- Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark
- Drift af centrale og tværgående IT-systemer

Af disse udgør udgifterne til kommunens administrative personale hovedparten af det samlede budget.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvordan budgetterne under Politikområde Administration fordeler sig blandt centrene.

AKTIVITETER	1.000 KR	2021	2022	2023	2024
Direktion		18.652	17.384	17.384	17.384
Politik & Personale		54.962	54.962	54.962	54.962
Borger & Branding		741	744	809	0
Økonomi & IT		144.604	145.948	145.841	144.841
Teknik & Miljø		5.371	5.457	5.931	5.931
Politikområde Administration		224.330	224.495	224.927	223.118

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Den centrale udfordring på politikområdet er at sikre en stadig mere effektiv opgavevaretagelse i organisationen, således at de administrative funktioners opgavevaretagelse er så optimal som mulig og leverer bedst mulig service inden for den til rådighed værende økonomi.

EFFEKTIVISERINGSSTRATEGI

Som led i en stram økonomisk styring har Guldborgsund Kommune i de seneste år gennemført en række besparelser, hvilket har medvirket til øget stabilisering af økonomien. Dette ændrer imidlertid ikke på, at Guldborgsund Kommunes økonomi fortsat er under pres, og at presset i de kommende år antageligt øges.

Løbende effektivisering af den kommunale forvaltning og de kommunale serviceydelser udgør derfor et væsentligt element i arbejdet med at sikre en stabil økonomi og opretholde det ønskede serviceniveau for kommunens borgere.

På denne baggrund arbejdes der fortsat med en effektiviseringsstrategi, som har til formål:

- at skabe det formelle grundlag for prioritering af konkrete effektiviseringstiltag og fastlæggelse af økonomiske effektiviseringsmål,
- at skabe grundlaget for en ensartet måde at tænke og arbejde med effektivisering i organisationen,
- at skabe grundlaget for tværgående samordning af organisatoriske og metodiske tiltag, som har effektivisering som mål.

UDLÆGNING AF DELE AF KONTO 06

ADMINISTRATION

Det besluttedes i forbindelse med budgetprocessen for 2015, at dele af administrationskontoen skulle "decentraliseres" og budgetmæssigt indgå i de stående udvalgs budgetrammer. Hensigten med ændringen var at skabe en budgetmæssig sammenhæng og prioriteringsmulighed mellem de administrative ressourcer og ressourcerne under udvalgenes politikområder (drift).

Administrationsdelen under de stående udvalgs ressortområder vedrører primært udgifter til sekretariatsbetjening og administrativt personale inden for følgende hovedaktiviteter:

- Servicejob
- Jobcentre
- Natur- og miljøbeskyttelse
- Park, Vej og Ejendomme
- Byggesagsbehandling
- Voksen-, ældre- og handicapområdet
- Det specialiserede børneområde
- Kultur og Fritid
- Borgerservice
- Børn og Læring

For at give et samlet billede af, hvad der er afsat til administration, er der nedenstående vist, hvordan budgettet til administration i de respektive stående udvalg ser ud, hvilket svarer til den udskilte administrationsdel fra Økonomiudvalgets område:

DE STÅENDE UDVALGS ADMINISTRATIONSANDELE	1.000 KR	2021	2022	2023	2024
Social, Sundhed og Omsorg		34.996	34.811	34.811	34.811
Børn, Familie og Uddannelse		28.875	28.835	28.835	28.835
Kultur, Fritid og Bosætning		30.642	30.338	30.078	30.078
Teknik, Miljø og Ejendomme		40.786	40.697	40.533	40.533
Beskæftigelse		71.036	70.908	68.402	67.522
I alt		206.335	205.589	202.659	201.779

FRA BAKKEHUSET
FOTO: PATRICK KIRKBY

SOCIAL, SUNDHED OG OMSORGSUDVALG

SSO-UDVALG

INDLEDNING

Ved udvalgsformand Bo Abildgaard

Med afsæt i Guldborgsund Kommunes kerneopgave; "Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber", ser udvalget det som sin vigtigste opgave, at sætte det brede sundhedsbegreb og fremme af lighed i sundhed på dagsordenen. Konkret med en vision om at flere borgere i Guldborgsund Kommune lever længere og har gode leveår – både fysisk, psykisk og socialt.

RAMMER OG VISION

Ulighed i sundhed medfører store forskelle i borgernes fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand, levealder samt funktions- og arbejdssevne. Hvilket betyder, at ikke alle borgere har lige muligheder for at udnytte deres livspotentialer.

Ulighed i sundhed kan opstå gradvist i den brede befolkning, som følge af flere faktorer, og bevirke at nogle borgere bliver hurtigere nedslidt, får livsstilssygdomme eller ikke opnår samme udbytte af behandlingen som gennemsnittet. I andre tilfælde er der tale om ulighed i forhold til særligt udsatte grupper som følge af fx misbrug, psykisk sygdom, hjemløshed eller andre sociale problemer.

Udvalget har som ambition, at alle borgere i vores kommune lever et sundere liv og derfor er det vigtigt, at prioritere tidlig opsporing, forebyggelse og indsats i samspil med borgerne. Dette skal dels foregå i alle kommunale institutioner, hvor borgerne færdes, og dels i andre situationer, hvor fx udsatte grupper på handicap og psykiatriområdet, med tidlig indgriben, har større mulighed for at leve et så selvstændigt og værdigt liv som muligt.

Som udvalg ser vi også en særlig rolle i at være garant for at de borgere, der ikke selv har ressourcer til at gøre opmærksom på deres behov, bliver medtænkt i social- og sundhedstiltag.

Det er vigtigt, at vi prioriterer og differentierer vores social- og sundhedstilbud. Det kræver politisk mod, helhedstænkning og stærkt samarbejde på tværs af udvalg og myndighedsområder. Det vil vi arbejde for i Social, Sundhed og Omsorgsudvalget.

VORES KERNEOPGAVE:

"Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber"

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpoltiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

1 SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVE OG STRATEGISKE MÅLSÆTNINGER

Social, Sundhed og Omsorgsudvalget (SSO) bidrager til at løfte kerneopgaven ved at:

- Styrke borgernes muligheder for at tage vare på egen mentale, sociale og fysiske sundhed, funktionsnedsættelse eller sygdom.
- Skabe muligheder for at borgerne kan indgå i fællesskaber.

SSO bidrager til at lykkes med følgende strategiske målsætninger:

Gode rammer for sundhed og hverdagsliv

Udvalgets rolle i forhold til at løfte målsætningen er:

- o At prioritere indsatser der bidrager til at det sunde valg bliver det lette valg i borgernes hverdag.
- o At sikre borgerne gode rehabiliteringsmuligheder.
- o At sikre hjælp og støtte til sårbare borgere som er afhængige af hjælp i hverdagen.
- o At bidrage til at borgerne får mest velfærd og kvalitet for pengene.
- o At skabe merværdi for og med borgerne, frivillige og pårørende via samarbejde og samskabelse.

Uddannelse, dannelse og ambitioner

Udvalgets rolle i forhold til at løfte målsætningen er:

- o At bidrage via praktik og uddannelse af SOSU-medarbejdere, sundhedspersonale, pædagogisk personale.
- o At bidrage med opkvalificering og uddannelse af medarbejdere – da det er et vigtigt element i at kunne tiltrække og fastholde medarbejdere i eksisterende og nye jobs.

Flere arbejdspladser

Udvalgets rolle i forhold til at løfte målsætningen er:

- o At bidrage via tilbud og heraf jobskabelse på Socialområdet, hvor ca. halvdelen af pladserne sælges til andre kommuner.
- o At have fokus på at hjælpe handicappede, psykisk sårbare og psykisk syge ud på vores kommunale arbejdspladser.
- o At bidrage til en robust arbejdskraft (psykisk, fysisk og socialt) samt sikre effektive tilbud og samarbejde ved sygdom.

2 TVÆRPOLITISKE MÅL

Ud af de 12 vedtagne tværpolitiske mål byder SSO udvalget særligt ind i de tre mål markeret med fed:

Vi vil

- At Nykøbing er en stærk hovedby
- At vores landdistrikter er attraktive
- Mere mobilitet og sammenhæng
- At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse
- **At flere lever sunde liv**
- **Mangfoldige fællesskaber**
- **At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet**
- Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri
- At talent og potentialer udvikles
- At flere borgere bosætter sig og bliver her
- At internationalisering er øget
- En bæredygtig kommune

3 UDVALGETS MÅL

1. Fremme lighed i sundhed
2. Tidlig indsats og forebyggelse
3. Borgeroplevet kvalitet i tilbuddene
4. Faglig kvalitet
5. Samskabelse og inddragelse af borgerne
6. Sundhed på tværs

4 UDVALGETS MÅL OG TILKNYTTETE INDIKATORER

Udvalgsmål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
Fremme lighed i sundhed, herunder: Borgeroplevet kvalitet i tilbuddene, Samskabelse og inddragelse af borgerne, Faglig kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsel (<i>Fremragende, vældig godt, eller godt selvvurderet helbred</i>) trækkes fra sundhedsprofilen. <i>Skala: 1 (Dårligt) - 5 (Fremragende)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Andel med godt selvvurderet helbred: 82%
	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret omdømmevurdering i borgerundersøgelsen, på <ol style="list-style-type: none"> 1) Ældreområdet (<i>Gns. af spørgsmål omkring: udbud af boliger, plejemuligheder, hjemmehjælp, plejecentre og ældreområdet samlet set</i>) 2) Sundhedsområdet (<i>Gns. af spørgsmål omkring: Kostvaner, rygning, alkohol, motionsvaner og sundhedsområdet samlet set</i>) <i>Skala: indeks 0 (meget utilfreds) - indeks 100 (meget tilfreds)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevet kvalitet på: <ol style="list-style-type: none"> 1) Ældreområdet = 55 2) Sundhedsområdet = 65
	<ul style="list-style-type: none"> • Stigning i scoren på faglig kvalitet i årsrapporter og tilsynsrapporter fra: <ol style="list-style-type: none"> 1) Socialtilsyn Øst 2) Kommunalt tilsyn på plejecentre <i>Skala: 1 (Ikke tilfredsstillende) - 5 (særdeles tilfredsstillende)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemsnitlig score på tilsyn: <ol style="list-style-type: none"> 1) Voksenområdet = 4,3 2) Plejecentre = 3,6
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal samarbejdsaftaler med private og frivillige aktører 	<ul style="list-style-type: none"> • Øge antallet af nye samarbejdsaftaler med private og frivillige aktører
Sundhed på tværs, herunder Borgeroplevet kvalitet i tilbuddene, Samskabelse og inddragelse af borgerne, Faglig kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • KØS data: <ol style="list-style-type: none"> 1) Forebyggelige indlæggelser (<i>blærebetændelse, brud, dehydrering, Ernæringsmæssig anæmi, forstoppelse, gastroenteritis, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold, tryksår</i>) 2) Genindlæggelser (<i>fornyset kontakt inden for 30 dage</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Datakvaliteten er ved at blive undersøgt nærmere mhp. validering
	<ul style="list-style-type: none"> • Forbedret omdømmevurdering i borgerundersøgelsen, på <ol style="list-style-type: none"> 1) Ældreområdet (<i>Gns. af spørgsmål omkring: udbud af boliger, plejemuligheder, hjemmehjælp, plejecentre og ældreområdet samlet set</i>) 2) Sundhedsområdet (<i>Gns. af spørgsmål omkring: Kostvaner, rygning, alkohol, motionsvaner og sundhedsområdet samlet set</i>) <i>Skala: Indeks 0 (meget utilfreds) - indeks 100 (meget tilfreds)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevet kvalitet på: <ol style="list-style-type: none"> 1) Ældreområdet = 55 2) Sundhedsområdet = 65

	<ul style="list-style-type: none"> • Stigning i scoren på faglig kvalitet i årsrapporter og tilsynsrapporter fra: <ol style="list-style-type: none"> 1) Socialtilsyn Øst 2) Kommunalt tilsyn på plejecentre <i>Skala: 1 (Ikke tilfredsstillende) - 5 (særdeles tilfredsstillende)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemsnitlig score på tilsyn: <ol style="list-style-type: none"> 1) Voksenområdet (2017) = 4,3 2) Plejecentre (2018) = 3,6
	<ul style="list-style-type: none"> • Antal samarbejdsaftaler med private og frivillige aktører 	<ul style="list-style-type: none"> • Øge antallet af nye samarbejdsaftaler med private og frivillige aktører
Tidlig indsats og forebyggelse	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af GUSA-dialoger som oprettes i det grønne område 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af GUSA-dialoger som oprettes, mens bekymringen er i det grønne område (8-10) på børnelinealen er steget til 35 % i 2022.
	<ul style="list-style-type: none"> • KØS data: <ol style="list-style-type: none"> 1) Forebyggelige indlæggelser (<i>blærebetændelse, brud, dehydrering, Ernæringsmæssig anæmi, forstoppelse, gastroenteritis, nedre luftvejssygdom, sociale og plejemæssige forhold, tryksår</i>) 2) Genindlæggelser (<i>fornyset kontakt inden for 30 dage</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • Datakvaliteten er ved at blive undersøgt nærmere mhp. validering

5 UDVALGETS FOKUSOMRÅDER

1. FREMME LIGHED I FORHOLD TIL SUNDHED OG SOCIALE TILBUD – DIFFERENTIEREDE OG HELHEDSORIENTERED E INDSATSER OG TILBUD

SSO vægter at fremme lighed via sundhed og sociale tilbud som er tilpasset borgernes fysiske, psykiske, sociale behov. Nogle borgere og deres netværk vil med forholdsvis lidt støtte og rådgivning kunne mestre egen sundhedsrisici, sygdom, social udfordring eller handicap. Andre borgere, fx multisyge, borgere med dobbelt-diagnoser eller borgere med mange kontakter på tværs af myndigheder og sektorer, har brug for mere opsøgende, tilpassede og koordinerede indsatser. SSO vægter endvidere at geografiske afstande til kommunale og regionale social- og sundhedstilbud ikke skaber ulige vilkår for kommunens borgere. Derfor skal der også tænkes i løsninger, som kan imødegå de geografiske udfordringer (fx hverdagsteknologi, sundhedshuse m.v.)

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Helhedsorienteret tilgang
- o Rettidig og tidlig indsats
- o Samskabelse & dialog
- o Udnyt potentialerne

2. TIDLIG INDSATS OG FOREBYGGELSE

SSO vægter at understøtte den tidlige forebyggende indsats i Guldborgsund i forhold til børn og deres familier ud fra viden om, at de første 1000 dage af barnets liv har særlig betydning for barnets fremtidige fysiske, sociale og mentale sundhed. SSO vægter derfor et tæt politisk samarbejde med BFU samt et tæt tværfagligt samarbejde med sundhedsplejen, dagtilbud og skoleområdet. På det generelle niveau vægter SSO tidlig indsats og forebyggelse i alle aldersgrupper. Tidlig indsats handler derfor også om at gribe ind i tide og vende en negativ udvikling i borgerens liv inden borgerens situation forværres. Fx ved begyndende psykisk sygdom eller misbrug.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Rettidig og tidlig indsats
- o Udnyt potentialerne

3. BORGEROPLEVET KVALITET

Mennesker er forskellige og har forskellige behov. Det er derfor vigtigt at borgerens perspektiv inddrages og at tilbuddene er fleksible og kan tilpasses borgernes behov. SSO vægter både inddragelse af borgeren i tilrettelæggelsen af eget individuelle tilbud og på mere organisatorisk niveau. Fx ved at borgernes perspektiv medtages i udvikling og/eller evaluering af sociale og sundhedsmæssige indsatser, så der kan tages højde for, om indsatserne opleves som meningsgivende.

Fokusområdet understøttes især af følgende tilgange:

- o Helhedsorienteret tilgang
- o Samskabelse & dialog

4. FAGLIG KVALITET

SSO vægter et fokus på faglig kvalitet, således at der, i de enkelte tilbud, er de rette socialfaglige og sundhedsfaglige kompetencer og den rette viden tilstede. Der skal skabes en systematisk forbedringskultur, hvor medarbejdere motiveres til at være metodebevidste og kigge på egen praksis, blandt andet via dokumentation og evaluering, med henblik på at skabe viden om, hvordan det arbejde de udfører virker for borgerne. Udnyttelse af hverdagsteknologi, der understøtter medarbejdernes praksis kan ligeledes medvirke til at bibeholde høj kvalitet og faglighed.

Der sker løbende forandringer i borgergrupperne på socialområdet ligesom et mere specialiseret sygehusvæsen og udviklingen mod flere ældre, kronikere, multisyge m.m. stiller nye krav til kommunen om at kunne varetage nye opgaver inden for pleje og behandling. Kapacitetstilpasning er i den forbindelse helt centralt både når det gælder sociale tilbud og sundhedstilbud. Dette indebærer også, at der hele tiden holdes øje med sammenhængen mellem pris og kvalitet, da mest mulig velfærd ikke kun handler om volumen, men også om indhold i tilbud.

Fokusområdet understøttes især af følgende tilgange:

- o Helhedsorienteret tilgang
- o Samskabelse & dialog

5. SAMARBEJDE OG SAMSKABELSE MED BORGEREN, NETVÆRK, FRIVILLIGE OG ANDRE AKTØRER

SSO vægter samarbejde og samskabelse med borgerne, frivillige, frivillige foreninger, Guldborgsund Frivilligcenter og partnerskaber i forhold til at fremme sunde og sociale indsatser samt relevante fællesskaber for de mange borgergrupper SSO har berøring med. Det er væsentligt også at samarbejde med private virksomheder om at skabe et rummeligt arbejdsmarked, med plads til at også borgere med sociale, psykiske og fysiske udfordringer kan bidrage til fællesskabet med de ressourcer de har.

Fokusområdet understøttes især af følgende tilgange:

- o Rettidig og tidlig indsats
- o Samskabelse & dialog

6: SUNDE RAMMER OG SUNDHED PÅ TVÆRS - DET SUNDE VALG SKAL VÆRE DET LETTE VALG

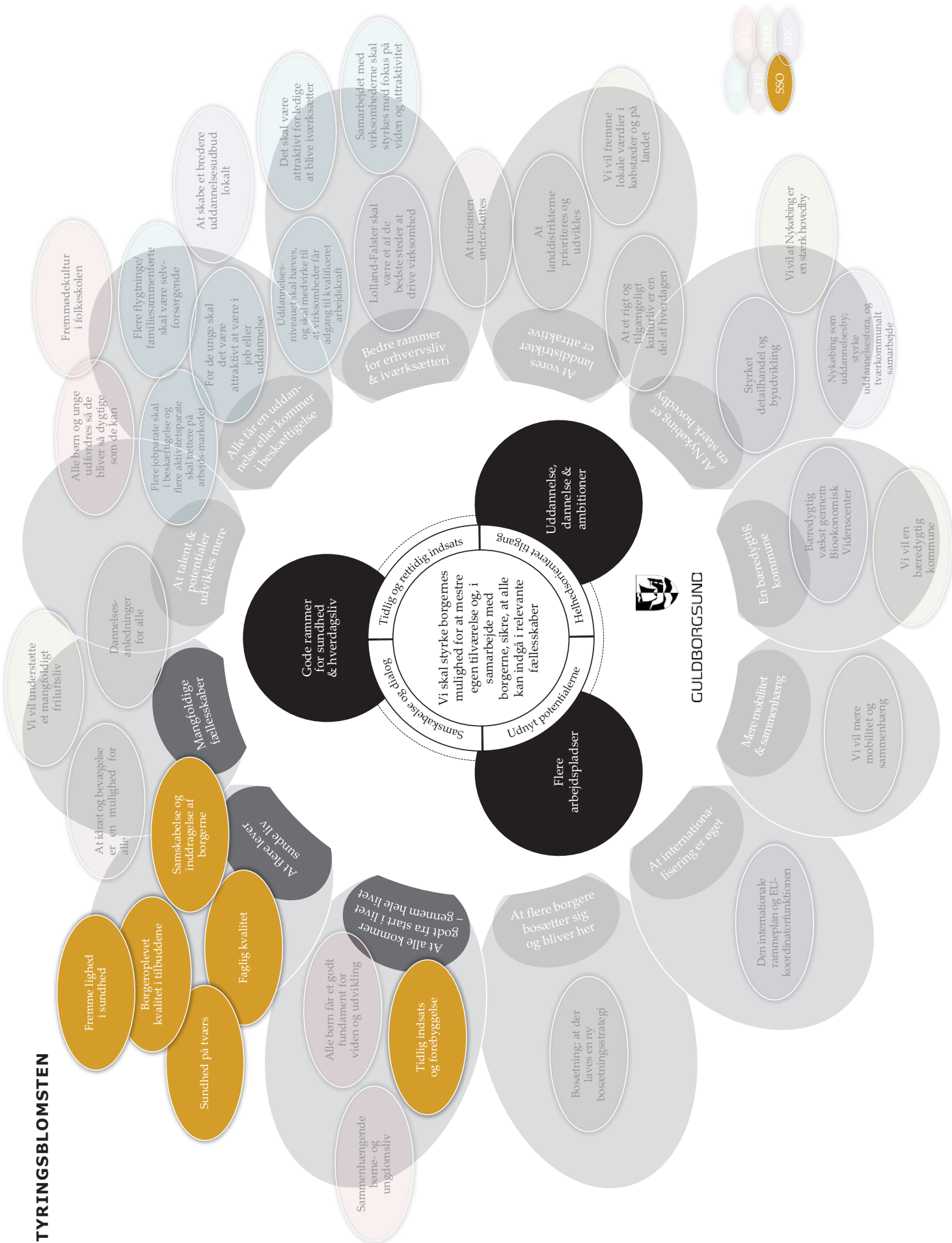
SSO vægter at sundhedsfremme og forebyggelse tænkes ind i de kommunale rammer og institutioner, hvor børn, unge, voksne samt ældre har deres gang eller ophold i hverdagen. Sunde rammer indbefatter fremme af sund adfærd i samspillet med borgeren - hvad enten det er i et botilbud, dagtilbud, plejehjem, jobcenter etc. Det er derfor vigtigt at der er opbakning på tværs af organisationen og at frontpersonalet har relevant viden og kompetencer i forhold til at understøtte de borgergrupper, de har kontakt med i forhold til sundhed og trivsel, herunder at kunne hjælpe borgere som har en ikke erkendt risikoadfærd.

SSO vægter, at borgerne oplever et nært og sammenhængende social og sundhedsvæsen. Derfor skal der også fremadrettet være et tæt samspil med gensidige forpligtelser og koordinering på tværs af sygehus, de praktiserende læger og kommunen både når det gælder borgere med fysiske og psykiske sygdomme samt evt. sociale udfordringer. SSO er optaget af at forebygge uhensigtsmæssige indlæggelser både for at sikre mest værdi for borgerne og sikre optimal ressourceudnyttelse på tværs af sektorer.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Helhedsorienteret tilgang
- o Rettidig og tidlig indsats
- o Samskabelse & dialog
- o Udnyt potentialerne

STYRINGSBLOMSTEN

POLITIKOMRÅDE: OMSORG

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	699.362	706.138	733.359	739.240	746.246	752.787
Indtægter	-77.129	-74.974	-74.936	-74.936	-74.936	-74.936
Nettodriftsbevilling	622.233	631.164	658.423	664.304	671.310	677.851
Heraf lønsum	479.741	468.480	481.178	482.848	482.848	482.848

BUDGETREDEGØRELSE OMSORG 2021-2024

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

DEMOGRAFIREGULERING 2021-2024

Budgettet for ældreområdet indeholder demografiregulering i henhold til de af økonomiudvalget godkendte principper. Budgettet er derved tilpasset i forhold til befolkningssammensætningen for at tage højde for ændringer i antallet af borgere i forskellige aldersgrupper. Beslutning om fordeling af demografi på de berørte områder tages senere på året, hvorfor midlerne ikke er fordelt i denne redegørelse. Der er for 2021 i alt 8,391 mio. kr. i demografimidler til fordeling mellem sygepleje, hjemmepleje og private leverandører af hjemmepleje

UDGIFTSDRIVERE

Følgende 8 områder er mest betydende for ældreområdets resurseforbrug og betragtes derved som ældreområdets *udgiftsdrivere*:

- Personlig pleje og praktisk bistand
- Hjælpemidler
- Betaling til og fra andre kommuner
- Lejetab i forhold til ældre- og plejeboliger
- Uddannelse af social- og sundhedselever
- Plejecentrene
- Hjemmesygepleje, herunder uddelegeret sygepleje
- Genoptræningen, herunder vederlagsfri fysioterapi og Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR)

Guldborgsund Kommune har en forpligtigelse til at udanne social- og sundhedselever og samtidig en stor interesse i at sikre kvalificeret sundhedspersonale i fremtiden.

OPGAVER FORDELT PÅ MYNDIGHEDSOMRÅDER

Organisatorisk har nedenstående to centre myndighedsopgaver i relation til sagsbehandling på det almene socialområde/ældreområde, hvor fordelingen er således:

Center for Socialområdet

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- personlig pleje og praktisk bistand, herunder madservice

- pleje- og ældreboliger samt midlertidigt døgnophold
- plejevederlag og pasning af nærtstående i eget hjem,
- omsorgstandpleje
- ansøgninger om hjælpemidler:
  - o forbrugsgoder
  - o Boligændringer
  - o kropsbårne hjælpemidler (Proteser, Bleer, kateter og stomi mm.)
  - o Støtte til køb af handicapbil

Center for Sundhed og Omsorg

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- Sygepleje efter Sundhedsloven
- Genoptræning efter Sundhedsloven
- Genoptræning og vedligeholdende træning efter Serviceloven

I Guldborgsund kommune benyttes en Bestiller/Udfører/Modtager-model, dvs. at både den kommunale og private leverandør af hjemmepleje afregner deres timer med Myndigheden til en fastsat takst. De enkelte leverandører bliver altså betalt for at levere de ydelser, Myndigheden har visiteret borgerne til. Det er således borgernes behov for hjælp set i relation til Serviceloven og kvalitetsstandarder/serviceniveauet, som er den udgiftsdrivende faktor.

Kommunen skal jf. Servicelovens § 91, skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter Servicelovens § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal. For at tilvejebringe det valg – det frie valg, anvender Guldborgsund Kommune "Godkendelsesmodellen", til godkendelse af de leverandører, der lever op til de af kommunen vedtagne pris- og kvalitetskrav hertil.

Ud over den kommunale leverandør, er der aktuelt to godkendte private leverandører, hvor den ene private leverandør kun leverer praktisk bistand. Derudover afregner Myndigheden også med private plejehjem, og i Guldborgsund Kommune er der ét privat friplejehjem.

VISITEREDE TIMER, PERSONLIG PLEJE OG PRAKTISK BISTAND

* Faldet i 4. kvartal 2018 og 1. kvartal 2019 skyldes oprydning i systemet i forbindelse med implementeringen af Fællessprog III

** Timerne for personlig pleje og praktisk bistand er korrigeret for sundhedsydelser, jf. Fællessprog III

*** Der er ikke tilgængelige data for 3. kvartal 2018 på grund af begrænsninger i dataleverancen fra KMD.

Fra 3. kvartal 2019 ses en stigning i antal timer, hvilket delvist skyldes en politisk beslutning om at visitere ekstra tid til borgere på funktionsniveau 3, som finansieres af "Bedre Bemandingspuljen".

I december 2018 godkendes en ny privat leverandør til personlig pleje og praktisk bistand. Indtil da var der kun én privat leverandør, der tilbød praktisk bistand. Det har betydet, at timerne til private leverandører har været støt stigende siden december 2018. Da fritvalgsgaksten er højere end den interne BUM afregning, betyder en stigning i antallet af borgere, som vælger privat leverandør, samlet set en stigning i udgifterne til personlig og praktisk hjælp, som kan afspejle sig i Myndighedens budget.

Forventningen til fremtiden er et stigende antal ældre borgere og derved også en stigning i aktivitet. For at dæmme op for den øgede aktivitet, skal der være et vedvarende fokus på hverdagsrehabilitering, så flest mulige borgere forbliver uafhængige af hjælp længst muligt. Myndigheden har ud over den almindelige opfølgning et skærpet fokus på de 20 dyreste borgersager samt på de borgere, der kun modtager en eller

få ydelser. Alt sammen for at dæmme op for den øgede aktivitet.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 5,250 mio. kr. til afregning af hjemmeplejeydelser.

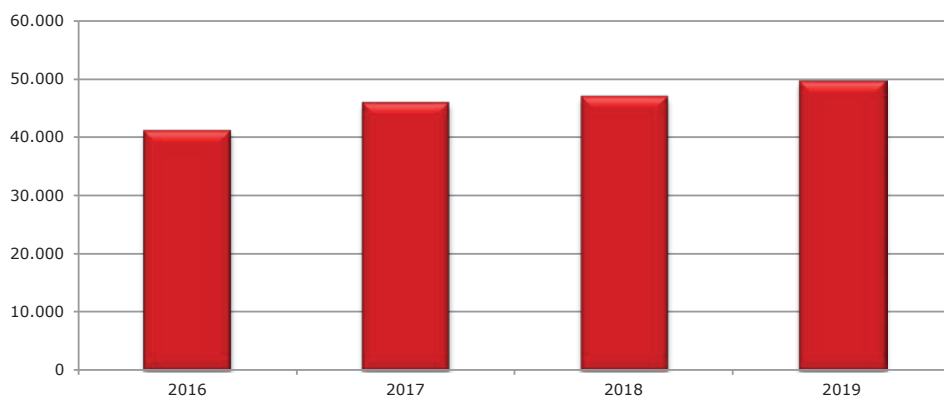
Budgettet til afregning af personlig og praktisk hjælp for 2021 udgør 125,870 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet. Budgettet er fordelt med 8,854 mio. kr. til private hjemmeplejeleverandører, 10,741 mio. kr. til private plejecentre samt 106,275 mio. kr. til den kommunale hjemmepleje og kommunale plejecentre. Budgettet er som omtalt endnu ikke korrigeret for andel af demografimidler.

HJÆLPEMIDLER

Guldborgsund Kommune styrer økonomien blandt andet ved hjælp af udbud med fokus på "bedst og billigst"¹. Erfaringsmæssigt kan enkelte dyre sager ændre billedet meget hurtigt.

¹Rækkefølgen er lovbestemt – bedst egnet skal være før billigst.

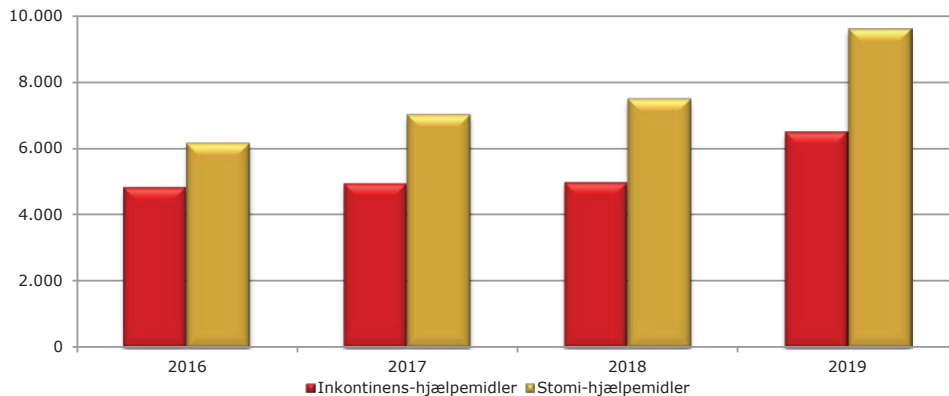
HJÆLPEMIDLER (1.000 KR)

Dette kan også ses i udviklingen i udgifterne, som varierer år for år, dog med stigende tendens. Det kan blandt andet hænge sammen med, at der kommer flere ældre borgere; at borgere med visse typer af hjælpemidler lever længere med deres hjælpemidler end tidligere; at antallet af borgere med diabetes stiger og dermed stiger også udgifterne til diabetes hjælpemidler; udvikling af flere af de dyre velfærdsteknologiske hjælpemidler osv.

Generelt ses der en stigning i udgifterne til inkontinens- og stomihjælpemidler. Årsagerne hertil er flere – f.eks. er der flere end tidligere, som får stomi; der udvikles mere avancerede kateterhjælpemidler osv. Der pågår aktuelt en dybere afdækning af udgifterne på området, så der kan iværksættes initiativer, der – hvis muligt – kan dæmme op for udgifterne på området.

INKONTINENS- OG STOMI-HJÆLPEMIDLER (1.000 KR)

I forbindelse med ansøgning om hjælp i Myndigheden er der et fokus på, om borgeren kan rehabiliteres jf. servicelovens § 83a, hvor hjælpemidler indgår som en del af rehabiliteringen og dermed afhjælper behovet for hjemmepleje. Derved bliver borgerne mere selvhjulpne og i stand til at mestre eget liv uden egentlig personalestøtte. Der forventes derfor stigende udgifter til hjælpemidler som erstatning for stigende udgifter til hjemmepleje.

Driften af kommunens hjælpemiddeldepot er besluttet hjemtaget fra 1. oktober 2020. Baggrunden for hjemtagning af depotet, er behovet for større fleksi-

bilitet i opgaveløsningen, herunder at kunne arbejde mere helhedsorienteret i forhold til borgerne. Driften af hjælpemiddeldepotet har tidligere været varetaget af Zealand Care

Hjælpemiddelområdets budget for 2021 udgør 48,140 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

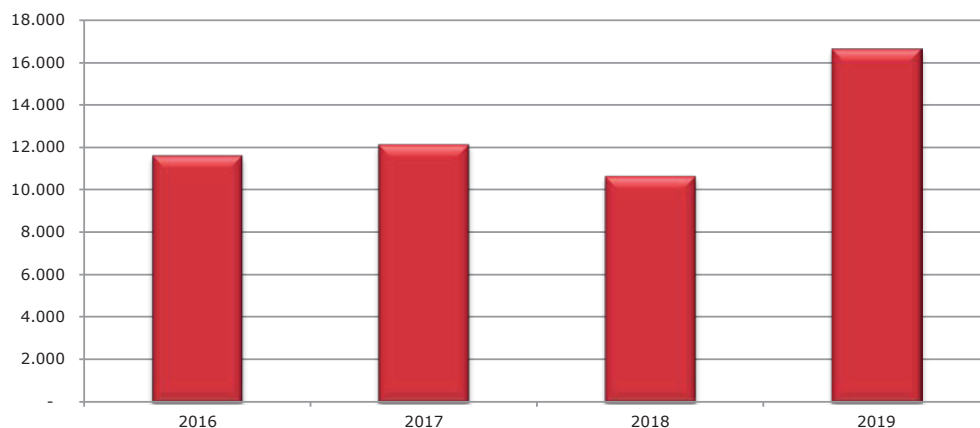
Driften af kommunens hjælpemiddeldepot er besluttet hjemtaget fra 1. oktober 2020. Baggrunden for hjemtagning af depotet, er behovet for større fleksi-

BETALING TIL OG FRA ANDRE KOMMUNER

Betaling til andre kommuner omhandler personlig pleje og praktisk hjælp til borgere, som opholder sig i andre kommuner, og hvor Guldborgsund Kommune har afgivet betalingstilsagn (visitation).

Området styres af fritvalgs lovgivningen og borgernes ret til fra- og tilflytning og er således meget vanskeligt at styre, hvilket nedenstående tabel også indikerer.

MELLEMKOMMUNALE BETALINGER, NETTO (1.000 KR.)

En af årsagerne til stigningen i udgifterne i 2019 er dels et stigende antal borgere, der er flyttet til andre kommuner, samt en stigning i taksten i de pågældende kommuner. Det skal bemærkes, at såfremt borgerne fortsat var bosat i Guldborgsund Kommune, ville der også være en udgift til personlig pleje og praktisk hjælp.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 6,150 mio. kr.

Budgettet for 2021 udgør 18,693 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

LEJETAB, ÆLDRE- OG PLEJEBOLIGER

Plejeboliger

Guldborgsund Kommune har 13 plejecentre med i alt 515 plejeboliger, heraf er de 90 indrettet som demensboliger.

Efter en længere periode uden ledige plejeboliger, var der ved udgangen af juni 2020 19 ledige plejeboliger og 5 ledige skærmede plejeboliger. Det skyldes primært, at det under Covid-19 i en periode ikke var muligt at flytte nye borgere ind i ledige boliger. Området følges tæt af Myndigheden og ansøgningerne sagsbehandles hurtigt.

Ældreboliger

Guldborgsund Kommune råder over 445 ældreboliger.

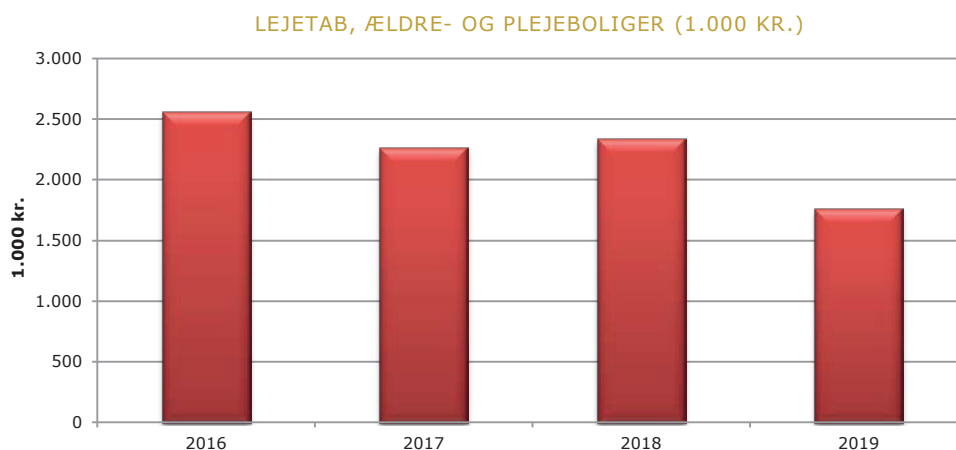
Lejerne i disse serviceres af Hjemmeplejen på lige fod med borgere i egen bolig.

Ved udgangen af juni 2020, var der 6 ledige ældreboliger, mens 10 borgere var på venteliste til en ældrebolig. At der er venteliste på trods af ledige boliger skyldes, at ansøgerne på ventelisten ønsker andre boliger end de, der er ledige.

De mest ansøgte ældreboliger er kendetegnet ved at ligge i stueplan i de større byer, særligt Nykøbing, og ved at have terrasse eller have samt café og andre sociale aktiviteter i nærheden. Der efterspørges i højere grad end tidligere 3-værelses ældreboliger frem for de traditionelle 2-værelses boliger.

Derudover har boligindskuddet betydning for efterspørgslen. Nogle boliger i Guldborgsund Kommune har et indskud på langt over de 20.000 kr., som generelt er smertegrænsen for ældreboligansøgere. Dog har borgerne mulighed for at søge boligindskudslån via borgerservice (jf. Lov om aktiv socialpolitik).

For at undgå ledige boliger og deraf udgifter til tomgangsleje, udlejes boligerne ind imellem på almene vilkår til borgere, som har ikke opfylder kriterierne for ældrebolig – det være sig både ældre borgere, men det kan også være yngre borgere/en anden målgruppe. Der gøres derfor opmærksom på, at statistikker over ledige boliger, ikke kan tages som udtryk for ældreboligbehovet. Til orientering, så er der i øjeblikket omkring en fjerdedel af boligerne, som er udlejet på almene lejevilkår

Som det ses af ovenstående graf, har udgifterne til lejetab været faldende og har de seneste år ligget mellem 2,000 og 2,600 mio. kr. årligt, en udvikling der ser ud til at fortsætte i de kommende år.

I forbindelse med budgetforlig 2018, er der tilført

1,200 mio. kr. i 2018 og 1,000 mio. kr. i 2019 og frem.

Budgettet for 2021 udgør 2,128 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

OMSORG – ORGANISATIONSÆNDRINGER

Fra januar 2019 er organiseringen i Center for Sundhed & Omsorg ændret. Tidligere var der en geografisk opdeling i 3 geografiske plejedistrikter, mens der nu er funktionsområder, der dækker hele kommunens geografiske områder. Funktionsområderne – hvad plejedelen angår – er Hjemmeplejen, Plejecentrene og Sygeplejen. Formålene med organisationsændringen var sikring af ens service og høj faglig kvalitet. Her er succeskriterierne øget fokus på kvalitetsudvikling samt skabelse og fastholdelse af en attraktiv arbejdsplads med høj trivsel blandt personalet.

Fra januar 2020 var selve organisationen helt på plads, og der ses en positiv udvikling i forhold til formålet.

COVID-19 SITUATIONEN PÅ PLEJEOMRÅDET

I foråret 2020 har plejeområdet været stærkt påvirket af COVID-19 krisen og der har i en periode været besøgsforbud på plejecentrene. Et tiltag der oplevedes som særdeles indgribende for beboere, pårørende og også personalet. Der har i hele perioden været sat særligt ind med ekstra rengøring på fællesarealer samt at skabe aktiviteter for beboerne for at forebygge ensomhed.

ET VÆRDIGT ÆLDRELIV (PULJEMIDLER)

Guldborgsund Kommune modtog i perioden 2016 til 2019 årligt 14,892 mio. kr. (2019-niveau) til at understøtte udbredelsen og implementeringen af værdighedspolitikken inden for ældreplejen. Fra 2020 og fremover er midlerne blive tildelt som en del af det kommunale bloktilskud. Derudover er der afsat puljemidler igennem bloktilskuddet til bekæmpelse af ensomhed.

Samlet er der tildelt følgende:

	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Værdigheds-milliard	15.036	15.376	15.730	16.092
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	1.440	1.468	1.501	1.536
I alt	16.476	16.844	17.231	17.628

SOCIAL OG SUNDHEDSELEVER

Ældreområdet er uddannelsessted for social- og sundhedselever og for sygeplejestuderende. Funktionen er vigtig, hvis det også i fremtiden skal være muligt at få kvalificeret og tilstrækkeligt med plejepersonale.

Pr. 1. januar 2020 trådte en ny dimensioneringsaftale i kraft på SOSU-uddannelserne grundet landsdækkende rekrutteringsudfordringer på ældreområdet. Dimensioneringen er således øget med 30 % på uddannelserne til hhv. SSA og SSH. Samme aftale fastlægger, at kommunerne overtager arbejdsgiveransvaret for den del af dimensioneringen, som Region Sjælland indtil 1. januar 2020 har været forpligtet til at ansætte. Guldborgsund Kommune skal derfor nu ansætte 82 SSA-elever om året mod tidligere 45 elever, samt 43 SSH-elever om året mod tidligere 32 elever.

Der er gennem Lov- og Cirkulæreprogrammet afsat 1,572 mio. kr. i 2020, stigende til 4.273 mio. kr. i 2022

og frem til dækning af den øgede normering.

Det er estimeret, at der i 2021 vil være 254 elever ansat hver måned. Dette forhold alene betyder en merudgift på ca. 8,000 mio. kr. ud over de 2,623 mio. kr. Guldborgsund Kommune har fået tilført fra Lov- og Cirkulæreprogrammet i 2021. Hertil kommer lønudgiften i 2021 til de elever, der ansættes i 2020, men som fortsat skal være ansat i 2021. Denne udgift andrager ca. 2,400 mio. kr. Samlet merudgift i 2021 er således ca. 10,400 mio. kr. Social, Sundhed og Omsorgsudvalget er orienteret om den estimerede merudgift.

Ud over den øgede dimensionering, gøres der en stor indsats for at løse rekrutteringsudfordringerne på området. I 2019 blev der igangsat et nyt rekrutteringstillæg i samarbejde med Jobcentret med fokus på SSH-uddannelsen - "Guldmodellen". Målet med dette projekt er, at virksomhedspraktikanter årligt kan starte ordinær uddannelse som SSH-elever. For at opstarten af dette projekt kunne blive succes, var der i 2019 behov for at optage flere SSH-elever end dimensioneringsaftalen foreskrev, hvilket vil betyde en øget lønomkostning i 2020. Fremadrettet vil projektets deltagere dog indgå i dimensioneringen.

Antal fuldtidsstillinger ultimo september 2020: 57 SSH-elever og 121 SSA-elever.

Budgettet til uddannelsesområdet i 2021 udgør 21,474 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

Som en del af budgetaftalen 2021-2024 er der herudover reserveret 10 mio. kr. i driftsreserven. Beløbet er reserveret til dækning af den forventede lønstigning på elevområdet.

HJEMMEPLEJEOMRÅDE, PERSONLIG OG PRAKTISK BISTAND

Hjemmeplejen yder personlig pleje og praktisk bistand til borgere i eget hjem. Disse opgaver er omfattet af Fritvalgs-ordningen, hvor borgerne kan vælge mellem den kommunale hjemmepleje og en godkendt privat leverandør.

Området har aktivitetsstyrede afregning og afregnes månedsvis af Myndigheden på baggrund af de visiterede timer, hvilket derfor kræver en stram styring af udgifterne til personalelønninger i Hjemmeplejen i forhold til udviklingen i aktiviteten.

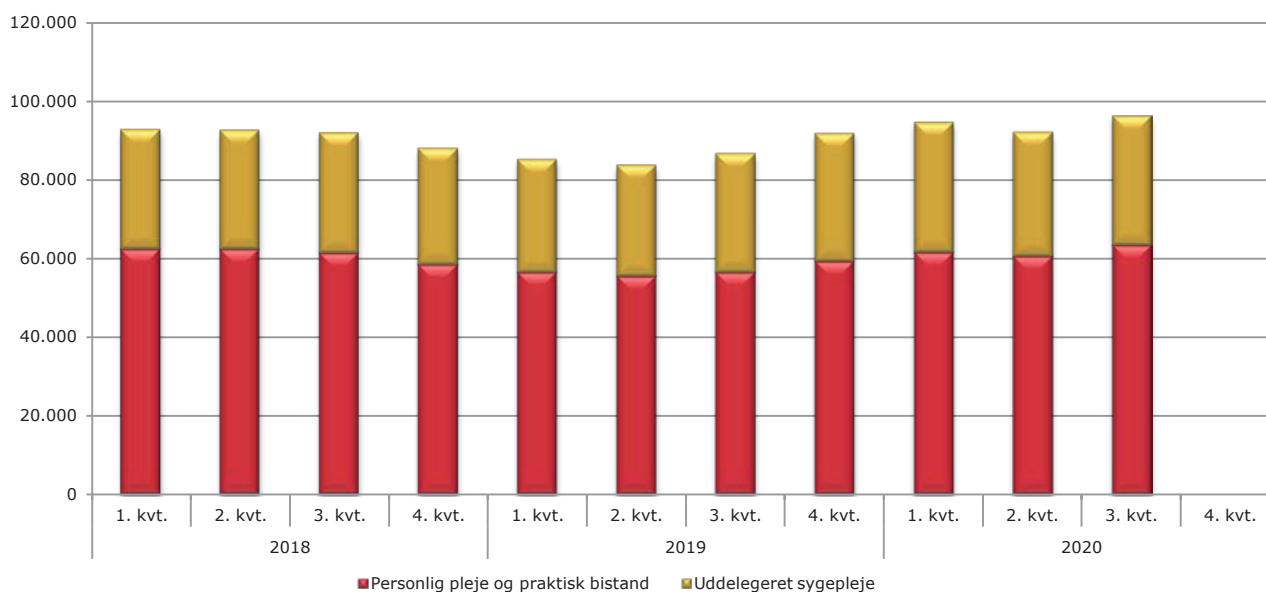
Med den nuværende demografiudvikling forventes en stigning i aktiviteten på området, hvilket vil øge behovet for personale. Det har allerede nu vist sig at være en udfordring at rekruttere personale, og der er derfor iværksat flere tiltag for at imødekomme dette problem, blandt andet i samarbejde med Udvikling & Uddannelse.

I foråret 2020 har det i perioder været nødvendigt at pausere visse ydelser til borgerne grundet COVID-19. I alle tilfælde er det sket efter en individuel vurdering.

Hjemmeplejen udfører også sygeplejeydelser, uddelegeret af Sygeplejen. Disse timer afregnes også efter BUM-modellen, men afregnes med Sygeplejen.

VISITEREDE TIMER TIL HJEMMEPLEJEN

Budgettet for 2021 udgør 29,570 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

Hertil kommer det afsatte budget i myndighed og sygepleje vedrørende afregning af ydelser på i alt 165,135 mio. kr., så det samlede budget afsat til Hjemmeplejen i alt udgør 194,705 mio. kr. Budgettet er endnu ikke korrigeret for andel af demografimidler.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er der afsat yderligere 1,100 mio. kr. til klippekortsydelse som skal dække udgifter til både den kommunale hjemmepleje og private leverandører.

PLEJECENTEROMRÅDE

Plejecenterområdet yder personlig pleje og praktisk bistand til borgere på kommunens plejecentre. Det er Myndigheden, der visiterer borgere til en plads på et plejecenter.

Guldborgsund Kommune råder over 515 pladser, fordelt på 13 plejecentre. Hertil kommer 44 pladser beregnet til aflastningsophold og midlertidige døgnophold.

Plejecentreområdet står med de samme rekrutteringsudfordringer som Hjemmeplejen.

Modsat Hjemmeplejen, har plejecentreområdet rammebudget til deres ansatte og er derfor ikke afhængige af indtægter fra Myndigheden.

Fra 1. april 2020 er der indført døgnforplejning i kommunen. Døgnforplejning er det kommunale tilbud for alle borgere som flytter ind efter 1. april 2020. Borgere som allerede bor på plejecentrene har haft mulighed for at vælge enten at blive på deres gamle ordninger eller overgå til den nye. I samme forbindelse er der påbegyndt renovering af køkkener, således at madkonceptet "det gode måltid", hvor duften af mad og madfællesskaber udfoldes, kan realiseres.

Der er et budgettilpasningsbehov på 2,1 mio. kr. Dette skyldes, at man ikke har kunnet indføre døgnforplejning i det forventede omfang fra 1. april 2020. Der er således stadig en del forskellige madordninger på plejecentrene.

Også Corona-situationen har medført, at det ikke har været muligt at realisere den politiske beslutning om at indføre det gode måltid. Den nuværende madserviceordning fortsætter derfor foreløbigt, så længe der er særlige restriktioner på plejeboligområdet.

Budgettet for 2021 udgør 219,279 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

SYGEPLEJEN

Hjemmesygepleje hører under sundhedsloven og er lægeordineret. Sygeplejens opgaver udvikler sig løbende, idet mange behandlinger, der tidligere blev givet i sygehusregi, i dag kan varetages i eget hjem. Dette giver Guldborgsund Kommune udfordringer i forhold til både kompetenceudvikling og øget opgavemængde. Der kompenseres for opgavemængden ved uddelegering af sygeplejeopgaver til Hjemmeplejen, hvorfor der styresmæssigt især har været fokus på de uddelegerede sygeplejeopgaver.

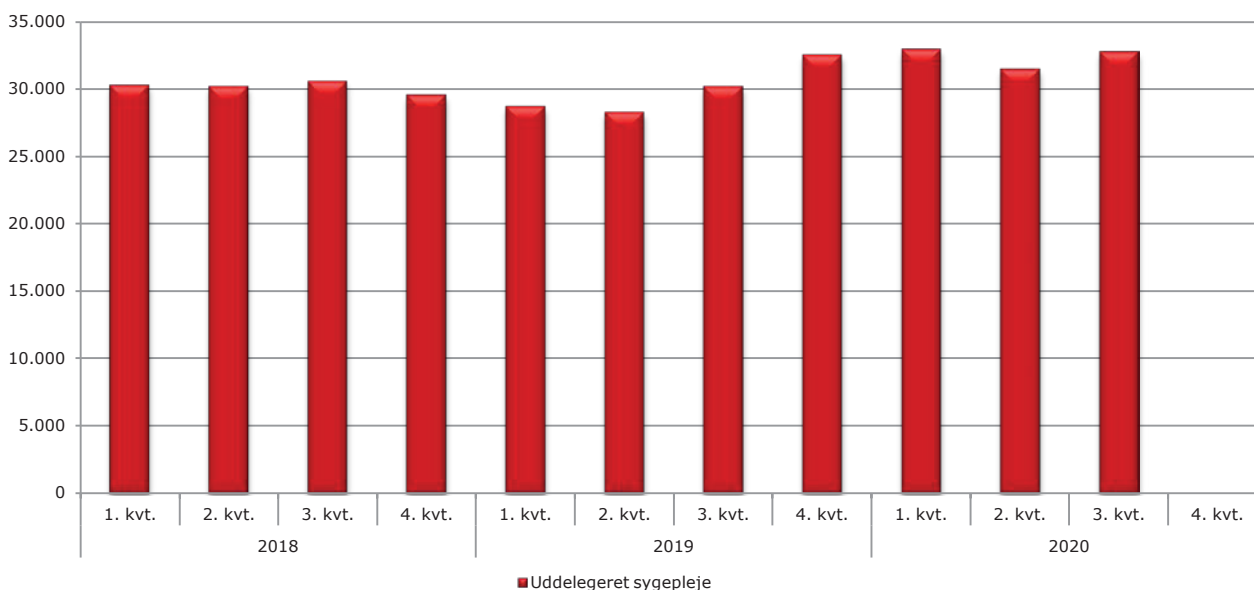
I 2018 blev det besluttet at flytte visitationen tættere på praksis, og etablere sygeplejevisitationen ude i Sygeplejen for at sikre en direkte og tæt kontakt mellem Sygeplejen, almen praksis og sygehuset. AkutSygeplejen er nu for alvor kommet i gang, og de praktiserende læger er også blevet bekendt med det.

Udvalget har godkendt omplacering af 0,200 mio. kr. til Sygeplejen vedr. fasttilknyttede læger på plejecentre.

UDDELEGEREDE SYGEPLEJE

Udover at levere personlig pleje og praktisk bistand, bliver der også uddelegeret sygeplejedydelser til Hjemmeplejen som afregnes af Sygeplejen.

VISITEREDE TIMER, UDDELEGEREDE SYGEPLEJE

Antallet af timer til uddelegeret sygepleje har de seneste år været stigende og med den forventede stigning i antal ældre, er forventningen at aktiviteten også i fremtiden vil være stigende.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 5,400 mio. kr. til afregning af ydelser.

Budgettet til Sygeplejen for 2021 udgør 103,903 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

Heraf udgør 58,860 mio. kr. afregning af uddelegeret sygepleje til Hjemmeplejen.

Budgettet er endnu ikke korrigeret for andel af demografimidler.

GENOPTRÆNINGEN - KOMMUNAL TRÆNING

Omfatter kommunal genoptræning af borgere efter udskrivning fra sygehus iht. Sundhedslovens §140, samt genoptræning efter et sygdomsforløb uden sygehusindlæggelse og vedligeholdelsestræning til fysiske og psykiske færdigheder iht. Servicelovens §86 stk. 1 og stk. 2.

Fra 2011 har Genoptræningen desuden varetaget børnetræning iht. Servicelovens § 86 jf. §44. Genoptræningen tilbyder desuden vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødeme (hævelse af lymfe).

Guldborgsund Genoptræning har igennem de seneste år oplevet en generel stigning i antallet af henvisninger fra sygehusene. Også i de første måneder af 2020 var der en stigning i antal henvisninger. Men dette ændredes med corona situationen, og de seneste måneder

har der været et betydeligt fald i antal henvisninger. Det forventes, at situationen efterhånden normaliseres, når der åbnes mere og mere op, og at man i hvert fald fra 2021 igen vil se en stigning i antal henvisninger fra sygehusene.

I 2. halvår 2018 blev der vedtaget en behandlingsgaranti på 7 dage. Det har betydet, at Genoptræningen har været nødsaget til at ansætte yderligere vikarer for at kunne indkalde borgerne inden for den fastsatte tidsgrænse. Overholdes tidsgrænsen ikke har borgeren mulighed for frit valg af leverandør.

I forlængelse af dette knytter sig en række konkrete udfordringer:

- At udvikle og styrke det tværsektorielle samarbejde og sikre den optimale kvalificerede opgavefordeling mellem kommuner og region (sygehus).
- At sikre en effektiv styring af de tilstedeværende ressourcer iht. efterspørgsel og at have et særligt fokus på planlægning af træning, dokumentation og kvalificeret ledelsesinformation.

Området styres efter en budgetramme. Det er en lægelig vurdering, om et genoptræningstilbud er nødvendigt, og om det skal foregå på sygehuset eller i kommunalt regi. Kommunen har ingen indflydelse på antallet af borgere, der henvises til genoptræning efter Sundhedslovens § 140.

Budgettet for 2021 udgør 27,194 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

VEDERLAGSFRI FYSIOTERAPI

Omfatter udgifter til vederlagsfri fysioterapi og vederlagsfri ridefysioterapi hos fysioterapeuter i praksissektoren efter lægehenvielse efter Sundhedsloven. Vederlagsfri fysioterapi bliver normalt afregnet via regionen, men i efteråret 2017 blev der lavet en aftale med LF Hestesportscenter om levering af ridefysioterapi uden om regionen. Kommunen har ikke mulighed for at påvirke udgifterne.

Guldborgsund Kommune tilbyder vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødem. Målgruppen for den vederlagsfri fysioterapi er svært fysisk handicappede og personer med progressive sygdomme såsom parkinson, sklerose, svær gigt mv. Fysioterapien gives som led i en sygdomsbehandling med henblik på at hjælpe den enkelte til at fungere bedst muligt ved at mindske smerter, øge bevægelighed m.m.

Efterspørgslen til vederlagsfri fysioterapi har været stigende de seneste år, hvilket har medført merforbrug på området. Det forsøges fortsat gennem dialog med de forskellige parter, at sænke udgiftsniveauet f.eks. gennem større brug af holdtræning m.m.

I forbindelse med budgetaftalen 2021-2024 er området blevet tilført 2 mio. kr. til afregning af ydelser.

Budgettet for 2021 udgør 14,685 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

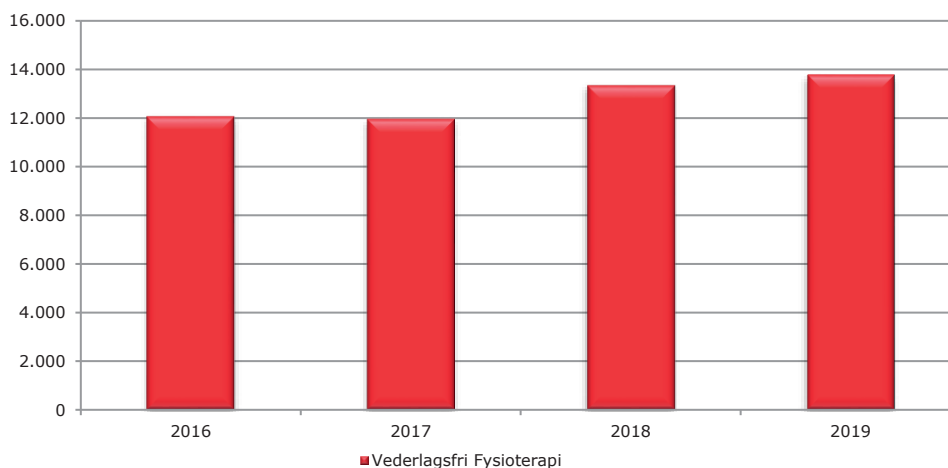
CENTER FOR HJERNESKADEREHABILITERING (CHR)

Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR) er et nyt tilbud under Genoptræningen, der samler forskellige rehabiliterende tilbud fra både sundhed og omsorg samt socialområdet. Tilbuddet er stadig under opbygning og har i dag midlertidigt til huse på Bakkehuset i Nykøbing F., samt andre steder i kommunen. Det er politisk besluttet at CHR placeres i ny bygning i forbindelse med Guldborgsund genoptræning på Møllebakken. Fordelen ved at placere CHR i tæt sammenhæng med Genoptræningen og sygehuset er den lette tilgang til et tæt samarbejde på tværs og et sammenhængende forløb for borgerne.

I 2020 vil der være fokus på samling af CHR under samme tag på Møllebakken. Etablering af parkeringspladser, personalestue, køkkenfaciliteter, omklædningsrum, depotrum mv. er udgifter, som ikke er med i byggeentreprisen.

Budgettet for 2021 udgør 15,546 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

VEDERLAGSFRI FYSIOTERAPI (1.000)

POLITIKOMRÅDE: FOLKESUNDHED

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	321.093	328.856	335.201	335.572	335.553	335.553
Indtægter	-1.173	-199	-943	-943	-943	-943
Nettodriftsbevilling	319.921	328.657	334.258	334.629	334.610	334.610
Heraf lønsum	26.270	26.911	30.099	30.099	30.053	30.053

BUDGETREDEGØRELSE FOLKESUNDHED 2021-2024

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

UDGIFTSDRIVERE

I forbindelse med styringsprojektet i Guldborgsund Kommune, er der for Folkesundhed foretaget en kortlægning af områdets udgiftsdrivere. Følgende 5 områder er mest afgørende for sundhedsområdets resurseforbrug og betragtes derved som folkesundhedsområdets udgiftsdrivere:

- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Hospice
- Ambulant specialiseret genoptræning
- Kommunal Tandpleje
- Sundhedsplejen

AKTIVITETSBESTEMT MEDFINANSIERING

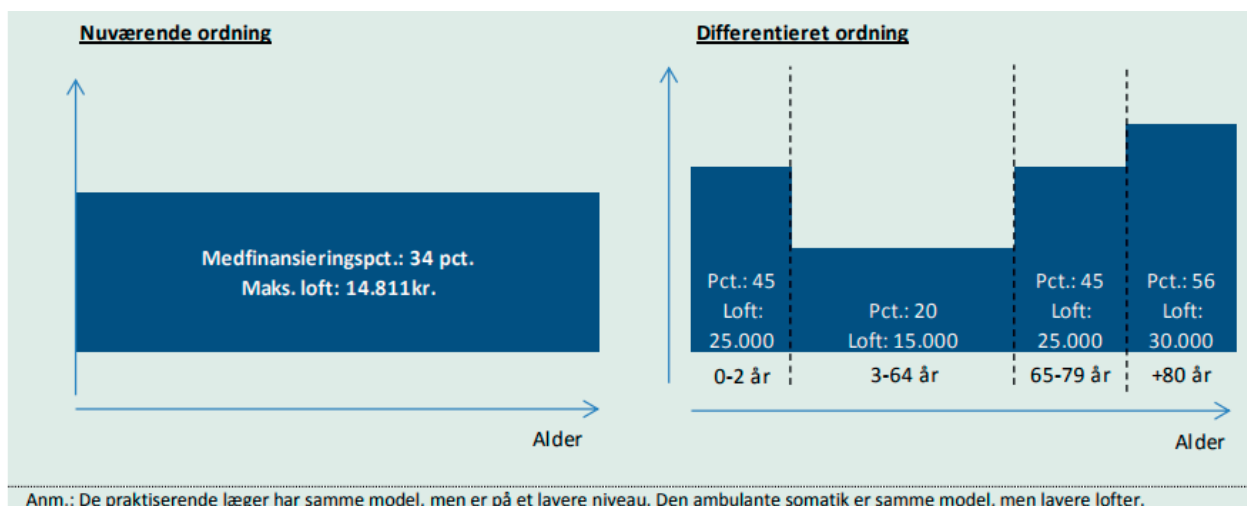
Området omhandler aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering i forhold til Guldborgsund borgeres brug af sundhedsvæsenet inden for følgende områder:

- Somatiske indlæggelser
- Somatiske ambulante kontakter
- Somatisk genoptræning under indlæggelse
- Psykiatriske indlæggelser
- Ambulante psykiatriske kontakter
- Sygesikring

Området er svært at styre, da der er mange faktorer, der har indflydelse på forbruget. Det er de praktiserende læger, vagtlæger og sygehuslæger, der visiterer til tilbuddene inden for sundhedsvæsenet. Kommunen har dog et særligt ansvar for at forebygge u hensigtsmæssig brug af sundhedsvæsenet ved at udbygge det nære sundhedsvæsen i kommunen med forskellige tilbud, der kan forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser.

En vellykket indsats på nogle specifikke områder vil ikke nødvendigvis give udslag i et lavere forbrug, da andre mindre påvirkelige områder kan trække forbruget i modsat retning.

Fra og med 2018 er afregningsstrukturen ændret, så den fremover er differentieret på baggrund af alder.

Kilde: Sundheds- og Ældreministeriet. Oversigten er lavet på baggrund af taktser for 2016.

Det blev vurderet at den nye afregningsstruktur alt andet lige, ville koste Guldborgsund kommune 8-10 mio. kr. ekstra årligt, hvorfor budgettet blev forhøjet fra 2019.

På grund af en implementering af nye IT-systemer i sygehusvæsenet (Landspatientregistret), er afregningen af aktivitetsbestemt medfinansiering i 2019 sat i bero og erstattet af en aconto afregning.

I oktober 2019 meldte Sundheds- og Ældreministeriet ud, at ordningen med aconto-opkrævninger vil fortsætte frem til 1. april 2021. Vi kender således ikke den reelle udvikling i forbruget på området i årene 2019 og 2020.

Budgettet for 2021 udgør 287,180 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

HOSPICE

Siden åbningen af Svanevig Hospice i Bandholm, har udgifterne til hospice været støt stigende. Udviklingen mellem årene kan variere, da et forløb først afregnes, når det er afsluttet. Der kan således være forskydninger mellem årene. Fra 2017 begyndte regionerne at afregne nogle forløb på sygehusene som hospice-forløb, hvilket har medført en yderligere stigning i udgifterne.

Indlæggelse på Hospice foregår via henvisning fra læge /sygehus og finansieres af både Region Sjælland og Guldborgsund Kommune, hvor kommunens udgift er samme takst som til færdigbehandlede patienter.

I oktober 2019 meldte Sundheds- og Ældreministeriet ud, at der også på dette område vil blive afregnet via aconto-opkrævninger. Dog gælder dette indtil videre kun for aktivitetsåret 2019, og fra efteråret 2020 skulle

der igen blive afregnet efter aktivitet for hele 2020. Budgettet for 2021 udgør 4,569 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

AMBULANT SPECIALISERET GENOPTRÆNING

Området omfatter udgifter til specialiseret, ambulante genoptræning udført på et regionalt sygehus. Udgiften vedrører betaling til Regionen. Et øget samarbejde mellem Genoptræningen og sygehuset har medført, at flere og flere genoptræningsforløb foregår i Genoptræningen frem for på sygehuset.

Udvalget har i 2019 godkendt omplacering af 2,200 mio. kr. fra Ambulant Specialiseret Genoptræning til Genoptræningen (2,000 mio. kr.) og Sygeplejen (0,200 mio. kr.) fra 2020 og frem.

I oktober 2019 meldte Sundheds- og Ældreministeriet ud, at der også på dette område vil blive afregnet via aconto-opkrævninger. Dog gælder dette indtil videre kun for aktivitetsåret 2019, og fra efteråret 2020 skulle der igen blive afregnet efter aktivitet for hele 2020

Budgettet for 2021 udgør 0,530 mio. kr. i pris- og lønfremskrevet niveau og er korrigeret for eventuelle ændringer i forbindelse med Lov- og Cirkulæreprogrammet.

KOMMUNAL TANDPLEJE

Den kommunale tandpleje er delt op i 3 områder: Tandpleje 0-18 år, Omsorgstændpleje og Specialtandpleje, hvor tandplejen for de 0-18 årige udgør den største økonomiske tyngde. Hjemtagelsen af specialtandplejen fra Region Sjælland viser, at der er en stigning i tilgangen af patienter, og denne tilgang forventes at fortsætte. Fra januar 2021 vil socialtandplejen også være omfattet af den kommunale tandpleje.

Tandplejens fokusområde er tidlig forebyggende indsats på børneområdet. Tandplejen har i strategien valgt at supplere den centrale klinik i Nykøbing Falster med en proaktiv forebyggende behandling decentralt. Der er bl.a. investeret i en tandlægebus, som tager ud til skoler og andre lokalområder og foretager en forebyggende behandling af børn og unge samt ældre i forbindelse med omsorgstandpleje. Et andet stort element i strategien er fortsat videre- og efteruddannelse af personalet. Den tidlige forebyggende strategi i dagtilbud vil blive fastholdt, hvor der blandt andet vil ske en fuld implementering af et hjemmebesøg af Tandplejen, når barnet er ½ år gammel (Finansloven for 2019 - barnets første 1.000 dage). Derudover påbegyndes besøg i udsatte familier.

Tandplejen er tilført 632.000 kr. i budget 2021 og frem i forbindelse med Lov og Cirkulæreprogrammet, hvor midlerne er givet til etablering af vederlagsfri tandpleje til socialt udsatte.

Den kommunale tandplejes budget:

1.000 KR.	2021	2022	2023	2024
Tandplejen	19.886	19.884	19.884	19.884

SUNDHEDSPLEJEN

Sundhedsplejen er et tilbud til alle familier med børn i alderen 0 – 16 år. Formålet med sundhedsplejen er at være med til at sikre børn og unge en sund opvækst og skabe gode forudsætninger for en sund voksentilværelse, samt at sikre tilsyn med børn og unges fysiske, mentale og sociale sundhed og udvikling.

Sundhedsplejen har mange fokusområder i forhold til børn og unges trivsel og støtte til forældre:

- Tidlig indsats til et stigende antal sårbare gravide/nybagte forældre, hvor der er et tilbud til unge mødre og et småbørnsteam med fokus på familier i udsatte positioner
- Tendens til stigende antal svært overvægtige elever i indskolingen
- Sårbare børn og unge

Sundhedsplejen blev den 1. januar 2019 en del af Center for Familie & Forebyggelses nye enhed – Børns Sundhed & Trivsel, hvor ambitionen er at arbejde med tidlig forebyggelse og sundhedsfremmende tiltag på tværs af forskellige faggrupper - primært sundhedsplejen og den tidlige pædagogiske indsats. Børns Sundhed & Trivsel har i deres tidlige forebyggende indsats et særligt blik for social ulighed i sundhed, hvorfor tilbuddene på børneområdet er tilpasset efter behov. Enhedens arbejde understøttes med implementeringen af det anerkendte screeningsværktøj ADBB (Alarm Distress Baby Scale), som bruges til at identificere tidlig psykisk mistrivsel og vedvarende social tilbagetrækning hos spædbørn. Alle sundhedsplejersker samt udvalgte relevante medarbejdere fra børnemyndigheden (Børn & Familie), dagplejen og Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) er certificeret i at kunne anvende ADBB metoden.

I samarbejde med Trygfonden og Broen til bedre sundhed blev der i 2019 iværksat et projekt ("tilflytterbesøg") til alle familier, der flytter til Guldborgsund Kommune samt Lolland Kommune med børn i alderen 0 – 4 år. Familierne bydes velkommen med et besøg og får introduktion til børne- & familie området i Guldborgsund Kommune. Såfremt der er behov for udvidet støtte tilbydes familien ekstra behovsbesøg. Sundhedsplejersken kan også henvise til andre, herunder speciallæger, fysioterapeut, høre- & talepædagog m.fl. Der foreligger på nuværende tidspunkt en midtvejsrapport "juni 2020", og projektet forventes afsluttet pr. 31.12.2020. I gennemsnit flytter 17 familier (med børn under 4 år) til Guldborgsund Kommune eller Lolland Kommune hver måned, og sundhedsplejersken besøger ca. 10 familier pr. måned.

Der er pr. 1. januar 2020 iværksat et nyt projekt i samarbejde med Red Barnet med at etablere småbørnsklubber i området for familier, der har forskellige udfordringer. Alle tiltag er klar, men grundet Covid-19 har det ikke været muligt at mødes med familierne. Projektet forventes at løbe til og med 2022.

Sundhedsplejen er tilført 46.000 kr. i forbindelse med Lov og Cirkulæreprogrammet i årene 2021 og 2022. Midlerne skal bruges til, at sundhedsplejerskerne kan fungere som vaccinationsambassadør i deres kontakt til familier og skolebørn.

Sundhedsplejens budget:

1.000 KR.	2021	2022	2023	2024
Sundhedsplejen	10.318	10.318	10.272	10.272

POLITIKOMRÅDE: SOCIALOMRÅDET

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	495.470	472.113	485.281	482.549	478.513	474.513
Indtægter	-206.767	-179.198	-179.169	-180.603	-180.795	-180.795
Nettodriftsbevilling	288.703	292.915	306.112	301.946	297.718	293.718
Heraf lønsum	265.584	250.122	253.049	253.176	253.176	253.176
	*	*	**	**	**	**

* Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau. - ** Beløbsangivelsen er i 2021 løn- og prisniveau

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

DEMOGRAFIREGULERING 2020-2023

Socialområdet er ikke blevet demografireguleret i budget 2020 og frem i henhold til sag vedr. Oplæg til budgetstrategi 2020-23 hvor principperne for de nye demografimodeller blev godkendt på Økonomiudvalgets møde den 5. marts 2019 (sag nr. 46). For Socialområdet gælder det, at de store forskelle i individuelle ydelse bevirker, at der er andre faktorer end udvikling i antallet af borgere, som har større indflydelse på områdets økonomi. Det er dog muligt at foretage analyser på udgiftsbehovet for området, men det vil kræve ekstern bistand dvs. firmaer der har adgang til "forskerdata"/individdata. Dette blev godkendt at være næste step i udviklingen af kommunens demografimodeller.

BESKRIVELSE AF POLITIKOMRÅDET

Socialområdet dækker tilbud til udviklingshæmmende, sindslidende, handicappede, misbrugere og udsatte borgere, og er i høj grad styret af loven om social service. Området benævnes det specialiserede socialområde. Området giver tilbud til borgere, der ikke kan dækkes af eller kan rummes i det øvrige kommunale kerneområde.

Området er i høj grad præget af kommunens stramme økonomistyring da flere paragraf-områder under politikområdet er vanskeligt styrbare – dette gælder især nedenstående områder, udgiftsdrivere, som er beskrevet nærmere i nærværende redegørelse.

- Specialiserede Socialområde, køb og salg af pladser
- § 85, Socialpædagogisk bistand – omsorg, hjælp, støtte og genoptræning
- Mellekommunale refusioner
- Statsrefusioner, herunder særlig dyre enkeltsager

EGNE TILBUD I GULDBORGSUND KOMMUNE

EGNE TILBUD I GULDBORGSUND KOMMUNE	Medarbejdere: Antal årsværk Opgjort pr. 01.10.20		Døgn / dagpladser 2020 (kapacitet) (% GBS borgere - estimeret)	Døgn / dagpladser 2021 (kapacitet) (% GBS borgere - estimeret)	Budget 2021 udførelse i 1.000 kr.
	Pr. 31.12.2019	Pr. 31.12.2020 (estimeret)			
Handicap Guldborgsund	259,9	243,6	315 (72,7 % fra Guldborgsund)	310 (71,8 % fra Guldborgsund)	73.198
Socialpsykiatrien	97,2	86,2	102 (57,8 % fra Guldborgsund)	92 (58,9 % fra Guldborgsund)	37.094
Center for afhængighed	18,0	19,7	410 (94,1 % fra Guldborgsund)	385 (86,4 % fra Guldborgsund)	11.348
Fjordvang	19,3	19,6	21 (28,6 % fra Guldborgsund)	21 (27,1 % fra Guldborgsund)	9.082
Forsorghjemmet Saxenhøj	56,9	53,8	68 (22,1 % fra Guldborgsund)	73 (29,9 % fra Guldborgsund)	31.381
Marie Grubbe Skolen, Marie Grubbe STU samt GBS Autismecenter	43,4	50,00	44 (47,7 % fra Guldborgsund)	47 (46,5 % fra Guldborgsund)	20.957
STU Guldborgsund	7,1	7,1	25 (16,0 % fra Guldborgsund)	31 (18,4 % fra Guldborgsund)	5.416
§ 85 foranstaltninger - antal timer (% GBS borgere - estimeret)	114,3	109,1	224.000 timer (75,0 % fra Guldborgsund)	224.000 timer (75,0 % fra Guldborgsund)	61.313
Øvrige områder - CFA rådgivning, Støtte og kontaktpersonordning §99, Perronen, Solstrålen, Pavilion, Værestederne, Projekter og Servicearealer	25,5	21,5	Områderne er uvisiterede	Områderne er uvisiterede	10.065
I alt	641,6	610,6	985,0	959,0	259.854

KØB AF PLADSER HOS ANDRE OFFENTLIGE MYNDIGHEDER OG PRIVATE SAMT SALG TIL ANDRE KOMMUNER

I nedenstående tabel ses budgettet til køb af pladser i andre kommuner og hos private fordelt på paragrafområderne. Til sammenligning er tilknyttet en kolonne med de budgetterede indtægter for salg af pladser til andre kommuner, Center for Arbejdsmarked og Center for Familie og Forebyggelse.

Specialiserede Socialområde – køb hos andre offentlige og private institutioner samt salg til andre kommuner, Center for Arbejdsmarked og Center for Familie & Forebyggelse (excl. § 85) i 1.000 kr.	Køb af pladser			Salg af pladser		
	Regnskab 2019	Korr. budget 2020	Budget 2021	Regnskab 2019	Korr. budget 2020	Budget 2021
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	2.765	3.009	3.034	-4.651	-7.232	-7.474
Døgninstitution for børn og unge	0	0	0	-1.346	-2.302	-2.838
§ 103 Beskyttet beskæftigelse	4.444	4.888	5.010	-2.307	-1.827	-2.305
§ 104 Aktivitets og samværstilbud	10.062	10.873	10.191	-6.024	-4.056	-4.343
§ 107 Botilbud til midlertidigt ophold	46.546	48.421	49.060	-12.608	-11.463	-11.285
§ 108 Botilbud til længerevarende ophold	33.610	40.604	41.061	-23.221	-18.969	-20.135
§ 85 /ABL § 105 Botilbudslignende tilbud	20.910	22.296	21.747	-24.454	-24.117	-24.877
§ 238a Særlige psykiatriske pladser	3.203	2.213	2.213	0	0	0
§ 109 Krisecenter	4.266	6.765	2.740	-622	0	0
§ 110 Forsorgshjem	12.385	12.764	5.803	-26.729	-26.638	-26.632
Stof- og Alkoholbehandling	1.120	1.361	1.382	-1.054	-717	-726
I alt	139.311	153.194	142.241	-103.016	-97.321	-100.615

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau

Der opleves for tiden større tilgang af komplekse borgersager på botilbuddene med stort støttebehov, som forventes at fortsætte i årene fremover. Denne tilgang vil alt andet lige presse økonomien på området i 2021.

I regnskab 2019 ses der udgifter til §238a særlige psykiatriske pladser på i alt 3,203 mio.kr. Pladserne er nye pladser der gradvist er åbnet op fra medio 2018 og både i 2018, 2019 og 2020 har Guldborgsund borgere benyttet pladserne.

Der ses tillige i tabellen ovenfor, at udgifterne til specielt §110 Forsorgshjem forventes reduceret i 2021.

Der er iværksat tiltag med henblik på at optimere omkring hurtig opfølgning hos borgere, som kommer på krisecenter/forsorgshjem. Der er tale om, at der 1. maj 2020 blev ansat et fuldtidsårsværk i ledig stilling i myndighedens team social, der skal varetage opgaven som primærfunktion sammen med kollega. Grundet Covid-19 har det ikke været muligt at optimere opfølgningen i 2020 i det omfang som ønsket, men det forventes at få større effekt i 2021.

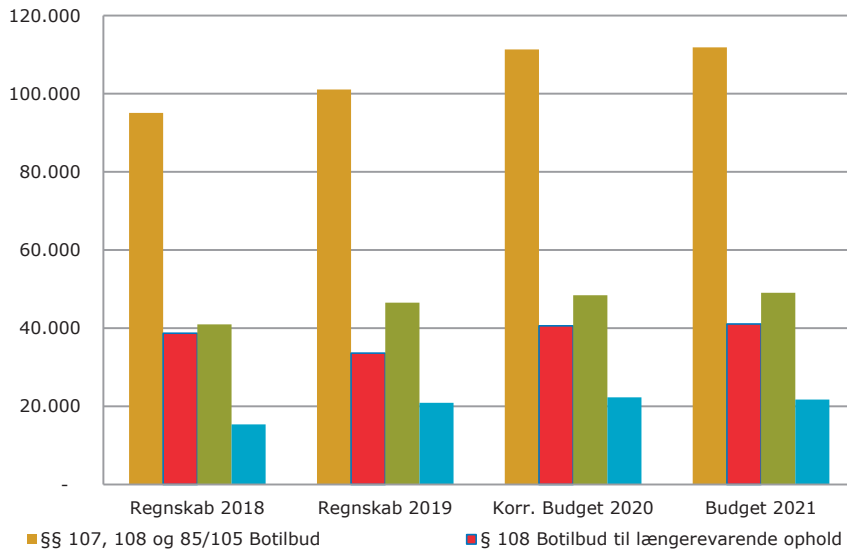
I nedenstående tabel ses budgettet til øvrige udgifter på Myndighed.

Specialiserede Socialområde – Øvrigt (excl. § 85) i 1.000 kr.	Regnskab 2019	Korrigeret budget 2020	Budget 2021
§§ 95 - 96 Tilskud til ansættelse af hjælpere	15.507	15.660	16.111
§§ 97 -98 Kontakt- og ledsagerordning	2.799	2.634	2.363
§ 107 Plejevederlag	326	333	344
I alt	18.632	18.627	18.818

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau

I nedenstående graf ses udviklingen i økonomien på udvalgte paragraf-områder med stor økonomi.

UDVIKLINGEN I ØKONOMIEN PÅ § 107, § 108 OG §85/§105, KØB AF PLADSER HOS ANDRE OFFENTLIGE OG PRIVATE INSTITUTIONER

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

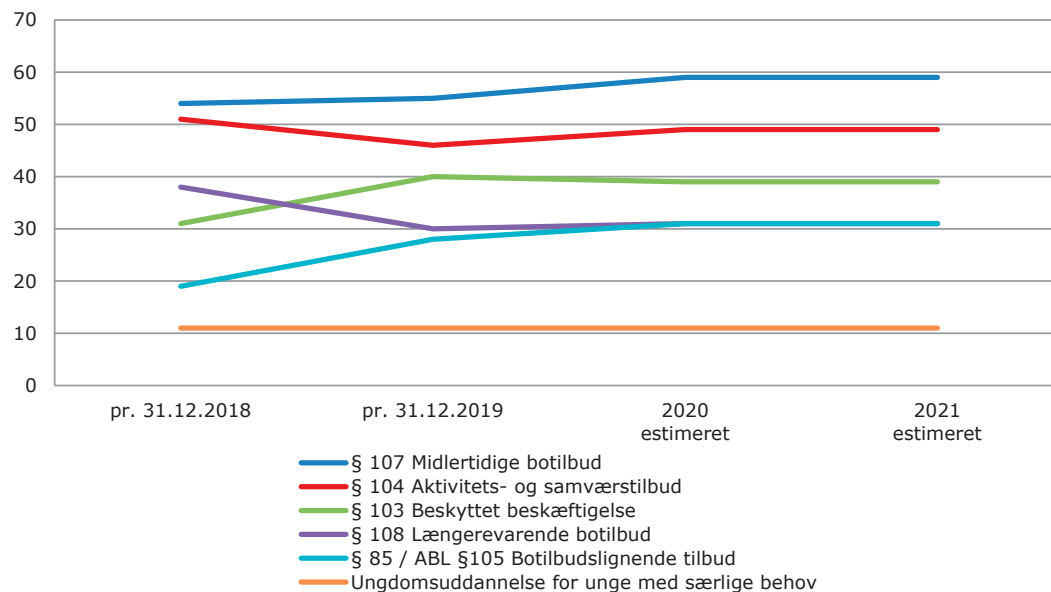
Som det ses i ovenstående graf falder udgiften for § 108 Længerevarende tilbud fra 2018 til 2019. Dette skyldes at en del af borgerne er overgået til § 85 efter Almen Boligloven's § 105 (Botilbudslignede tilbud) fra 2018, som kan ses som særskilt søjle i grafen.

Udviklingen i økonomien på §§ 107, 108 og 85/105 skal

ses samlet, da der oftest ses sammenhæng mellem disse 3 paragrafområder.

Nedenstående graf viser udviklingen i antallet af Guldborgsundborgere der er placeret i andre kommuner eller i private institutioner.

ANTAL GULDBORGSUNDBORGERE I ANDRE OFFENTLIGE OG PRIVATE INSTITUTIONER

Som det ses i ovenstående graf falder antallet af Guldborgsundborgere for § 108 Længerevarende tilbud fra 2018 til 2019. Dette skyldes at en del af borgerne er overgået til § 85 efter Almen Boligloven's § 105

(Botilbudslignede tilbud) fra 2018, som kan ses som særskilt linje i grafen.

Der opleves for tiden større tilgang af komplekse borgersager på botilbuddene med stort støttebehov, som forventes at fortsætte i årene fremover.

§85 OMSORG, STØTTE OG OPTRÆNING

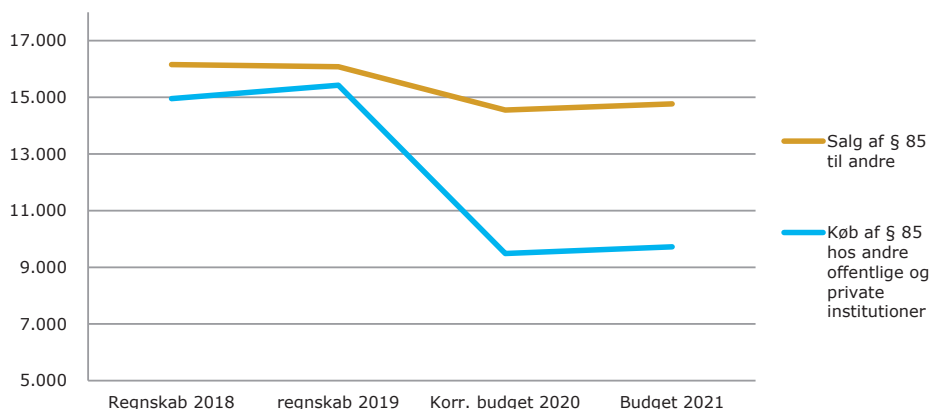
Området omfatter primært de afsatte beløb i henhold til rammeaftalerne mellem forvaltningen og institutionerne. Herudover budgetteres med salg og køb til andre kommuner/private.

Udviklingen i køb og salg af § 85 timer for årene 2018-2021 ses i nedenstående graf. Som det ses har køb af pladser været stigende fra 2018 til 2019, hvor salg af pladser har været på samme niveau. Stigningen i køb af pladser fra 2018 til 2019 hænger sammen med

tilgang af nogle få dyre borgere. §85 området er præget af, at enkelte dyre borgere kan påvirke både køb og salg af pladser, og forventningerne ændres derfor i løbet af året.

Grafen viser et fald i det korrigeret budget for 2020 samt budget 2021 i forhold til regnskab 2019. Udviklingen på køb hos private skyldes hovedsageligt fald i køb hos Atriumfonden fra 8,700 mio.kr. i 2019 til forventet 3,300 mio.kr. i 2020, en reduktion på 5,400 mio.kr.

UDVIKLING I SALG/KØB AF § 85

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

MELLEMKOMMUNALE BETALINGER

Dette område omhandler indtægter samt udgifter i forbindelse med sager, hvor der er/har været uklarheder, om hvilken kommune der er betalingskommune for en borger.

Har en borger betalings-/refusionstilsagn jf. Retssikkerhedslovens § 9 C fra borgerens hjemkommune til at modtage ydelser af Guldborgsund Kommune, opkræver Guldborgsund Kommune betalingen herfor fra hjemkommunen. Der kan nogle gange være uklarheder om, hvilken kommune, der er rette betalingskommune for

en borger. Disse uklarheder kræver særlig dokumentation og argumentation, og ender for en dels vedkommende i Ankestyrelsen og enkelte sager afgøres af domstolene. Det er det økonomiske resultat af disse sager som registreres under dette område.

Kommunen er part i flere sager, hvor domstole, Ankestyrelsen m.fl. er i gang med at afgøre sager, hvor kommunerne ikke har kunnet blive enige om, hvem der er retslig betalingskommune. Afgørelsen af, hvilken kommune der er retslig betalingskommune kan således påvirke økonomien både positivt og negativt.

Mellemkommunale refusioner i 1.000 kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Korrigeret Budget 2020	Budget 2021
Nettoindtægter	1.170	-16.707	0	0

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau

I ovenstående tabel ses regnskabstallene for 2018-2019 samt budget for 2020 og 2021. Resultatet for 2019 viser indtægter i alt på 16,707 mio.kr., som primært kan henledes til en enkelt sag vundet i Højesteret.

Området er forbundet med stor budgetusikkerhed, idet landets øvrige kommuner gør en tilsvarende ihærdig

indsats for at optimere deres mellemkommunale indtægter, i lighed med Guldborgsund Kommunes indsats. Derfor budgetteres der normalt ikke med forventede indtægter/udgifter på dette område.

STATSREFUSION - DYRE ENKELTSAGER

I lov om Social Service refunderer staten på en lang række paragrafområder 25 % i de tilfælde hvor udgifterne til hjælp og støtte for en person under 67 år ligger mellem 1,090 mio. kr. og 2,050 mio. kr. Overstiger udgiften 2,050 mio. kr. årligt refunderer staten 50 % heraf. Satsene er i 2020 prisniveau.

Fra budget 2021 sker der en række ændringer i statsrefusionen for særlig dyre enkeltsager jf. udligningsreformen 2020. Der kommer nye grænser for refusion samt en ny refusionsgrænse på 75%. Refusionsgrænserne fra 2021 vil være således:

- 25 % refusion for udgifter mellem 830.000 kr. – 1.630.000 kr.
- 50 % refusion for udgifter mellem 1.630.000 kr. – 2.050.000 kr.
- 75 % refusion for udgifter over 2.050.000 kr.

Nedenfor vises en oversigt over antal aktive sager og samlet statsrefusion. Data for 2021 er endnu ikke tilpasset de nye refusionsgrænser, derfor er antal personer for 2021 ikke opgjort.

Særlige dyre enkeltsager GBS-borgere	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Budget 2020 (estimeret)	Budget 2021 (estimeret)
• antal personer - 25% refusion	63 personer	68 personer	68 personer	Ikke opgjort
• heraf antal personer - 50% refusion	15 personer	13 personer	13 Personer	Ikke opgjort
• heraf antal personer - 75% refusion	X	X	X	Ikke opgjort
• samlet statsrefusion (i 1.000 kr.)	-9.100	-9.100	-9.564	-20.229

ØVRIG STATSREFUSION

Ud over refusion af særligt dyre enkeltsager modtager kommunen 50 % i statsrefusion af udgifterne til sociale formål §100, Forsorgshjem §110 og Krisecentre §109.

Nedenstående tabel viser refusionen heraf i årene fra 2018-2019, samt de budgetterede forventede refusioner i 2020 og 2021.

Statsrefusion på §§ 100, 109 og 110 Sociale formål, Krisecenter og Forsorgshjem i 1.000 kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Korrigeret budget 2020	Budget 2021
§ 109 Krisecenter	-1.473	-2.196	-3.700	-1.370
§ 110 Forsorgshjem	-9.202	-11.706	-12.449	-7.826
§ 100 Udgifter til Sociale formål	-293	-324	-674	-685

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau

UDFORDRINGER

Økonomistyring

Hele det specialiserede socialområde er og skal fortsat være under nøje observation for at sikre fortsat budget-overholdelse.

I forhold til hjælp, omsorg og støtte efter Service-lovens § 85 er der siden 2011 arbejdet ud fra en samarbejds-aftale/rammeaftale med Handicapområdet, Psykiatrien og med Forsorgshjemmet Saxenhøj, hvilket har været med til at skabe budgetsikkerhed på området.

For at skabe overblik, er der udarbejdet modeller hvor anbringelser og økonomi følges på CPR-nr.-niveau. Dette har skabt en langt bedre styringsmulighed både i dialogen med udfører, men også som redskab i forbindelse med Visitationsudvalgets beslutninger om fremadrettede, tilpassede og alternative anbringelsesmuligheder.

Salg af pladser

De kommende år vil områdets udfordringer være at tilpasse sig efterspørgslen, hvilket bl.a. vil omfatte

effektivisering af tilbuddene til borgerne og kompetenceudvikling af personalet, så de også i fremtiden kan løfte opgaverne. Disse udfordringer har udvalget fokus på og fremgår af udvalgsstrategierne og fokusområderne som beskrevet tidligere i denne redegørelse.

Lovændringer på social- og beskæftigelsesområdet

vil blive fremlagt en særskilt sag til byrådets møde i oktober, hvis der fremgår lovændringer på Socialområdet.

Nye borgere

Der opleves for tiden større tilgang af komplekse borgersager på botilbuddene efter servicelovens §107, §108 samt §85/§105 med stort støttebehov, som forventes at fortsætte i årene fremover.

POLITIKOMRÅDE: SSO - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	33.771	32.752	34.996	34.811	34.811	34.811
Indtægter	-21	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	33.750	32.752	34.996	34.811	34.811	34.811
Heraf lønsum	33.017	30.711	32.986	32.812	32.812	32.812

* * * * *

* Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau. - ** Beløbsangivelsen er i 2021 løn- og prisniveau.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

BESKRIVELSE AF POLITIKOMRÅDET

Administrationsområdet omfatter budget til lønninger og afledte driftsudgifter på det administrative personale.

Administrationsdelen er fordelt ud på de relevante ledelsesområder.

Fordelingen er sket for at sikre en klar og gennemskuelig opfølgning af budget og forbrug for hver enkelt leder på området. Samtidig er myndighedsfunktionerne for Social og Handicap samt Omsorg samlet i en administrativ enhed fra 2. halvår 2016, hvilket i særlig grad gør det nødvendigt med nedenstående opsplitning.

FORDELING AF BUDGET (1.000 KR)	2021	2022	2023	2024
Centerledelse, sundhed og omsorg	1.055	1.055	1.055	1.055
Udvikling og uddannelse	3.060	3.060	3.060	3.060
Folkesundhed	1.172	1.172	1.172	1.172
Fællesudgifter, sundhed og omsorg	31	31	31	31
Centerledelse, socialområdet	1.088	1.088	1.088	1.088
Myndighed, adm.	25.305	25.120	25.120	25.120
Kvalitetssikring, adm.	3.285	3.285	3.285	3.285
Administration, sum	34.996	34.811	34.811	34.811

Budgettet på Myndighed falder fra 25,305 mio. kr. i 2021 til 25,120 mio. kr. i 2022 og frem. Faldet skyldes at der er vedtaget etablering af fremskudt visitations-team i en periode på 3 år fra 1. september 2018 og frem til 31. august 2021. Området er tilført ekstra budget i perioden, dog kun svarende til 8 måneder i 2021.

BØRN, FAMILIE OG UDDANNELSESUDVALG

BFU-UDVALG

INDLEDNING

Ved udvalgsformand Simon Hansen

Guldborgsund Kommune arbejder ud fra kerneopgaven: *“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.”*

Udvalget arbejder for, at alle børn og unge får den bedste start i livet. De skal kunne spejle sig i gode rollemodeller i dagtilbud og skole. De skal møde engagerede voksne, der skaber det fundament, de har brug for, så de kan blive den bedste udgave af sig selv. Udvalgsstrategien er med til at skabe grundlaget for, at vi kan lære vores børn og unge at tage aktivt del i fællesskaber og få en uddannelse.

RAMMER OG VISION

Udvalgets vision er at skabe fagligt udfordrende og socialt stimulerende miljøer til gavn for børn og unges dannelse og uddannelse. Dette for at give børn og unge, bosiddende i Guldborgsund Kommune, mulighed for at udvikle sig og blive den bedste udgave af sig selv. Udgangspunktet for denne vision er, at alle børn og unge mødes af fagligt dygtige medarbejdere i dagtilbud og skoler, som i samarbejde og dialog med forældrene, arbejder ambitiøst med udvikling, trivsel, læring og dannelse for det enkelte barn.

Med denne vision følger også, at de børn, unge og familier som har behov for ekstra hjælp, gribes tidligt og at der arbejdes med familien i centrum, så de udsatte børn og unge kan blive livsduelige på lige vilkår med alle andre børn og unge.

Udvalget ønsker fortsat fokus på kvalitet og samarbejde på tværs - både inden for Børn, Familie og Uddannelsesudvalgets eget arbejdsfelt og i samarbejdet med andre udvalg, f.eks. Beskæftigelses- og Social, Sundhed og Omsorgsudvalget.

Med denne udvalgsstrategi bygges der videre på den foregående udvalgsstrategi, hvor tidlig og rettidig indsats samt samarbejde og inddragelse af familien står som helt centrale fokusområder. Det er i dialogen, vi skaber de bedste løsninger.

VORES KERNEOPGAVE:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.”

Kontinuitet er derfor afgørende for denne strategi, da omlægning mod tidlig indsats og inddragelse af familien kræver både tid, men også en mental kulturforandring blandt medarbejdere og borgere.

Børnene og de unge er grundlaget for fremtidens kommune og dermed en af de allervigtigste målgrupper at arbejde og lykkes med.

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpoltiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

1 SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVE OG STRATEGISKE MÅLSÆTNINGER

Uddannelse, Dannelse og Ambitioner

Børn, Familie og Uddannelsesudvalget vil skabe fagligt udfordrende og socialt stimulerende miljøer til gavn for børn og unges dannelse.

Gode rammer for sundhed og hverdagsliv

Børn, Familie og Uddannelsesudvalget vil skabe gode og sunde rammer i dagtilbud og skoler som en tryk base for leg og læring, og i lokalsamfundet hvor familien bor og lever.

Begge strategiske målsætninger har en væsentlig betydning for, og sammenhæng med, kerneopgaven.

2 TVÆRPOLITISKE MÅL

Børn, Familie og Uddannelsesudvalget har en andel af ejerskab til langt de fleste af de tværpolitiske mål. Fed markering angiver de tværpolitiske mål, hvor udvalget har en særlig andel i forhold til at løse kerneopgaven inden for Børn, Familie og Uddannelsesudvalgets område.

Vi vil

- At Nykøbing er en stærk hovedby
- **At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse**
- At vores landdistrikter er attraktive
- Mere mobilitet og sammenhæng
- At flere lever sunde liv
- **Mangfoldige fællesskaber**
- **At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet**
- Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri
- **At talent og potentialer udvikles**
- At flere borgere bosætter sig og bliver her

3 UDVALGETS MÅL

For at omsætte de tværpolitiske mål på børne- og ungeområdet vil udvalget sætte fokus på:

1. ALLE BØRN FÅR ET GODT FUNDAMENT FOR VIDEN OG UDVIKLING

Udvalget ønsker at have fokus på de 0-6-årige, deres familier og nære netværk ud fra viden om, at særligt de første 1000 dage i barnets liv har en stor betydning for barnets fremtidige fysiske, sociale og mentale sundhed. Der skal her være en tydelig og professionel opsporingsmodel, med fokus på tidlig og rettidig hjælp til familien.

2. SAMMENHÆNGENDE BØRNE- OG UNGDOMSLIV

De fleste børn bevæger sig på ganske få år fra hjem til dagpleje/vuggestue, fra dagpleje/vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole. Disse skift skal være præget af tryghed og forudsigelighed. Det kræver kompetent personale, som forstår både egen og andres faglighed, og som formår den gode dialog med forældrene.

3. ALLE BØRN OG UNGE UDFORDRES, SÅ DE BLIVER SÅ DYGTIGE, SOM DE KAN

Udvalget ønsker, at alle børn og unge uanset udgangspunkt bliver udfordret, så både trivsel og faglighed sikres for den enkelte. Dette gøres gennem kvalitet og faglighed i dagtilbud og skoler. Alle børn og unge skal mødes af kompetente fagpersoner, der udfordrer, guider og understøtter børn og unges individuelle potentialer og talenter.

4. FREMMØDEKULTUR I FOLKESKOLEN

Fremmøde i folkeskolen har en afgørende betydning for elevens faglige og sociale udvikling, og øger samtidig elevens muligheder for efterfølgende at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der skal derfor være fokus på fremmøde gennem en rettidig og helhedsorienteret indsats, der beror på forståelse, indsigt og faglighed. Kommunikation og dialog mellem fagpersoner, forældre og eleven er afgørende for at få skabt en god fremmødekultur.

Udvalgs mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
Alle børn og unge udfordres, så de bliver så dygtige, som de kan	<ul style="list-style-type: none"> Sprogvurdering i dagtilbud - progression fra 3-5 årsvurderingerne. 	<ul style="list-style-type: none"> Andelen af børn der ligger i "særlig indsats" og "fokuseret indsats" falder med 10% om året, målt i 5 års vurderingerne.
	<ul style="list-style-type: none"> Udvikling i uddannelsesparate fra 8. klasse til 9. klasse. 	<ul style="list-style-type: none"> Der er en stigning i andelen af uddannelsesparate på 10% i 9. årgang, målt i samme årgangs baseline fra 8. årgang.
Fremmødekultur i folkeskolen	<ul style="list-style-type: none"> Elevfremmøde. 	<ul style="list-style-type: none"> En fælles definition af de tre fraværskategorier der fremgår af lovgivningen - samt en ensartet registrering af elevfraværet
		<ul style="list-style-type: none"> At alle elever møder relevant undervisning i planlagte forløb
Sammenhængende børne- og ungdomsliv	<ul style="list-style-type: none"> Forældretilfredshedsundersøgelse ift. overgang fra børnehave til skole. 	<ul style="list-style-type: none"> Der er tale om en ny måling, som laves første gang ved skolestart 2019. Når baseline kendes, vil der blive fastsat et slutmål for 2022.
	<ul style="list-style-type: none"> Trivselsmåling på 4.-9. klassetrin 	<ul style="list-style-type: none"> Trivslen 4.-9. klassetrin øges til 3.9 målt i ministeriets indikatorer.
Alle børn får et godt fundament for viden og udvikling	<ul style="list-style-type: none"> Andelen af børn i dagtilbud i KOMPAS 	<ul style="list-style-type: none"> Andelen af børn i dagtilbud i KOMPAS (arbejdet med læreplanstemaer i dagtilbud) øges til 95 % i 2022.
	<ul style="list-style-type: none"> Andelen af oprettede GUSA-dialoger med familier med børn i alderen 0-6 år 	<ul style="list-style-type: none"> Andelen af GUSA-dialoger, hvor der ved dialogens oprettelse indgår familier med børn i alderen 0 – 6 år, er steget til 60 % ud af det samlede antal dialoger for alle familier (børn og unge i alderen 0-17 år) i 2022.

Børn, Familie og Uddannelsesudvalgets fokusområder er gældende for alle udvalgsmål, og ses som helt naturlige forudsætninger for at lykkes i arbejdet med børn og unge:

FAGLIGHED OG AMBITIONER

Børn og unge skal mødes af kompetente medarbejdere, der har ambitioner på alle børns og unges vegne.

TID TIL KVALITET

Udvikling af kvalitet kræver, at der er tid til refleksion over egen praksis, som det eksempelvis praktiseres i KUP (**K**ompetence**U**dvikling i **P**raksis) og KOMPAS (arbejdet med læreplanstemaer i dagtilbud).

KOMMUNIKATION OG DIALOG

Forældre og fagfolk skal kommunikere, forventningsafstemme og påtage sig et ansvar for barnets trivsel og udvikling.

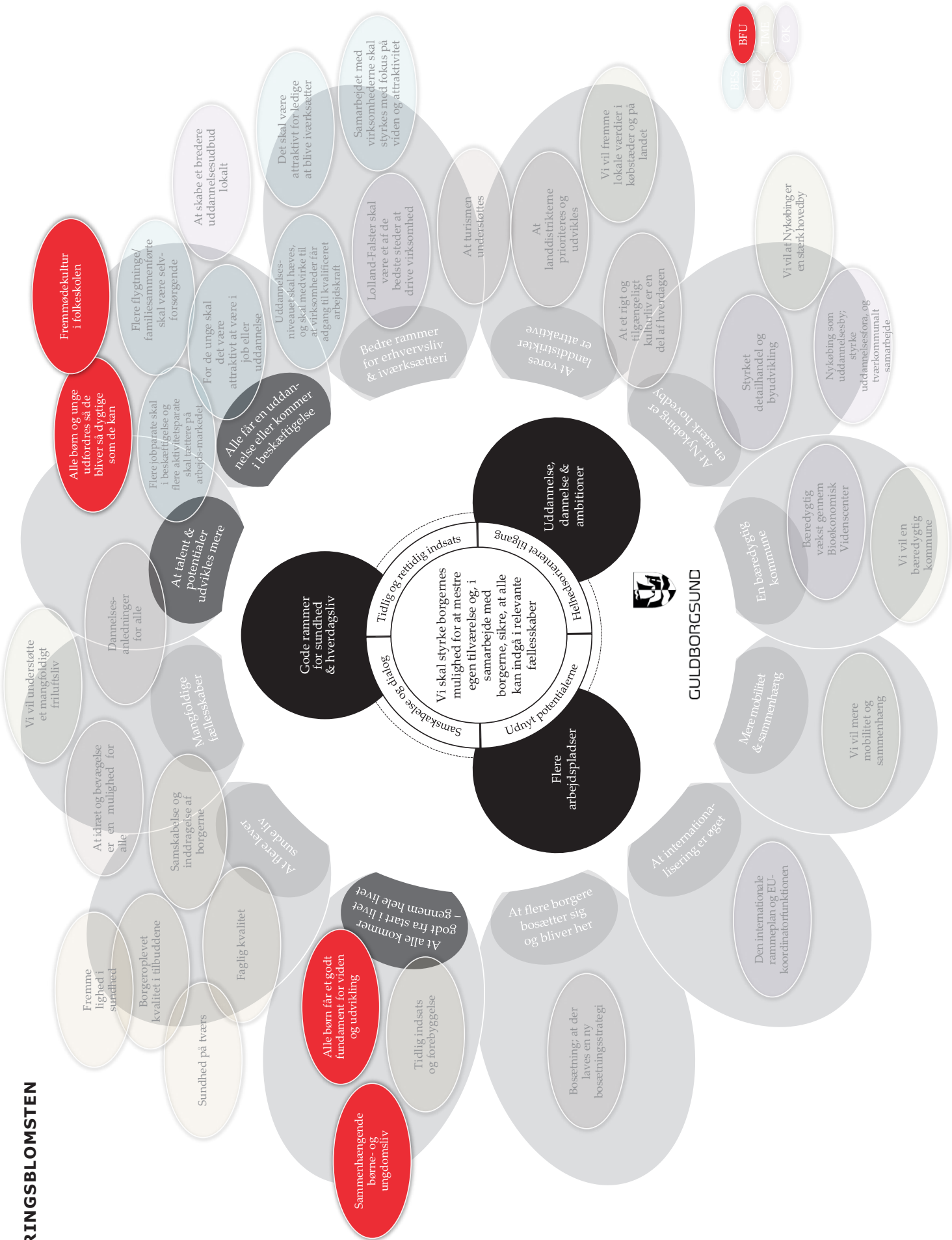
DATA

Arbejdet med familierne skal understøttes med data. Vi skal være nysgerrige på data, for at undersøge, hvad der virker. Data i sig selv er ikke et kvalitetsstempel, men værdien af data skabes, når data omsættes til indsigt, viden samt revurdering og ændring af praksis.

DET GULDBORGSUNDSKE MINDSET

At arbejde **helhedsorienteret** og med **rettidig og tidlig indsats** er helt centralt i arbejdet med børn og unge. Gennem **samskabelse & dialog** med familien, finder vi de bedste løsninger for netop deres børn og unge. Vi skal desuden være ambitiøse på alle børns vegne og være i stand til at **udnytte potentialerne**, så alle bliver så dygtige, som de kan.

STYRINGSBLOMSTEN

POLITIKOMRÅDE: FAMILIERÅDGIVNINGEN

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	212.035	184.993	202.823	196.642	193.174	191.752
Indtægter	-19.727	-14.648	-22.622	-22.756	-22.871	-22.871
Nettodriftsbevilling	192.308	170.345	180.201	173.886	170.303	168.881
Heraf lønsum	114.469	106.975	112.195	110.193	108.407	107.405

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Som følge af budgetopfølgningerne i løbet af 2018 har der også i 2019 og frem kunne konstateres et øget udgiftsbehov på Myndigheden Børn & Familie (0-14 år).

Byrådet godkendte på møde d. 15. august 2019, at den oprindelige indgåede afdragsordning på tilbagebetaling af lån på Familierådgivningen med start i 2020 og 4 år frem skulle udskydes til start i 2022 og 3 år frem.

I budgetaftalen for 2021-2024, som blev godkendt til 2. behandlingen af budgettet i Byrådet d. 18. oktober 2020, blev det besluttet at tilføre midler til dækning af de økonomiske udfordringer ud fra budgetopfølgningen pr. 31.7.2020, her i blandt til tilbagebetalingen af lånet.

ØKONOMISKE UDFORDRINGER (1.000 KR.)	2021	2022	2023	2024	2025
Myndighedens udgiftsbehov pr. 31.7.20*	-15.006	-13.328	-11.352	-7.441	-7.441
Heraf tilbagebetaling af lån fra innovationspuljen	0	-2.313	-3.785	-1.204	0
Budgetaftale 2021-2024, tilført driften	15.300	13.300	11.300	7.300	7.300
Besparelse til senere fordeling	294	-28	-52	-141	-141

*Budgetopfølgning pr. ultimo juli 2020.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Center for Familie & Forebyggelse består af en myndighedsdel i forhold til særlig indsats for børn (0-14 år) og deres familie (Børn & Familie), samt fire udførelsenheder på børne- og ungeområdet. De to enheder Pædagogisk Forebyggende Indsats (PFI) og Psykologisk Pædagogisk Center (PPC) er placeret under politikområdet Familierådgivning. Børns Sundhed & Trivsel er finansieret med midler fra to udvalg – Børn, Familie & Uddannelsesudvalget og Social, Sundhed & Omsorgsudvalget. Den sidste udførende enhed Tandplejen er

alene placeret under politikområdet Folkesundhed i regi af Social, Sundhed og Omsorgsudvalget. Derudover er netop etableret et sekretariat og en Tværs-enhed i relation til Børn og Familie. Enhederne inden for centeret arbejder tæt sammen om opgaveløsningen, ligesom centrets succes med opgaveløsningen i høj grad er afhængig af samarbejdet med andre centre og dermed også på tværs af politiske udvalg, samt med Regionen og ikke-kommunale tilbud som frivilligsektor og interesseorganisationer.

DET SAMLEDE BUDGET FOR POLITIK-OMRÅDET FAMILIERÅDGVNINGEN ER SAMMENSAT SÅLEDES (1.000 KR.)	2021	2022	2023	2024
Politikområdet Familierådgivningen	180.201	173.886	170.303	168.881
Familie, Centerledelse	4.256	4.256	4.256	4.256
Fælles udgifter og indtægter (Budgetreg.pulje & Broen)	210	210	210	210
Forstærket indsats for udsatte børnefamilier (Spør 4)	2.473	2.473	2.473	2.473
Puljemidler (Sygdomspulje)	354	354	354	354
Skole, Socialområdet og Politi (SSP-konsulenter)	1.219	1.219	1.219	1.219
Myndigheden Børn & Familie (0-14 år)	149.051	142.740	139.157	137.735
Myndigheden Børn & Familie (0-14 år)	146.706	140.717	137.158	135.825
Besparelse til senere fordeling	294	-28	-52	-141
Tilsynsenheden	2.051	2.051	2.051	2.051
Udførende enheder	26.894	26.890	26.890	26.890
Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)	19.891	19.892	19.892	19.892
Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) inkl. Polaris	141	137	137	137
Børns Sundhed & Trivsel	6.862	6.861	6.861	6.861

Myndighedsdelen har de afdækkende kompetencer i forhold til udredningen/undersøgelsen af udsatte børn og deres familiers udfordringer. Myndigheden har også den bevilgende kompetence i forhold til, hvilken indsats der er nødvendig for at sikre det enkelte barns trivsel og udvikling i familien. Den kommunale tilsynsopgave med alle plejefamilier, hvor børn og unge i alderen 0-15 år er placeret, er forankret i Børn & Familie.

Der arbejdes i de fire udførelsenheder i henhold til Lov om Social Service og i mindre omfang i forhold til Folke- og Dagtilbudsloven. I alle fire enheder arbejdes der ligeledes generelt med afsæt i Det Guldborgsund-

ske Mindset og udvalgsstrategien for Børn, Familie og Uddannelsesudvalget med følgende pejlemærker:

- At alle børn får et godt fundament for viden og udvikling
- At sikre et sammenhængende børne- og ungdomsliv
- At alle børn og unge udfordres, så de bliver så dygtige, som de kan
- At understøtte en god fremmødekultur i folkeskolen

Der tages afsæt i forskning og solide kommunale erfaringer på området vedrørende effektfulde indsatser i forhold til barnets alder.

BØRN & FAMILIE

Myndighedsafdelingens bemanning på 40,69 personaleenheder (PE) indgår ikke på dette politikområde, idet de indgår på politikområdet BFU Administration. På dette politikområde indgår udelukkende udgifter relateret til de faktiske foranstaltninger målrettet børn, unge samt deres familier.

Organisering af Børn & Familie

Center for Familie & Forebyggelses Myndighed (Børn & Familie) er generelt kendetegnet ved en stor grad af kompleksitet både i forhold til økonomi, opgavekoordinering og tidlige indsatser. I opgaveløsningen arbejdes forsat med en balance mellem den sociale faglighed, juraen og økonomisk ansvarlighed.

I efteråret 2020 er det påtænkt at implementere en forandringsproces i myndigheden, hvor praksis og principperne fra frikommuneforsøget bliver centrale. De bærende elementer for en ny socialfaglig praksis i myndighedsarbejdet er en praksis, der bygger på viden, dialog og tillid, og hvor fokus er på relationer. Barnets liv, ve og vel sættes altid først, og en central præmis bliver, at en styrket inddragelse af familie og netværk anses som den bedste vej til forandring.

Denne fremtidige organisering af myndigheden er koblet med øget økonomistyring på alle niveauer i centeret, hvilket vil få en positiv effekt på centerets samlede økonomistyring og forventes på sigt at kunne nedbringe ressourcetrækket i Børn & Familie.

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

PPC, PFI, Polaris samt Børns Sundhed & Trivsel (udførelsdelen) er bemandede med 3 (niveau 3) ledere, 5 (niveau 4) mellemledere og 129 faste medarbejdere, som er fordelt på:

- Psykologisk Pædagogisk Center (PPC) – 1 leder, 2 mellemledere og 35 ansatte.
- Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) – 1 leder, 2 mellemledere og 69 fastansatte. Herudover et varierende antal begivenhedsansatte, som løser specifikke opgaver omkring familier og unge.
- Polaris (under PFI) – 1 mellemleder og 14 fastansatte.
- Børns Sundhed & Trivsel – hvor der er 1 (niveau 3) leder og 11 faste medarbejdere (Tidlig Forebyggelseskonsulenter (TFK), som indgår i en igangsat organisationsændring i Center for Familie & Forebyggelse). Sundhedsplejen indgår ikke i disse tal, da Sundhedsplejen er placeret under politikområdet Folkesundhed.

Samarbejdsrum

Med fokus på kerneopgaven er der på tværs af PPC, PFI, Børns Sundhed & Trivsel samt Børn & Familie etableret forskellige samarbejdsrum på ledelses- og medarbejderniveau omkring selve de forebyggende ydelser og psykologiske undersøgelser. Her tages afsæt i familiens behov, og der arbejdes ud fra et fælles mål for at skabe en bedre sammenhængende socialfaglig indsats.

På sagsniveau foregår samarbejdet med deltagelse af flere aktører og familierne i mange sager via en GUSA dialog og GUSA netværksmøder (**GU**ldborgsund **SA**m-arbejdsmodel for udsatte børn og unge). Etableringen af et sags specifikt samarbejdsrum via GUSA dialog på samtidige sager afprøves i de to geografier - Sydfalster og Saksøbing - via Frikommune projektet. Med fokus på borgerperspektivet og samarbejdsrummene samt omlægningen mod en tidlig forebyggende indsats er formålet at finde og levere den bedste løsning og ydelse til børn og børnefamilier i Guldborgsund Kommune.

UDFORDRINGER OG TILTAG

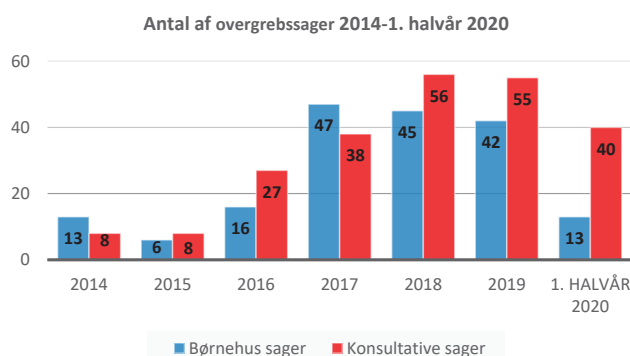
Myndighedsdelen – Børn & Familie

Mange forskellige forhold påvirker aktivitets- og udgiftsniveauet i foranstaltningerne på børneområdet. Det gælder antallet af anbringelser, antallet af underretninger, implementeringen af overgrebspakken, omlægning til tidlig indsats, effekten af den meget tidlige forebyggende indsats før underretning etc.

Siden 2013 har lovændringer skabt øget fokus i forhold til opsporing og forebyggelse af overgreb på børn og unge under 18 år. I slutningen af 2015 og i begyndelse af 2016 blev der på hele børne- og ungeområdet gennemført en større satsning ift. håndtering af mistanke om overgreb i Guldborgsund Kommune. Et arbejde der løbende bliver fulgt op på med efteruddannelse og revidering af retningslinjer med videre. En revideret udgave af Guldborgsund Kommunes handleguide for beredskab til håndtering af vold og seksuelle overgreb er blevet politisk godkendt i december 2019. Flere sager med mistanke om overgreb er blevet taget op i regi af Børnehus Sjælland, hvor kommunen i samarbejde med politi, sygehus og Børnehusets personale udreder sagen, og der tages stilling til, om der skal rejses sigtelse.

Tabellen nedenfor skitserer udviklingen i antal sager med mistanke om overgreb, som Guldborgsund Kommune har haft i Børnehus Sjælland i perioden 2014 til 1. halvår 2020. Ikke alle underretninger om overgreb ender med at blive til sager i Børnehus Sjælland. Der er underretninger om overgreb, der viser sig at være åbenlyst grundløse, og der kan være sager, hvor Myndigheden Børn & Familie i samarbejde med familien, netværket og øvrige fagpersoner omkring barnet kan lave en lokal sikkerhedsplan.

Guldborgsund Kommunes brug af Børnehus Sjælland

I efteråret 2018 havde Børn & Familie et unormalt højt antal anbringelser, hvor der blev anbragt 30 børn. Til sammenligning blev der i 2016 og 2017 anbragt henholdsvis 12 og 14 børn i sidste halvår. Denne stigning i antallet af nye anbringelser har påvirket tallet for 2019 samtidig med, at der i 2019 var et øget antal anbringelser på baggrund af overgreb eller mistanke om overgreb. Denne stigning har påvirket tallene for både 2020 og forventelig også i 2021. Endelig ligger kommunens antal af tvangsmæssige anbringelser højere end landsgennemsnittet. Pr. 31.12.2019 var der i alt anbragt 163 børn og unge (eller 159,2 årspersoner), som Guldborgsund Kommune var betalingskommune for. Ud af disse var 63 tvangsanbragt.

I juni 2019 kom den sidste lovændring vedrørende adoption uden samtykke, hvor det forventes, at kommunerne i deres sagsbehandling vurderer, om adoption vil være hensigtsmæssigt for barnets sundhed og trivsel. Processen omkring adoption er, at nuværende og kommende anbringelser vil blive screenet for et potentiale omkring adoption. Screening af eksisterende og kommende børnesager er en kompleks og tidskrævende proces. Der har i 2019 været iværksat undersøgelse af flere adoptioner, og der har i efteråret 2019 været gennemført én adoption uden samtykke. Det forventes, at der vil komme flere i løbet af 2020.

Implementeringen af den igangsatte forandringsproces i Børn & Familie, hvor en ny socialfaglig praksis i myndighedsarbejdet er en tidlig forebyggende indsats og en mere målrettet inddragelse af familien og barnet, er det ambitionen, at dette vil kunne mindske de udslagsgivende årsager til en anbringelse. Når der skal ske en anbringelse, så vil anbringelsen ske, inden barnet bliver for behandlingskrævende. Børn & Familie vil have fokus på, at der skal ske inddragelse af forældrene, så mistillid ikke opstår og skaber grobund for misforståelser og konflikter i anbringelsessagerne. Forældrene skal have mulighed for at indgå konstruktivt og løsningsfokuseret i dialogen med sagsbehandleren med fokus på barnets trivsel for herigennem at skabe mere vellykkede anbringelser.

Børn & Familie vil have fokus på, at der skal ske inddragelse af forældrene, så mistillid ikke opstår og skaber grobund for misforståelser og konflikter i anbringelsessagerne. Forældrene skal have mulighed for at indgå konstruktivt og løsningsfokuseret i dialogen med sagsbehandleren med fokus på barnets trivsel for herigennem at skabe mere vellykkede anbringelser.

Udviklingen i antallet af anbragte årspersoner fordelt efter anbringelsestype:

Anbringelsestype	Antal årspersoner			
	Samlet antal 2019	Budgetforudsætninger 2020	Estimeret sager for 2020*	Budgetforudsætninger 2021**
Netværksplejefamilier	6,76	8,00	10,71	12,64
Alm. plejefamilier	101,58	103,43	101,87	96,48
Opholdssteder	29,18	24,02	27,47	18,44
Kost- og efterskoler	1,82	4,00	3,58	5,15
Døgninstitutioner	19,85	16,16	17,32	18,71
I alt anbragte 0-14 årige	159,20	155,61	161,46	152,42

* Antal årspersoner i denne kolonne er udtryk for, hvor meget de allerede estimerede og kendte sager forventes at ville udgøre i 2020 pr. ultimo juli 2020 plus et skøn over tilgangen af sager i perioden august til og med december 2020.

** Udgangspunktet for budgetforudsætningerne i 2021 er budgetopfølgningen pr. ultimo juli 2020 med en efterfølgende budgettilførsel på 15,300 mio. kr. i 2021, jf. budgetaftalen 2021-2024. Intern budgetopfølgning pr. ultimo september 2020 viser dog efterfølgende et forventet antal årspersoner i 2021 på 154,51.

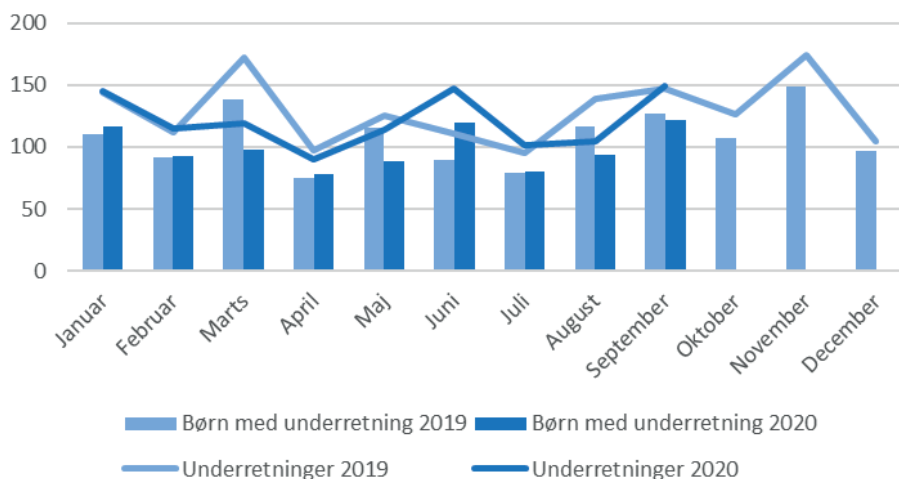
Børn & Familie oplever, at tyngden i underretninger er stigende, og derfor skal der forsat være et øget fokus på den tidlige forebyggende og helhedsorienterede indsats omkring børnefamilierne.

Et tættere tværfagligt samarbejde omkring barnet, hvor den nødvendige støtte ydes tidligere, vil kunne medføre færre situationer i børnenes liv, som udvikler sig negativt og derved kræver en underretning. Som det fremgår af nedenstående tabel er der under COVID-19 sket et dyk i antallet af underretningerne i 2020 i forhold til samme periode i 2019. Dette tilskri-

ver Børn & Familie COVID-19 nedlukningsperioden, hvor børnene ikke har været i skole og institution og derfor ikke har haft den samme kontakt med lærere og pædagoger.

Tabellen viser også, at der i forbindelse med den gradvise åbning er sket en markant stigning i underretningstallet. Dagtilbud, skoler og Børn & Familie har en øget opmærksomhed på, at der ikke er nogle børn, som er alvorligt i klemme, og at der bliver underrettet, så snart det opleves, at et barn mistrives.

Underretninger og børn med underretning (2019 og 2020)

Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI)

Der er gennem de sidste år arbejdet med udvikling af tilbudsviften i PFI. Det har i samarbejde med Børn og Familie været et ønske, at PFI kan tilbyde en højere grad af metodetilgang i forhold til opgaverne, både på gruppebasis og i forhold til den unge eller familie. Der er fortsat fokus på gruppetiltag, både i forhold til børn og voksne. PFI har ibrugtaget "Eggertsvej" (tidligere Sundloppen) som aktivitetshus for unge og familiebehandling. PFI indgår også som en integreret del af den Helhedsorienterede Indsats målrettet de mest udsatte familier i Guldborgsund Kommune.

To-sprogsindsatsen 3-6 år er reduceret pga. besparelse på 300.000 kr., som er vedtaget tilbage i 2018. Dette har medført en grundlæggende forandring i tilbuddet, hvor medarbejderne har en mere konsultativ rolle i forhold til det enkelte dagtilbud.

POLARIS:

I august 2015 vedtog Byrådet, at der skulle tages initiativ til at etablere et lokalt kommunalt skole- og dagbehandlingstilbud. Det nye tilbud, Polaris åbnede den 15. februar 2016 og er et tværgående tilbud, som er udviklet i tæt samarbejde med Center for Børn & Læring. Tilbuddet udføres af PFI og Eskilstrup skole. Udfordringen er et varierende børnetal med en deraf sårbar økonomi. Taksten er baseret på 15 indskrevne børn, og dette tal er først opnået som gennemsnitsniveau i 2020 efter ca. 3 års drift. Visitationen foregår i et samarbejde/visitationsudvalg, som er sammensat af ledere og konsulenter fra både Center for Familie og Forebyggelse og Center for Børn & Læring.

Tilbudsviften i PFI og Polaris er takstfinansieret. Alt andet lige betyder dette, at størstedelen af udgifterne finansieres via tilsvarende interne takstindtægter.

Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)

PPC er særligt udfordret af, at folkeskolereformen og udviklingen af inkluderende miljøer i folkeskolen og på daginstitutionsområdet har medført øget pres på PPR konsulentfunktion (Psykologisk Pædagogisk Rådgivning). Der arbejdes løbende på at udarbejde forskellige temapakker, således at konsulentbistanden også kan

tilbydes til større personalegrupper, hvilket må formodes at kunne reducere det samlede ressourceforbrug på området. For at imødekomme behovet for specialpædagogisk konsulentbistand på småbørnsområdet er konsulentgruppen blevet opnormeret med yderligere en specialpædagogisk konsulent.

En betydelig del af PPC's aktiviteter bliver iværksat på indstillinger fra myndigheden i forhold til et specifikt barn eller familie. På dette område er PPC udfordret af en forsat stigning i indstillinger til behandlingsforløb og henvendelser direkte fra borgerne.

Der er et forsat pres og venteliste på udførelse af psykologiske undersøgelser blandt andet på grund af den øgede aktivitet relateret til overgreb og adoption uden samtykke. Siden indførslen af GUSA dialog den 1. januar 2017 er efterspørgslen på råd og vejledning fra PPC's psykologer ligeledes steget.

Børns Sundhed & Trivsel

Den 1. januar 2019 blev der i Center for Familie & Forebyggelse oprettet en hel ny enhed – Børns Sundhed & Trivsel, hvor ambitionen er at styrke den tidlige forebyggelse og sundhedsfremmende indsats. Enheden er en fusionering af sundhedsplejen og den del af PFI, som indtil da arbejdede tidligt forebyggende (TFK). Børns Sundhed & Trivsel har i deres tidlige forebyggende indsats et særligt blik for social ulighed, hvorfor tilbuddene på børneområdet er tilpasset efter behov.

Enhedens arbejde understøttes med implementeringen af det anerkendte screeningsværktøj ADBB (Alarm Distress Baby Scale), som bruges til at identificere tidlig mistrivsel og stress hos spædbørn. Børns Sundhed & Trivsel har som en væsentlig opgave at understøtte implementeringen af GUSA dialog på tværs af den kommunale organisation.

Det pædagogiske personale i Børns Sundhed & Trivsel har ansvaret for pædagogisk vejledning i dagtilbud og skoler, åben rådgivning, forældrevejledning i forhold til GUSA, primus motor i forældreprogrammer, uddannelse af personalet på børne- og ungeområdet i LØFT "Den Løsningsfokuserende tilgang" mv.

I efteråret er alle tidlige forebyggelseskonsulenter tilmeldt efteruddannelse i konsulent funktion, da denne funktion er ny for alle medarbejdere. Uddannelsen gennemføres med tilskud fra kompetencefonden.

Der er pr. 1. januar 2020 iværksat et nyt projekt i samarbejde med Red Barnet med at etablere småbørnsklubber i området for familier, der har forskellige udfordringer. Alle tiltag er klar, men grundet Covid-19 har det ikke været muligt at mødes med familierne. Projektet forventes at løbe til og med 2022.

Som nævnt ovenfor arbejdes der i efteråret 2020 på en organisationsændring, som forventes at være gældende fra 1.1.2021.

FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

GUSA:

2008 markerede året, hvor der på hele børneområdet blev iværksat en samlet model for tværfagligt samarbejde – GUSA: **GU**ldborgsund **SA**marbejdsmodel for udsatte børn og unge. I løbet af 2015 er GUSA blevet evalueret, og der er igangsat et arbejde med modernisering af GUSA – GUSA 2.0. Et arbejde der har følgende fokusområder:

1. **Familien i fokus.** Det er en familie-GUSA, hvor der ses på hele familien og ikke kun det enkelte barn.
2. **Borgerinddragelse.** Tilgangen i den nye GUSA vil være mere borgerinddragende og samskabende. Dette sker bl.a. ved brug af et IT-værktøj, der giver forældrene direkte adgang til deres børns GUSA og inddrager forældrene mere målrettet i etableringen og afviklingen af en GUSA-sag.
3. **Ressourcefokuserende.** Den nye version af GUSA vil i langt højere grad være nysgerrig efter at identificere familiens og netværkets egne ressourcer.
4. **Obligatorisk.** Det nye GUSA bliver obligatorisk for alle. Dette var bl.a. én af de væsentligste anbefalinger i den indledende evaluering af GUSA.
5. **Medarbejderbårent.** På anbefaling fra særligt praksisfeltet vil medarbejderne (og ikke kun lederne) kunne tilgå det nye GUSA.
6. **Alt i et system.** I det nye GUSA vil alle procedurer på børneområdet være inkorporeret i samme system.
7. **Indsatstrappe.** Det nye GUSA understøttes af en 'Indsatstrappe'.

Udviklingen af GUSA 2.0 er et samarbejde, der går på tværs af flere centre – Center for Børn & Læring, Center for Familie & Forebyggelse, Center for Arbejdsmarked, Center for Socialområdet og Center for Sundhed, hvorfor der er nedsat en styregruppe med chefer fra de respektive centre og en repræsentant fra direktionen. 1.300 medarbejdere i de fem centre er i løbet af efteråret 2016 uddannet i brugen af GUSA 2.0.

Den 1. januar 2017 blev GUSA 2.0 iværksat på hele børneområdet og dele af voksen området. I første halvdel af 2017 blev der oprettet 311 GUSA dialoger med 1.400 deltagere. GUSA 2.0 og en systematisk brug af tidlig forebyggende indsatser vurderes at være afgørende for nedgangen i antallet af underretninger.

Fokus på GUSA 2.0 og tidlig forebyggelse fortsætter i de kommende år for at understøtte den kulturforandring, som er en forudsætning for at få det fulde udbytte af indsatsen. Det består i løbende udvidelse og tilpasning af tilbud til børnefamilierne før udfordringerne for familierne udvikler sig til at blive mere massive problemer, der medfører en underretning. Et andet fokusområde er fortsat kompetenceudvikling af frontpersonale i brugen af GUSA 2.0 samt løsningsfokuseret dialog tilgang.

Der arbejdes netop nu på sammen med leverandøren af systemet bag GUSA at tilpasse GUSA, så det kan bruges af myndighedsrådgiverne også og på den måde sikre kontinuitet i sagsarbejdet fra den helt tidlige forebyggelse til en eventuel sag ender på sagsstammerne i myndighed. Det forventes, at udvidelsen af systemet kan implementeres fra april 2021.

FRIKOMMUNE PROJEKT

Frikommuneforsøget med en ny standard for myndighedsbehandling i sociale sager på børneområdet er i sin afsluttende fase. Der er udarbejdet slutevaluering, og der arbejdes nu med at få de gode erfaringer fra frikommuneforsøgene i de tre kommuner ind i den kommende nye lovgivning. Den første devaluering forelå medio 2019 og på baggrund heraf har det betydet ny læring i organisationen. Frikommuneforsøget arbejder med at omprioritere ressourcer fra dokumentation i sagsarbejdet til relation med børnefamilierne og deres netværk, og hvor samtaler, inddragelse og opfølgning er i højsæde. Frikommuneforsøget indeholder en fritagelse for at lave §50 undersøgelser, herunder fritagelse fra proceskrav i forhold til børnesamtaler samt fritagelse fra krav og retsregler i forhold til handleplaner. I stedet skal GUSA platformen i frikommuneforsøget anvendes til at sikre inddragelse af børn og forældre, relationel koordinering, løbende dokumentation af indsats og progression hos barnet samt fuld gennemsigtighed for alle involverede parter.

Der arbejdes efter LØFT og IT platformen GUSA i alle sager med undtagelse af handicapsager og eksisterende anbringelsessager. I 2020 implementeres frikommune-tilgangen i hele Børn & Familie. Indtil foråret 2020 har tilgangen været begrænset til 4 medarbejdere, men grundet de åbenlyse positive effekter, som er underbygget af både VIVEs midtvejs- og slutevaluering, udbredes dette nu til hele afdelingen. Det forventes, at denne satsning på sigt vil betyde en reduktion i foranstaltningsudgifterne gennem fald i varighed af foranstaltningen.

FORSTÆRKET INDSATS FOR DE MEST UDSATTE BØRNEFAMILIER (SPOR 4)

Budgetforliget 2017-2020 indeholdt en budgettramme på 5,000 mio. kr. årligt til nye indsatser på det tidligt forebyggende område. Primært før børnenes eller børnefamiliernes udfordringer har givet anledning til en underretning, samt en forstærket indsats for de mest udsatte børnefamilier (Spor 4). Denne indsats er i 2019 og frem blevet nedjusteret til 2,400 mio. kr., hvor det fremtidige fokus er på kommunal medfinansiering til Familie & Alkohol (et tilbud til familier, hvor alkohol fylder for meget, der løber frem til og med udgangen af 2020), udviklingen af forældreprogrammer, styrket inddragelse af familie, børn og netværk, dialogbaseret underretning og den helhedsorienterede indsats omkring de familier, som er i mest udsatte positioner. Der er netop – pga. de gode resultater - truffet politisk beslutning om at forankre projektet frem til 2024 i Folkesundhed.

STYRKET FOKUS PÅ OPKVALIFICERING AF PLEJEFAMILIER

Forpligtigelsen vedrørende at yde supervision til plejefamilier er skærpet. Plejefamilierne har ret til uddannelse og supervision og skal årligt tilbydes to dages efteruddannelse.

Børn & Familie har i samarbejde med en arbejdsgruppe fra plejefamilierne, familieplejekonsulenter samt tidligere deltagere på kurserne og SOSU skolen udarbejdet en vifte af forskellige relevante kurser med fokus på en høj faglig standard. Dette udbud af kurser har imidlertid haft en mindre tilslutning end forventet, hvorfor flere af kurserne er blevet aflyst. Derfor er Børn & Familie gået sammen med øvrige kommuners udbud af kurser i et samlet kursus-katalog til plejefamilierne og har en forventning om en større tilslutning til disse kurser.

PPC varetager tillige supervision af plejefamilier, sagsbehandlere og familierådgivere med henblik på at imødekomme faglige samt uddannelsesmæssige behov hos disse.

Der er i 2017 vedtaget en ny model for vederlag til plejefamilier, hvor alle nye plejefamilier automatisk bliver indplaceret efter den nye model. Plejefamilier, der allerede har en aftale med Guldborgsund Kommune, får valget mellem den tidligere aflønningsform og den nye model. På opfordring fra KL vil det i 2020 blive vurderet, om denne model skal justeres.

FRA BABYCAFE PÅ HOVEDBIBLIOTEKET
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: BØRN & LÆRING

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	839.581	826.930	836.419	837.979	836.648	832.091
Indtægter	-154.574	-120.149	-120.221	-120.221	-120.221	-120.221
Nettodriftsbevilling	685.007	706.781	716.198	717.758	716.427	711.870
Heraf lønsum	579.181	550.608	557.591	557.008	557.008	557.008

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

Dagtilbuds- og Undervisningsområdet blev reguleret i budget 2020 og efterfølgende år i henhold til principperne for de nye demografimodeller, som blev godkendt i Økonomiudvalget den 5. marts 2019 (sag nr. 46).

De økonomiske udfordringer for 2020 og 2021 er håndteret i budgettet. Størstedelen drejede sig om demografitilpasninger baseret på lavere børnetal.

Dagtilbudsområdet blev tilført for meget budget i forhold til det aktuelle børnetal, og skoleområdets faldende elevtal stemte overens med den budgetmæssige regulering relateret til antal klasser og elevtal. Den tidligere besparelse på dagtilbudsområdet blev håndteret ved en regulering af de centrale konti til uddannelse, udviklingstiltag og budget til flere børn, end der er indmeldt i dagtilbuddene.

Demografireguleringen i budgettet for 2020 blev ikke udmøntet fuldt ud for overslagsårene ud fra en forventning om en ny demografiregulering i 2020 for 2021 og efterfølgende år. Efter den nye regulering for demografiændringer, ser det samlede demografikrav således ud:

BESPARELSESKRAV (2019-PRISNIVEAU)	2021	2022	2023	2024
Demografiregulering 2020 for 2021 og efterfølgende år - dagpasning	423	728	-817	-651
Demografiregulering 2020 for 2021 og efterfølgende år - undervisning	123	-1.415	-1.306	-6.029
Nyt demografikrav	546	-687	-2.123	-6.680

BESKRIVELSE AF OMRÅDET CENTER FOR BØRN & LÆRING CENTRETS AFDELING PÅ RÅDHUSET

Center for Børn & Læring har et fælles sekretariat på rådhuset, der løser opgaver i dagtilbud og skoler. Afdelingen på rådhuset har det overordnede ansvar for koordinering og samarbejde med en række kommunale, private og regionale samarbejdspartner, herunder tilvejebringelse af muligheden for sammenhængende læringsforløb mellem dagtilbud og skole og mellem skole og ungdomsuddannelse. Endvidere har centeret ansvaret for den samlede ledelse og udvikling af området samt en række driftsopgaver: Ledelsesudvikling, tilvejebringelse af data for kvalitetsudviklingen, tilsyn, indikatorer for kvalitetsudvikling, samarbejder med ministerier for området, implementering af ny lovgivning, analyser, kvalitetsrapporter, studerende fra seminarier og SOSU skoler, fælles kompetenceudvikling, politisk sagshåndtering, frikommuneforsøg samt visitation inden for det specialpædagogiske felt. Dette er ikke udtømmende og beskriver hovedtrækkene i opgaveporteføljen for afdelingen.

Myndighedsopgaven består i at sikre, at alle børn og unge har et relevant undervisnings- og dagtilbud. Ligeledes varetager centeret administrative myndighedsopgaver som f.eks. pladsanvisning, behandling af fripladstilskud, betaling til og fra andre kommuner, klage- og ankesager, udbetaling af tilskud til private pasningsordninger og lignende.

I samarbejde med ledergruppen varetages udviklingen af de overordnede mål og strategier, evalueringssign, datagrundlag til ressourcetildelingsmodeller, evaluering samt kvalitetssikring og praksisrealisering af de politiske og faglige udviklingsprocesser. Fokus er børnenes/elevernes udbytte af alle indsatserne.

Ligeledes varetager centeret projektlederopgaven i større udviklingstiltag og fondsfinansierede indsatser.

For yderligere uddybning af budget og antal medarbejdere henvises til budgetredegørelsen for konto 6, der udgør en selvstændig redegørelse under politikområdet BFU Administration.

DAGTILBUD

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	244.150	239.457	241.619	242.085	240.579	240.745
Indtægter	-75.563	-70.543	-71.507	-71.507	-71.507	-71.507
Nettodriftsbevilling	168.587	168.914	170.112	170.578	169.072	169.238
Heraf lønsum	171.669	168.862	170.608	170.608	170.608	170.608

Budgetområdet "Dagtilbud" består af kommunale dagtilbud, private dagtilbud og private pasningsordninger, der tilsammen rummer ca. 2.600 børn. Området drives efter Dagtilbudslovens formålsparagraf, læreplanerne i KOMPAS, Guldborgsund Kommunes Børnepolitik samt de politiske udvalgsstrategier, der tilsammen danner grundlaget for den faglige, pædagogiske udvikling og kvalitet i børnenes hverdag i dagtilbuddene – læringsmiljøet.

Dagtilbuds budget indeholder følgende væsentligste hovedområder:

- De kommunale dagtilbuds drift: Daginstitutioner og dagpleje
- Pædagogiske tilbud til børn med særlige udviklingsbehov eller varig nedsat funktionsevne (minigrupper, Solsikken og handicapstøtte)

- Fripladstilskud: Økonomiske fripladser, socialpædagogiske fripladser, behandlingsmæssigt fripladstilskud samt søskendetilskud.
- Tilskud: til pasning af egne børn, privat pasning og pasning over kommunegrænsen.
- Driftstilskud til private institutioner
- Aktiviteter fælles for hele dagtilbudsområdet: Politisk vedtaget indsatsområder, kvalitetsudvikling, kurser/uddannelse, sprogarbejde samt motorikindsats.
- Studerende: Pædagogstuderende i lønnet praktik og Pædagogisk Assistent-elever.

Dagtilbud rummer følgende tilbud (2018-2019 er faktiske antal og 2020-2021 er budgetterede antal):

Antal børn	2018	2019	2020	2021
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH – fuldtidspladser	564/1.207	535/1.264	501/1.344	492/1.344
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH – deltidspiladser				0/50
Antal pladser i specialtilbud/minigruppe	32/20	32/20	26/20	26/20
Dagpleje (dagplejere/antal børn)	87/295	82/268	85/289	85/289
Private dagtilbud (7 private institutioner i 2020) VG/BH	78/218	70/244	71/241	69/245
Private tilbud i andre kommuner VG/BH	0/3	0/3	0/3	0/3
Tilskud til privat pasning ¹	74	71	75	75
Tilskud til pasning af egne børn	0	23	22	25

VG = Vuggestueafdeling / BH = Børnehaveafdeling

¹) Tilskud privat pasning (=forældrene aftaler/ansætter selv dagpasning)

Antal ansatte (budget 2021):

- Dagtilbud består af – 1 pædagogisk konsulent/faglig koordinator (0,5 PE) og 2 fagkonsulenter (2 PE), i alt 2,5 årsværk (PE).
- Dagplejen – 1 leder, 1 souschef, 6,32 PE tilsynsførende pædagoger og 85 dagplejere.
- Dagtilbuddene består af – 18 ledere, 18 souschefer, 4 pædagogiske ledere, 6 afdelingsledere, 285,12 PE pædagoger og pædagogmedhjælpere og 17,60 PE køkkenmedarbejdere.

- Som følge af beslutningen om flere ansatte i dagtilbuddene (læringsmakkere/feedback) er der afsat budget til yderligere 12,36 ansatte eller 4,921 mio. kr.

LANDSBYORDNINGER

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	112.218	100.325	102.416	102.342	102.342	102.342
Indtægter	-8.615	-496	-502	-502	-502	-502
Nettodriftsbevilling	103.603	99.829	101.914	101.840	101.840	101.840
Heraf lønsum	112.444	99.415	102.374	102.374	102.374	102.374

Der er etableret 4 landsbyordninger, der i alt inkluderer 7 dagtilbud og 4 folkeskoler. I opgørelserne ved dagtilbud og skoler er børne-/elevtal delt i de respektive områder. Det vil sige, at børn i dagtilbud, som er en

del af landsbyordningerne, tæller med i ovenstående afsnit vedrørende dagtilbud og elever i skole og SFO'er, som ligeledes er en del af landsbyordningerne, tæller med i nedenstående afsnit vedrørende undervisning.

UNDERVISNING

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	483.213	487.148	492.384	493.552	493.727	489.004
Indtægter	-70.397	-49.110	-48.212	-48.212	-48.212	-48.212
Nettodriftsbevilling	412.816	438.038	444.172	445.340	445.515	440.792
Heraf lønsum	295.068	282.331	284.609	284.026	284.026	284.026

Budgetområdet "Undervisning" består af Folkeskolen med tilhørende SFO, Ungdomsskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt den kommunale ungdomsuddannelse, hvilket udbygges i nedenstående. Overordnet drives området efter Folkeskolelovens for-

målsparagraffer, Guldborgsund Kommunes børnepolitik samt de politiske udvalgstrategier og retningslinjerne for Ungdommens Uddannelsesvejledning Guldborgsund (UU) og Ungdomsskolen.

Følgende områder udgør de væsentligste hovedområder:

FOLKESKOLEN

Området Folkeskolen omfatter undervisning i 0. – 10. klasse. Den specialpædagogiske bistand er en del af folkeskolens samlede tilbud. Guldborgsund Kommune har 13 skoler heraf 4 folke-

skoler i forbindelse med landsbyordninger. Antal elever og klasser, som der er tildelt budget til, fremgår af nedenstående tabel:

Budgetår	2018	2019	2020	2021
Skoleår	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Antal elever	5.165	5.093	4.924	4.767
Antal klasser	241	238	232	223

Optælling er opgjort pr. 5. marts til brug for tildeling af ressourcer til det kommende skoleår.

Hver skole har en skolebestyrelse, der har delegeret en række opgaver, som fremgår af Styrelsesvedtægten. Skolen ledes af et ledelsesteam bestående af en

skoleleder, viceskoleleder og en SFO-leder – dog ikke ved landsbyordninger hvor ledelsesteamet består af en skoleleder, viceskoleleder samt en pædagogisk leder.

Antal ansatte (budgettildeling 2021)

Folkeskolerne har for skoleåret 2020/2021 fået tildelt budget til:

- Ledelses- og administrationsteam – på hver skole, der består af 1 PE Skoleledere, 0,3 PE Viceskoleledere (Sophieskolen dog 0,6 PE) og 0,86 PE Sekretær samt en pulje til variabel ledelse på 6,949 mio. kr., som fordeles til skolerne efter den økonomiske volumen
- 267,65 PE lærer ekskl. vikar, vejledere (AKT, MAT, LÆSE, IT), SSP samt TR og AMR
- 26,23 PE pædagoger ekskl. vikar, TR og AMR

- Som følge af beslutningen om flere ansatte i skolerne (læringsmakkere/feedback) er der afsat budget til yderligere 10,37 lærere og 1,02 pædagoger svarende til 5,887 mio. kr.

- Der er oprettet Pædagogiske læringscentre (PLC) på skolerne, hvor der tildeles vejledertimer efter antal af elever på skolerne. Der er en grundtildeling på 590 timer og et tillæg på 325 timer til skoler med mere end 400 elever.

I skoleåret 2020/21 er der i alt tildelt 8.970 timer til vejledere i PLC på skolerne, svarende til 2,817 mio. kr. (5,34 PE)

SFO

Alle folkeskoler har en SFO med mulighed for at optage børn for alle klassetrin. Alle SFO tilbyder "Morgen-SFO" og desuden gives mulighed for, at den enkelte skole/

skolebestyrelse kan vælge at oprette en SFO-Klub til de ældste årgange. Herudover kan kommende børnehaveklassebørn indskrives i Forårs-SFO fra 1. april.

Antal børn, som der er tildelt budget til i de enkelte SFO-tilbud, fremgår af nedenstående tabel:

Budgetår	2018	2019	2020	2021
Skoleår	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Antal børn i SFO (helårs)	2.059	2.337	2.004	1.887
Antal børn i Morgen-SFO	38	48	48	42
Antal børn i Forårs-SFO (april til juli)	473	423	419	414

Antal ansatte (budgettildeling 2021)

SFO'erne har for skoleåret 2020/2021 fået tildelt budget til:

- 6,50 PE SFO ledere (Der tildeles ikke til pædagogiske ledere i Landsbyordninger, da disse konteres på dagtilbuddene)
- 102,74 PE pædagoger ekskl. vikar.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i SFO'erne, er der tildelt budget til yderligere 3,98 ansatte svarende til 1,613 mio. kr.

UNGDOMSSKOLEN

Ungdomsskolen drives i henhold til ungdomsskoleloven. Ungdomsskolens virksomhed arbejder primært inden for følgende områder: Almen undervisning (fritidsundervisning og valgfag), Heltidsundervisning, Intensive Læringsforløb, Ture og Rejser, Cross samt Klubvirksomhed.

Ungdomsskolen står for de intensive læringsforløb (Camps) for elever, der har udfordringer ift. de faglige, sociale, personlige og praktiske kompetencer. Ungdomsskolen understøtter desuden folkeskolereformen med valghold, et 3. fremmedsprog, oplevelser i naturen og bevægelsesaktiviteter. Der er derudover siden 2020 iværksat tiltag til varetagelse af undervisning af elever med højt fravær fra folkeskoler i VEST.

UU GULDBORGSUND

Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) gennemfører uddannelsesvejledning for alle unge i alderen 13 – 25 år i henhold til vejledningsloven/KUI (Koordineret ungeindsats). UU samarbejder tæt med alle uddannelsesinstitutioner og øvrige kommunale enheder, herunder familieafdelingen og arbejdsmarkedsafdelingen. UU er ligeledes tovholder for hele FGU (Forberedende grunduddannelse) indsatsen i Center for Børn & Læring.

SÆRLIGT TILRETTELAGT UNGDOMSUDDANNELSE (STU), ERHVERVSGRUNDUDDANNELSE (EGU) OG FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE (FGU)

STU, EGU og FGU retter sig mod grupper af unge, der har vanskeligt ved at gennemføre ordinære ungdomsuddannelser. Der pågår et tæt samarbejde mellem ungeenheden, social og handicapområdet og Center for Børn & Læring om de unge og deres uddannelses tilbud. Fra 1. august 2019 udfases EGU over en 2-årig periode til fordel for den nye FGU som et led i Regeringens reform af ungdomsuddannelserne til unge, der er vurderet ikke uddannelsesparate efter grundskolen. FGU organiseres i tæt samarbejde med Center for Arbejdsmarked og serviceres bl.a. af UU. Der vil således være et tæt samarbejde mellem de to centre i denne anledning.

SKOLEBUSKØRSEL

Kørsel af elever til og fra skole sker efter bekendtgørelse om befordring af elever med udvidet adgang for øvrige borgere. Der gælder særlige regler for elever, der er visiteret til et specialpædagogisk tilbud. Skolebuskørslen var udbudt som lukkede skolebusruter i en 5 årig kontraktperiode, og den sidste kontraktperiode udløb i august 2019. Der har derfor været afholdt en ny udbudsrunde, hvor bl.a. skolebusruterne er blevet åbne ruter, hvor ledige pladser kan anvendes af alle øvrige borgere i kommunen. Anvendelsesprocenten for den enkelte busrute følges løbende med henblik på at justere antallet af busser til det reelle behov – samt at vise antallet af tomme pladser (gennemsnitligt) til eventuelle andre brugere af ruterne.

SPECIALUNDERVISNING

Under det fælles skolevæsen drives specialtilbud; centerklasserækken (elever med multiple funktionsnedsættelser) ved SUNDskolen og autismetilbuddet

ved Nørre Vedby Skole & Børnehus, Udviklingscentre (undervisning og behandling) på Sophieskolen, Østerbroskolen, Møllebakkeskolen og Eskilstrup Børne- og Skolefælleskab (Polaris inkl.) Centerklasserækken, Polaris og Møllehuset (på Møllebakkeskolen) er finansieret af central pulje. De øvrige tilbud er oprettet med eget centralt budget og drives af den stedlige skole.

SKOLEBIBLIOTEKET, PÆDAGOGISK RESSOURCECENTER (PRC)

PRC er oprettet som et fælles skolebibliotek for alle folkeskolerne. Gennem PRC formidles nye materialer, viden og informationer på det pædagogiske område. PRC har været henlagt under Østerbroskolens ledelse og matrikel, men flytter lokation og tilknytning i det kommende skoleår.

KOMMUNALE BIDRAG TIL PRIVATSKOLER, EFTERSKOLER OG PRODUKTIONSSKOLER

I undervisningsområdets budget indgår kommunale bidrag til Staten for elever i frie grundskoler og private gymnasiers grundskoleafdelinger, samt for elever i skolefritidsordninger, tilknyttet forannævnte skoler. Desuden indgår kommunale bidrag til staten for elever på efterskoler, frie fagskoler og ungdomshøjskoler samt produktionsskoler. Elever, der tidligere blev visiteret til produktionsskole, vil fremadrettet visiteres til FGU. Udviklingen i elevtallet og det kommunale bidrag til privatskoler, efterskoler og produktionsskoler fremgår af tabellerne.

Bidraget betales for elever med bopæl i Guldborgsund Kommune pr. 5. september i kalenderåret før budgetåret.

For produktionsskolerne og FGU gælder særlig beregning, se tekst under tabellen.

PRIVATSKOLER

(2018-2020 er faktiske antal elever)

Private skoler	2018	2019	2020	2021	SFO ved private skoler	2018	2019	2020	2021
Antal elever i alt	1.102	1.081	1.101	1.037	Antal elever i alt	368	391	368	351
Andel af elever ¹	17,6%	17,5%	17,5%	17,5%	Andel af elever ¹	14,3%	15,5%	13,0%	12,8%
Sats pr. år pr. elev i kr.	36.116	36.738	37.725	37.679	Sats pr. år pr. elev i kr.	7.314	7.380	7.483	7.543
Netto i alt (1.000 kr.)	39.800	39.714	41.535	39.073	Netto i alt (1.000 kr.)	2.692	2.886	2.754	2.648

¹ Andel i forhold til elever på normalundervisningsområdet (ekskl. Efterskoler, frie fagskoler, ungdomshøjskoler samt frit valg elever i andre kommuner)

EFTERSKOLER

(2018-2020 er faktiske antal elever)

Antal elever	2018	2019	2020	2021	Bidrag pr. elev, nettobeløb	2018	2019	2020	2021
Efterskoler	268	252	218	245	Efterskoler	34.957	35.272	35.766	36.052
Frie Fagskoler	3	0	2	3	Frie Fagskoler	34.471	34.781	35.268	35.550
					Netto i alt (1.000 kr.)	9.472	8.889	7.867	8.939

FORBEREDENDE GRUNDUDDANNELSE (FGU)

(2020 er faktisk antal elever)

FGU	2020	2021
Antal årselever	88,819	219,000
Driftstilskud pr. årselev	67.400	68.340
I alt drift (1.000 kr.)	5.986	14.966

For FGU afregnes der for den samlede aktivitet i kalenderåret før budgetåret. Det vil sige, at der i 2021 afregnes for aktiviteten i 2020.

FGU startede i august 2019, hvorfor antal årselever udgør ca. 5/12-dele af elevgrundlaget.

Center for Børn & Læring afholder udgiften til driftstilskud til FGU-institutionen, og Center for Arbejdsmarked afholder udgiften til forsørgelse til eleverne på uddannelsen, hvor satsen for budget 2021 er på 28.720 kr. pr. årselev.

TILTAG OG UDFORDRINGER

Center for Børn & Læring rummer en række fælles tiltag og udfordringer, der er udgangspunktet for centerets bidrag til indfrielse af Guldborgsund Kommunes kerneopgave samt (tværpå politiske) målsætninger i både planstrategi og BFU's udvalgsstrategi. Centeret dækker et bredt serviceområde og har således flere tiltag, der stræber mod samme ambition om at højne alle børns trivsel og sociale kompetencer med henblik på at skabe social mobilitet og mest mulig trivsel og læring som grundlag for et godt (børne)liv.

Alle børn får et godt fundament for viden og udvikling. Ressourcer skal prioriteres – også de økonomiske – hvilket argumenterer for tydelige prioriteringer og en kontinuerlig opfølgning på, om indsatserne bidrager med den ønskede effekt. Der kan derfor være tiltag, der stoppes eller redesignes i løbet af et budgetår (bl.a. i målaftalerne) med henblik på at anvende ressourcerne endnu mere optimalt vurderet ud fra kerneopgaven, udvalgsstrategien samt de lovgivningsmæssige angivelser.

Den følgende redegørelse rummer de temaer og tiltag, der tilsammen beskriver Center for Børn & Lærings budgetmæssige fokus for det kommende budgetår. De største udgiftsdrivere for området er driften til dagtilbuddene og skolernes lønudgifter. De følgende temaer er derfor et udtryk for, hvilke prioriteringer i ressourceanvendelsen, der fører frem til indfrielse af kerneopgaven, samt hvilke udfordringer der ses, og derfor skal tages højde for i organiseringen og planlægningen af indsatserne. Først og fremmest er det budgetaftalerne, der sætter rammen for de budgetmæssige prioriteringer og vil således udvikles i tæt samspil med de politiske beslutninger.

INKLUDERENDE LÆRINGSFÆLLESSKABER

Der opleves et stigende fokus på diagnosen frem for barnets konkrete individuelle behov. Der ses ligeledes en tendens til, at forventningerne til barnets evner og udvikling sænkes i takt med diagnosticeringen. En påstand er, at et barn med diagnose ikke mødes med samme ambition og tro på udvikling, som et barn uden diagnose.

Forandringen i børnegruppernes behov har gjort det nødvendigt at iværksætte en analyse af det specialpædagogiske område. Har vi de rette tilbud? Hvilke tilbud ville være de rette? Hvilke faglige kompetencer skal medarbejderne have? Hvordan kan mål og handleplan for barnet i endnu højere grad være i centrum for tilbuddenes profil og pædagogiske metoder? Hvordan er flowet i ressourcerne? Og hvordan kan vi skabe en endnu højere grad af tværfaglig sammenhæng i visitationerne? Formålet er, at alle børn skal møde inkluderende miljøer, hvor de indgår i fællesskaber og sociale relationer i den udstrækning, de har kompetencerne til det.

Analysen danner grundlag for en række nye tiltag og indsatser, der til sammen skal skabe et endnu mere inkluderende læringsmiljø på dagtilbud og skoler. Der arbejdes med et nyt børnesyn, tilbudstyper, visitationsprocedurer, sammenhængen mellem normal- og

KUP finansieres indtil medio 2020 af to A. P. Møller donationer på 19,000 mio. kr. og 17,000 mio. kr. I alt har fonden tildelt 36,000 mio. kr., der deles med Lolland Kommune. KUP finansieres nu inden for eget budget og skal dermed udvikles og tilpasses efter den ramme fremover.

KOMPAS bygger på forskningsresultater fra Fremtidens Dagtilbud, der sluttede i 2016. Disse er nu indarbejdet i "Styrkede læreplaner", der udgør et væsentlig bidrag til en ny Dagtilbudslov, der er tiltrådt af Folketinget sommeren 2018. I 2019/2020 blev der arbejdet med implementering af den ny styrkede læreplan, som et led i en justering af KOMPAS. Det forventes, at det pædagogiske materiale i KOMPAS digitaliseres med henblik på dels at reducere tidsforbruget på børnenes kompetenceprofiler, dels for at dele materialer i endnu højere grad med forældrene.

specialområdet og alle børns ret til at møde relevante forventninger i det lokalmiljø, de bor og vokser op i. Fremfor at øge specialiseringen i isolerede specialmiljøer, øges kompetencerne i normalmiljøerne til at favne alle børns udviklingsbehov.

Læringssynet og læringsmiljøerne udvikles ud fra de pejlemærker forskningen viser har positiv effekt på børnenes trivsel, udvikling, dannelse og læring. Der anvendes mange ressourcer på at indføre de metoder, som er mest fremmende for børnenes positive udbytte. Vaner og rutiner skal brydes – nye kulturer skal opbygges – i en hverdag, der mødes af børn/forældre, "som de plejer". Det kræver tydelige, målsættende ledelse, høj systematik og vedholdenhed blandt medarbejderne og fælles opfølgning, opfølgning og opfølgning på tværs af alle niveauer.

PROFESIONELLE LÆRINGSFÆLLESSKABER VIA KUP OG KOMPAS

Forskningsresultater fra John Hattie, Brenda Taggart og Viviane Robinsson er Center for Børn & Lærings udgangspunkt i to store udviklingstiltag: **KOMPAS** i dagtilbuddene om styrkede læringsplaner med udgangspunkt i barnets kompetencer og nærmeste læringszone og pædagogens tilrettelæggelse af læringsmiljøet med fokus på barnets udviklingsbehov og udbytte af hverdagens pædagogik.

KUP i folkeskolerne, hvor metoder for feedback og læringsmakker, virkningsvurderinger for undervisningen, ledelsens og pædagogikkens tilrettelæggelse retter fokus på elevens læringsudbytte af undervisningen samt underviserens virkning på eleven/gruppen.

I professionelle læringsfællesskaber arbejdes der med et progressionsperspektiv, der tager udgangspunkt i barnets trivsel og kompetencer og læringsmiljøets indretning/justering. Temaet skal ses i forhold til kerneopgaven: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og, i samarbejde med borgerne, sikre at alle kan indgå i relevante fællesskaber." Indsatserne foregår i et inkluderende perspektiv, hvor pædagogikken/undervisningen tilrettelægges, så

barnets potentiale kan udfoldes i kendte omgivelser og blandt kendte relationer.

KOMPAS og KUP er en læringsmæssig ramme for al praksisudvikling i dagtilbud og skoler, der skal understøtte den ønskede kulturændring fra evaluering af selve aktiviteten, til en kultur der har fokus på barnets udbytte af at være i dagtilbuddet/skolen og udbyttet af indsatsen. Det er udbyttet, der er indikatoren for evalueringen. Indsatsen skal ligeledes sikre en udmøntning af udvalgsstrategien, kerneopgaven for Guldborgsund Kommune, justeringerne i skolereformen samt de ”styrkede læreplaner” der er udarbejdet for dagtilbudsområdet.

Alle i Center for Børn & Læring modtager vejledning og undervisning i disse faglige metoder og i 2021 rettes fokus på **relationskompetence, vejledningskultur (PLC) samt fysiske læringsmiljøer.**

PÆDAGOGISK LÆRINGS CENTER (PLC)

Et led i kapacitetsopbygningen af professionsudviklingen med fokus på barnets udbytte er opprioritering af PLC. PLC er en koordineret vejlederindsats i forhold til læsning, matematik, motorik og bevægelse, pædagogisk IT og trivsel. PLC'er er organiseret ud fra en fælles kommunal strategi, men med lokale indsatser og prioriteringer, der tager udgangspunkt i den enkelte skoles særlige målsætninger og organisering.

FAGLIG LEDELSE - LEDERUDVIKLING

Den ledelsesmæssige opmærksomhed er afgørende i en forandringsproces med henblik på at forankre metoderne i praksis. Det er lederens opgave at rammesætte personalets faglige udvikling og sikre en faglig udviklings- og evalueringskultur med fokus på progression hos det enkelte barn.

I 2021 indgår lederne fortsat i læringsgrupper med tilknyttet coach. Målet er, at lederne kommer endnu tættere på den faglige ledelse af læringsmiljøet. Hvordan ved en leder, at medarbejdernes indsats får den nødvendige støtte – og opfølgning?

En forankring af nye metoder hviler ofte på den ledelsesmæssige opmærksomhed og kompetence til at drive udviklingen. Det er derfor positivt, at ledelseskraften på dagtilbud og skoler er til stede. I Guldborgsund Kommune har man politisk fastholdt, at der skal være ledelse til stede på alle matrikler – og det fremmer det igangværende udviklingsarbejde.

TIDLIG FOREBYGGENDE INDSATS – TVÆRFAGLIGE SAMARBEJDER

Dagtilbud og skoler arbejder dagligt med forebyggende indsatser. Det kan bl.a. ses i individuelle tilpassede læringsmiljøer, vejledning til forældrene om forælderrollen generelt og specifikt om det enkelte barns behov. Formålet er, at alle børn skal opleve meningsfulde fællesskaber, hvor alle har en betydning og positiv rolle, samt at alle børn bliver så dygtige, som de kan og trives uanset hvem de er, og hvor de kommer fra.

Den igangværende udvikling i GUSA samt frikommuneforsøg om endnu tættere samarbejde med familien samt Center for Familie & Forebyggelse er delvist

stagneret i 2020 grundet stor udskiftning på chef og ledelsesniveau.

Det er mærkbart i antallet af børnesager, der ikke får en GUSA dialog oprettet. Ligeledes opleves endnu længere ventetider på børnefaglige undersøgelser samt afdækning af faglige vurderinger og visitationer.

AULA DAGTILBUD

Ultimo 2020 og primo 2021 udrulles AULA i alle dagtilbud. Der skal derfor investeres i både hardware, netforbindelser og kompetenceudvikling forud for udrulningen. Der er afsat 1,600 mio. kr. i 2019 til formålet. Der udestår fortsat afklaring af, hvordan en digital løsning kan lette adgangen for medarbejderne, så AULA kan blive én indgang til både AULA, sprogvurdering, KOMPAS og GUSA.

KOMPAS er digitaliseret og udrulles ligeledes i samme periode. Der må forudses et ressourcetræk rent tidsmæssigt, og der arbejdes på en organisering, så færrest muligt timer går fra børnetiden.

DIGITAL LÆRINGSSTRATEGI

I Guldborgsund Kommune ønsker vi at skabe en læringskultur, hvor teknologiforståelse og digitale værktøjer medvirker til at fremme den kreative og entreprenante kompetence hos børn og unge i kommunen. Det er nu udfoldet i en digital læringsstrategi, der sætter mål og handlinger, så denne læringskultur kan opnås, og så de kommende investeringer i digitalt hardware og kompetencer har et tydeligt strategisk sigte.

ANLÆG

Der pågår flere store anlægssager i Center for Børn & Læring. Ny skole i Sundby, ombygning af Østerbro skolen samt ny skovbørnehave i Søruphus. Det er anlæg, der forbedrer de fysiske rammer for børn/elever væsentligt. Ressourcetrækket på rådhusafdelingen er stort i større anlægssager.

UDFORDRINGER I ET ØKONOMISK PERSPEKTIV

Guldborgsund Kommune – og herunder Center for Børn & Læring – rummer mange typer virksomheder, opgaver og samarbejdsformer. Der opstår derfor ofte en række dilemmaer og udfordringer. Et vigtigt led i centerets arbejde med at skabe retning og mål for den samlede virksomhed er at identificere de udfordringer der er. Set i et budgetmæssigt perspektiv er følgende afsnit de primære udfordringer, som centeret må tage højde for:

AFLEDTE DRIFTSUDGIFTER TIL ANLÆG

En række anlægssønsker er imødekomet gennem de sidste 2-3 budgetår. Eksempelvis til en udflytterlokation i Nr. Alslev, udvidelse af Krummerne og en yderligere pavillon i SUNDby Børnehus. Af de tidligere års fremlagte anlægssønsker er der ligeledes opstillet den afledte drift at bygningerne (rengøring, varme, vedligehold og lignende). Disse driftsudgifter er ikke imødekomet og er pt. uden budget, men der arbejdes på en løsning herfor. De kan dermed alene finansieres af driftsmidlerne til dagtilbud og skoler, hvilket reducerer serviceniveauet.

Legepladserne på dagtilbuddene, enkelte køkkener samt faglokaler på skolerne er nedslidte og utidssvarende. De afsatte midler i det seneste budgetforlig skal prioriteres i det perspektiv.

NY SKOLE PÅ ØSTERBRO - ØSTERBROSKOLEN

I 2020 etableres en fælles ny skole på Østerbro i Nykøbing. Skolen vil bygge på en sammenlægning af de tidligere Østre Skole og Lindeskovskolen. Der er tilført yderligere budget til bygningsreoveringen samt tilpasning til flere børn og medarbejdere. Det må forventes, at der sker et øget brug af medarbejdertimer til selve sammenlægningen – og etablering af nye samarbejdsformer. Disse timer kan delvist dækkes af skolens samlede budget og anden finansiering inden for de eksisterende budgetter.

Skolens anlægsarbejder er forsinket af skærpede krav til brandsikring og ny ventilation. Derfor drives skolen på 2 matrikler frem til marts 2021, hvilket ligeledes øger ressourcetrækket i medarbejdertimer (f.eks. transport mellem to matrikler).

KRAV OM LINJEFAGSUDDANNELSE PÅ SKOLEOMRÅDET

Skolereformen indebærer et krav til andelen af lærere, der har linjefagsuddannelse i de fag de underviser i. Regeringen afsatte økonomi til formålet hvert år fra 2014 til 2020 og har i 2020 forlænget perioden, kommunerne har til at efterleve kravet til 2025. Der er fortsat flere skoler (ca. 40%), der har store variationer og mangler på linjefagsdækningen. Byrådet afsatte i 2015 midler til dækning af vikarudgiften, når en lærer er på uddannelse. Puljen til vikardækning er opbrugt, men der resterer fortsat midler til selve kursusafgiften.

ELEVER DER UNDERVISES "OVER KOMMUNEGRÆNSEN" (SKOLEVALG I ANDEN KOMMUNE SAMT ANBRAGTE ELEVERS SKOLEGANG) SAMT ANBRAGTE BØRNS DAGTILBUD I ANDRE KOMMUNER.

Gennem en årrække har området været underbudgetteret. Den væsentligste årsag er, at der siden 2011 er tilført anbringelsesområdet to større budgetudvidelser til finansiering af udgifterne til anbragte børn. Når der anbringes flere børn, er der flere børn, der skal modtage undervisning i forbindelse med deres anbringelse. Derforbruget er dermed oparbejdet gennem en længere årrække.

Da budgetområdet ligger uden for reglerne om overførselsadgang betyder det, at der ikke overføres mer- eller mindreforbrug mellem budgetårene. Idet udgiften har været stigende, dels grundet flere anbringelser i aldersgruppen, dels grundet takststigninger på skoledelen af anbringelsen, har Center for Børn & Læring fremhævet udfordringen i de to foregående års årsberetninger samt ved de årlige budgetopfølgninger. Området er blevet tildelt et øget budget for budgetperioden 2018-2021, der dækker størstedelen. Der er fortsat opmærksomhed på, om budgettet er i overensstemmelse med aktiviteten, idet der ses en stigning i antallet af anbringelser SIDEN efteråret 2018, hvilket kan medføre, at der må fremlægges besparelsesfor-

slag til politisk stillingtagen. Det er vigtigt, at ovenstående, samt øvrige følgeudgifter som f.eks. ekstra støtte og transport, indgår i en eventuel analyse af anbringelsesområdet.

Anbringelser af de yngste børn medfører ofte øgede udgifter til specialdagtilbud i anbringelseskommunen. Disse udgifter skal dækkes i Børn og Læring, når anbringende myndighed giver betalingstilsagn til dette.

RÅDHUSAFDELINGEN

Center for Børn & Læring varetager en lang række opgaver, der er beskrevet tidligere. Der opleves et stigende ressourcetræk på afdelingen, dels begrundet i nationale tiltag fra ministerierne (Læreplaner, frikommuneforsøg, AULA, analyser og udviklings projekter, hvor kommunerne udpeges, ny lovgivning, der skal implementeres og lignende), dels begrundet i egne kommunale tiltag med partnerskaber, politiske målsætninger, målaftaler, GDPR, kommunikationsopgaver og faglige udviklingstiltag.

GENERELT PERSPEKTIV

Som det fremgår af denne budgetredegørelse er der mange tiltag i det samlede Center for Børn & Læring. Kompetenceudvikling og læring fylder en del – og ikke mindst den kompetenceudvikling, der pågår i de tværfaglige og fagfaglige tiltag: Når pædagoger/lærere skal arbejde med deres egen virkning, og vi måler virkningen i børnenes udvikling, når ledere skal erhverve kompetencer i børnecentreret ledelse, hvor de skal tættere på udviklingen af praksis, når pædagoger/lærere skal lære at anvende GUSA, lære at opstille konkrete mål for indsatsen for det enkelte barn, lære hvordan man arbejder løsningsfokuseret i GUSA og i udformningen af en underretning, når lederne skal arbejde med trivsel og sygefravær eller når der skal udarbejdes målaftaler – så kræver det et vigtigt fokus på, at der er den tilstrækkelige ledelsesmæssige kapacitet.

Dagtilbud og skoler og ledelsen heraf tager store skridt på en spændende kvalitets- og dannelsesdagsorden. Ovenstående tiltag med KUP – KOMPAS – PLC viser tegn på, at professionalismen er stærkt øget, og værktøjer som feedback, læringsmakkere og kollegial refleksion og sparring er blevet en velimplementeret del af hverdagen i størstedelen af dagtilbud og skoler. Der ses således en reduceret privatisering af læringsmiljøet. Det er en unik udvikling, som en stærk ledergruppe og dygtig medarbejdergruppe bærer hver dag. Effekten kommer blandt andet til udtryk i lidt højere fremmøde, flere børn med alderssvarende sprog og motorik, øgede tilgang til erhvervsuddannelserne og stigning i afgangskaraktererne.

SKOLEFF

2020

er
9.30
9.30
teatret
BORGSUND

FILMFESTIVAL

GULDBORGSUND

SKOLEFILMFESTIVAL PÅ NYKØBING F TEATER
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: BFU - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	29.838	29.350	28.875	28.835	28.835	28.835
Indtægter	0	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	29.838	29.350	28.875	28.835	28.835	28.835
Heraf lønsum	27.193	26.820	26.337	26.301	26.301	26.301

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

CENTER FOR BØRN & LÆRING - ADMINISTRATION

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Center for Børn & Læring – administration indeholder Centerledelse (2 PE), Pladsanvisning (1,95 PE, inkl. pladsanviser vedr. ny dagtilbudslov), administrative medarbejder (3,73 PE) og pædagogisk konsulent (0,5 PE). Alle områder indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar og telefoni. Endvidere er der afsat budget til tolkebi-stand for alle daginstitutioner.

Center for Børn & Læring – administration udfører understøttende opgaver for direktionen, Børn, Familie og Uddannelsesudvalget, dagtilbuddene, skolerne, øvrige uddannelsesinstitutioner, borgere og eksterne samarbejdspartnere. Administrationen bidrager til analyser af og udvikling af tilbud på specialområdet for elever i Guldborgsund Kommune og andre kommuner, der er til gennemsyn og evaluering i forhold til målgrupper, takster og organisering.

UDFORDRINGER OG TILTAG

I forbindelse med vedtagelsen af den nye dagtilbudslov, som trådte i kraft 1. juli 2018 blev Guldborgsund Kommune kompenseret budgetmæssigt via DUT-princippet med følgende beløb:

1.000 KR.	2018	2019	2020	2021	2022
Ny dagtilbudslov	391	402	374	368	368
- Heraf på BFU-administration	282	218	218	218	218

Center for Børn & Læring er tidligere år pålagt besparelser som følge af krav om øget digitalisering (moderniseringsaftalen). Parallelt hermed er der udviklet

digitale redskaber, der havde til formål at understøtte den digitale satsning. Udvikling og implementering af IT-systemerne udestår fortsat, og det er forventningen, at der fortsat kan være udfordringer på dette felt i det kommende år. De nævnte udfordringer har påvirket muligheden for løbende at gennemføre efterreguleringer for fripladstilskud mv.

Udgiften til tolkebi-stand skal konteres på konto 6 jf. gældende regler. Udgiften har over en årrække været stigende, og dette påvirker samlet set budgettet på konto 6.

Center for Børn & Læring – administrations budget:

1.000 KR.	2021	2022	2023	2024
Center for Børn & Læring	5.025	5.024	5.024	5.024

CENTER FOR FAMILIE & FOREBYGGELSE – ADMINISTRATION

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

Center for Familie & Forebyggelse – administration består af en centerledelse, et sekretariat og en myndighedsafdeling (Børn & Familie).

I centerledelse indgår en centerchef (1 PE) og en stabsfunktion med en AC konsulent (1 PE).

Myndighedsafdelingen (Børn & Familie) har følgende bemanding: En leder (1,08 PE) og socialfaglige medarbejdere inkl. familieplejekonsulenter (31,53 PE). Afdelingen understøttes fagligt ift. opfølgning, kvalitetssikring mv af Familie- og Forebyggelsessekretariatets administrative medarbejdere (5,73 PE).

Børn & Familie(Myndighed) består af familierådgivere og familieplejekonsulenter som på nuværende tidspunkt er fordelt mellem nedenstående 4 teams. Børn & Familie har medio 2020 igangsat en omorganisering af teamsene:

Et Visitations- og Undersøgelsesteam

Team Visitation og Undersøgelse tager sig af alle nye henvendelser og underretninger og ud fra dem vurderer, undersøger og vejleder, så barnet og familien tilbydes bedst mulig hjælp. Teamet er også ansvarlig for målgruppevurderingen i forhold til børn med funktionsnedsættelse. Teamet har derudover ansvar for det tværfaglige samarbejde med skole og dagsinstitutioner.

To Forebyggelse & Anbringelses teams

De to Forebyggelse & Anbringelses teams har til opgave at varetage og koordinere øvrige indsatser for familien f.eks. med jobcenteret, psykiatrien m.m. De to teams opgave er at sikre bedst mulige tilbud for familien, som støtte i hverdagen med de udfordringer, man som familie måtte have. Hvor det er besluttet, at der er grundlag for en anbringelse, er det de to teams opgave at finde et godt match mellem barn og anbringelsessted. Samtidigt har de to teams fokus på at arbejde med barnets biologiske forældre og tilbyde dem tilbud, der kan være med til at forbedre forældreleven og dermed muligheden for, at barnet kan vende tilbage til sine biologiske forældre. Den kommunale tilsynsopgave med plejefamilier er forankret i disse to teams.

Et Handicap team

Team Handicap varetager sagsbehandling og rådgivning vedrørende handicappede børn/unge eller børn/unge med kroniske og langvarige lidelser. Teamet er også ansvarlig for målgruppevurderingen i forhold til børn med funktionsnedsættelse. Teamet varetager al sagsbehandling vedrørende merudgifter vedrørende børn og tabt arbejdsfortjeneste, samt andre foranstaltninger der kan være nødvendige i forhold til målgruppen.

Derudover er der som selvstændig enhed etableret et Familie- og Forebyggelsessekretariat.

Familie & Forebyggelsessekretariatet varetager økonomiske og administrative supportfunktioner i forhold til de enkelte teams og ledelsen og sikrer rettidig økonomisk og juridisk opfølgning og bidrag til budgetprocessen. Sekretariatet har en væsentlig funktion i forhold til analyse og kvalitetssikring både i forhold til socialfaglige, juridiske og økonomiske aspekter af centerets drift samt konsulentbistand til procesoptimering i de øvrige teams, herunder systemanvendelse mv. Sekretariatet varetager også udvikling, implementering og drift af IT-systemet DUBU (Digitalisering Udsatte Børn og Unge). Derudover fungerer Sekretariatet som det faglige fyrtårn på det administrative/økonomiske område i hele centeret.

Området indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar og telefoni. Ydermere indeholder budget 2021-2024 et udgiftsbudget til DUBU.

UDFORDRINGER OG TILTAG

Børn & Familie er udfordret på flere forskellige forhold - vigtigst er:

- En forsat stigende interesse for anmodning om aktindsigt, samt en mere omfattende og præcis procedure for håndtering af aktindsigtssager.
- Der er sket en stigning i antallet af underretninger med mistanke om overgreb mod børn. Det er grundlæggende positivt og et udtryk for, at det er de rigtige underretninger, som kommer ind. Modsat er denne type af underretninger også mere arbejdskrævende og meget ofte ender disse ud i en efterfølgende foranstaltning.
- Dokumentationskrav i DUBU, lovbestemt procestrin kræver mange sagsbehandler ressourcer til administrativt arbejde, som udgør en betydelig del af arbejdstiden.
- Børn & Familie arbejder forsat med nedbringelse af antallet af tvangssager gennem et øget fokus på forældresamarbejde.
- Børn & Familie fik i 2019 bevilliget et årsværk til implementering af en proaktiv strategi omkring adoption. Denne bevilling bortfalder i 2020 og frem, men der arbejdes fortsat med en systematisk gennemgang af alle anbringelsessager med henblik på, at adoption sikres de bedste rammer for barnets trivsel og udvikling. Da der er prioriteret ressourcer fra andre områder til adoption, betyder dette længere sagsbehandlingstid på andre områder.
- Børn & Familie har fokus på en øget inddragelse af forældre og børn i løsningen af de udfordringer, som bliver identificeret, hvilket kræver stærke kommunikationskompetencer, hvorfor undervisning med fokus på kommunikation og løsningsfokuseret tilgang vil være i højsædet. Kommunikation er derfor et tydeligt fokusområde i ledelsestilsyn og ledelsessparring.

1. april 2018 trådte lovændring om ophævelse af forældelsesfrister i kraft og indebærer, at der ikke længere gælder nogen forældelsesfrister for erstatnings- og godtgørelseskrav mod kommuner for tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser i sager om overgreb mod børn. Med lovændringen ophæves forældelsesfristen både fremadrettet samt med tilbagevirkende kraft. Lovændringen ændrer ikke på vurderingen af, hvornår en kommune er erstatningsansvarlig.

Kommunerne er kompenseret for de samlede sagsomkostninger for sager, hvor kommunerne frifindes. Dette inkluderer udgifter til advokater samt administrative udgifter til sagsoplysninger.

Center for Familie & Forebyggelse – administrations budget:

1.000 KR.	2021	2022	2023	2024
Center for Familie & Forebyggelse	23.850	23.811	23.811	23.811

UDSIGT FRA VANDTÅRNET I NYKØBING
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

KULTUR, FRITID OG BOSÆTNINGSUDVALG

KFB-UDVALG

INDLEDNING

Ved udvalgsformand Martin Lohse

Udvalget arbejder for, at Kultur- og Fritidsliv, Turisme og Bosætning bliver styrket, og at vi gennem fællesskaber og dannelse kan være med til at udleve kerneopgaven. Denne strategi sætter rammerne for arbejdet på udvalgets område og giver retningen for, hvordan KFB vil være med til at styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber. Det er således med udgangspunkt i netop fællesskaber og evnen til at mestre egen tilværelse, at vi sætter rammerne for udvalgets arbejde de næste fire år.

RAMMER OG VISION

KFB-udvalget vil med denne strategi sætte retning på udvalgets indsatsområder for de næste 4 år. Vi er ambitiøse og vil være på forkant i arbejdet med dannelse for børn og unge. Målet er klart: Alle børn og unge fra Guldborgsund kommune skal være den bedste udgave af dem selv. Vi vil gennem de næste fire år prioritere dannelse og fællesskaber højt, da vi mener, det er helt grundlæggende for at leve et rigere liv.

Guldborgsund Kommune er kendetegnet ved et rigt foreningsliv, hvor fællesskaber danner rammen om aktiviteter for børn, unge og voksne. Samtidig har vi et varieret kulturliv med attraktive tilbud til alle. En nylig foretaget borgerundersøgelse viser, at vi er glade for den egn, vi bor i – og her er jeg ikke i tvivl om, at en målrettet og langsigtet indsats for at styrke rammerne for foreningslivet, kulturen og turismen har haft stor indflydelse. Vi har derved et godt fundament at arbejde videre med i de næste 4 år, og forhåbentligt bygge bedre faciliteter, fællesskaber og liv.

KFB-udvalget vil prioritere mangfoldige fællesskaber og dannelse gennem en målrettet indsats, hvor alle børn og unge møder foreningsliv, kunst og kultur som en vigtig forudsætning for at leve det rige hverdagsliv.

Slutteligt vil vi sikre rammerne for, at idrætten kan udvikle sig gennem Guldborgsund Kommunes udpegelse til visionskommune af DGI.

VORES KERNEOPGAVE:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber”

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpolitiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

1 SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVE OG STRATEGISKE MÅLSÆTNINGER

KFB-udvalget har med de nedenfor oplistede tværpolitiske og politiske mål lagt en klar retning for deres bidrag til både kerneopgave og de strategiske målsætninger. KFB-udvalget bidrager med en styrkelse af de frivillige fællesskaber som et led i målsætningen om at gøre dannelsesanledninger til en folkeret i Guldborgsund Kommune. Udvalget lægger vægt på fællesskaber som et åbenlyst middel til at skabe disse anledninger, men åbner samtidigt op for et bredere perspektiv inden for udvalgets andre områder. Samtidigt bidrager en styrkelse af både kultur og fritidsliv til at klæde borgerne på til at mestre egen tilværelse, og målsætningen om et forskelligartet og rigt foreningsliv med plads til bredden giver bedre mulighed for netop at rammesætte relationen med de relevante fællesskaber.

KFB-udvalget bidrager til:

- Uddannelse, dannelse og ambitioner (45%)
  - o Dannelsesanledninger for alle
  - o Et rigt og tilgængeligt kulturliv i hverdagen
  - o Mangfoldige fællesskaber
  - o At idræt og bevægelse er en mulighed for alle
- Gode rammer for sundhed og hverdagsliv (45%)
  - o Mangfoldige fællesskaber
  - o At idræt og bevægelse er en mulighed for alle
- o At flere borgere bosætter sig og bliver her
- o At vores landdistrikter er attraktive
- Flere arbejdspladser (10%)
  - o At flere borgere bosætter sig og bliver her
  - o At turismen understøttes
  - o At vores landdistrikter er attraktive
  - o At idræt og bevægelse er en mulighed for alle

2 TVÆRPOLITISKE MÅL

- **At Nykøbing er en stærk hovedby**
- **At vores landdistrikter er attraktive**
- Mere mobilitet og sammenhæng
- At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse
- **At flere lever sunde liv**
- **Mangfoldige fællesskaber**
- At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet
- **Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri**
- **At talent og potentialer udvikles**
- **At flere borgere bosætter sig og bliver her**
- At internationalisering er øget
- En bæredygtig kommune

3 UDVALGETS MÅL

1. At turismen understøttes
2. Dannelsesanledninger for alle
3. At et rigt og tilgængeligt kulturliv er en del af hverdagen
4. At idræt og bevægelse er en mulighed for alle
5. Bosætning - At der laves en ny bosætningsstrategi
6. At landdistrikterne prioriteres og udvikles

Udvalgs mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
At idræt og bevægelse er en mulighed for alle	• Antal fysisk aktive voksne.	• Voksne: 65 % skal være fysisk aktive (hvilket svarer til ca. 3100 flere aktive voksne) - justeret til visionsaftalens mål
	• Antal fysisk aktive børn	• Børn: 83% skal være fysisk aktive i slutningen af 2022 - justeret til visionsaftalens mål
Dannelsesanledninger for alle	• Antal børn og unge der deltager i aktiviteter i regi af Bobleriet	• Bobleriet er nedlagt og erstattet af dannelsesrygsækken. Endeligt slutmål med antal deltagende børn og unge er derved under justering.
At et rigt og tilgængeligt kulturliv er en del af hverdagen	• Brugerandel i kulturaktiviteter	• Stigning på 5 % besøgende
At landdistrikterne prioriteres og udvikles	• Puljeansøgninger	• 45 ansøgninger i gennemsnit om året
	• Attraktive boliger gennem kondemnering og nedrivning	• I 4 udvalgte landsbyer/lokalsamfund har der været en prioriteret indsats for brug af økonomiske midler til nedrivninger, kondemneringer og landsbyfornyelse
	• Vækst i antallet af kalenderbegivenheder i min landsby app	• Vækst på 50 % i forhold til baseline i 2019
At turismen understøttes	• Besøgstal	• 5 % vækst i perioden
	• Kapacitetsudnyttelse	• Udnyttelsen skal ligge over gennemsnit for landsdelen
	• Overnatningstal	• 5 % vækst i perioden 2019-22 målt som gennemsnittet af de to seneste år
	• Gæstesejlere	• Andelen af overnatninger skal i gennemsnit være over 2018 niveau i perioden 2019-22
Bosætning – At der laves en ny bosætningsstrategi	• Andel borgere, der er stolte af at bo i Guldborgsund kommune via borgerundersøgelse	• Opretholdelse af den høje stolthed over at bo i kommunen så vi ligger minimum 10 %-point over landsgennemsnittet på index 80,0 i 2022

1. AT TURISMEN UNDERSTØTTES

FØDEVARER

Fødevarer er et af de områder, hvor vi på Lolland og Falster har en særlig force. Udvalget vil tilrettelægge sin indsats omkring tre punkter, dog med størst vægt på punkt 3:

1. Identitet og markedsføring
2. Autentiske fødevarer
3. Fødeveturisme

KFB-udvalget vil udvikle fortællingen om vores fødevarer og skabe gode betingelser for at udvikle nye og spændende fødevareroplevelser for turister og lokale. Vi vil bruge fødevarerne som vækstdriver i land-distrikterne ved at stimulere den fortsatte positive udvikling, der allerede nu møder stor opbakning lokalt. Dette skal gøres både inden for udvalgets eget politikområde, men også gennem samarbejder med andre udvalg, kommuner og organisationer. KFB-udvalget har et særligt fokus på samarbejdet med Turismedestinationselskabet, så indsatsen bliver gensidigt koordineret og understøttet

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Helhedsorienteret tilgang
- o Samskabelse & dialog

VAND, KYST OG NATUR

KFB-udvalget vil have fokus på at fremhæve de geologisk betingede herligheder, vi har i kommunen i form af tæthed til vandet og en lang og flot kyststrækning med alt fra flade strande til klinter og klitter. Vi har en forskelligartet natur i kommunen, og det er udvalgets intention, at disse herligheder skal bruges i branding af Guldborgsund som en turistdestination, der kan tilbyde maritime events, afslapning på stranden og natur, der inviterer til at blive udforsket af gæsterne.

Udvalget vil gennem fokus på ovenstående i samarbejde med Turismedestinationselskabet styrke den turismemæssige position, vi allerede har i dag, men også bruge fortællingen og synliggørelsen til at positionere kommunen i potentielle tilflytteres bevidsthed.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

SPORTSTURISME

Turisme udsprunget af store internationale sportsbegivenheder og tiltrækning af disse store begivenheder er et fokus for udvalget. Det er udvalgets opfattelse, at det vil generere både turisme, et styrket image, og et styrket foreningsliv.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne

2. DANNESEANLEDNINGER FOR ALLE

KUNSTENS EGENVÆRDI

KFB-udvalget vil gerne arbejde med at styrke kunst i Guldborgsund Kommune. Udvalget mener, at kunst i sig selv er med til at danne, og der vil derfor være fokus på at øge adgangen til kunst for kommunens borgere, og tænke kunsten sammen med de øvrige indsatser.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Helhedsorienteret tilgang

UDVIKLING AF AKTIVITETER DER SKAL UNDERSTØTTE DANNEELSE

Bobleriet og Kulturtjenesten er vigtige for indsatsen omkring dannelse, da de faciliterer dannelsesprojekter. Det er udvalgets ambition at sætte skub i aktiviteter og events, der har med dannelse at gøre. Dannelse er højt prioriteret på udvalgets dagsorden, og kan derfor ses hele vejen gennem denne strategi og som et bærende element i udvalgets arbejde.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog

3. AT ET RIGT OG TILGÆNGELIGT KULTURLIV ER EN DEL AF HVERDAGEN

PRIORITERING OG FORVENTNINGER

Udvalget vil gerne prioritere de midler, der er til rådighed, så de områder, man gerne vil udvikle, understøttes. Udvalget vil ligeså arbejde mere målrettet med at turde stille krav til, hvad man gerne vil have for pengene, og således sikre sig, at strategien også får lov at leve gennem de bevillinger, der gives eksterne aktører.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Helhedsorienteret tilgang

FÆLLESSKABER PÅ MANGE NIVEAUER

Udvalget prioriterer fællesskaber i alle former, og vil have fokus på udviklingen af disse. Med fællesskaber forstås både formelle og uformelle fællesskaber på udvalgets område. Fællesskaberne går ligeledes på tværs af målsætninger og skal forstås som en understøttelse af de fællesskaber, der er inden for hver målsætning. Der er derved et fokus på at sikre, at borgeren kan tilgå fællesskaber, der giver mening for den enkelte.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

SYNLIGHED, GENNEMSKUELIGHED OG DIALOG

KFB-udvalget vil gerne arbejde hen mod en større gennemsækelighed i forhold til hvor de penge, der bruges, kanaliseres hen og hvorfor. Det handler for udvalget om at vise de prioriteringer, der laves, og kunne begrunde til og fravalg i forbindelse med politiske prioriteringer. Udvalget vil derfor gerne have fokus på kommunikationen af de prioriteringer, de laver, ud til de relevante aktører, da det kan give grundlag for en dialog om, hvordan prioriteringerne netop skal foretages.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Helhedsorienteret tilgang

4. AT IDRÆT OG BEVÆGELSE ER EN MULIGHED FOR ALLE

UDMØNTNING OG IMPLEMENTERING AF IDRÆTSPOLITIK OG FACILITETSSTRATEGI

KFB-udvalget vil arbejde med idrætspolitikken og facilitetsstrategien i tæt tilknytning til visionskommuneprojektet. Begge dele afspejler og komplimenterer hinanden, og implementeringen af målsætningerne på området er et klart fokus for udvalgets arbejde de næste 4 år.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

FASTHOLDELSE AF TEENAGERE, SAMT REKRUTTERING AF FRIVILLIGE

Det er vigtigt at sikre det etablerede foreningsliv i fremtiden, og en af måderne at gøre dette på er gennem arbejde med at skaffe både frivillige og unge mennesker til foreningen. Det er typisk i alderen 18-34 år, at aktivitetsprocenten i foreninger er lavest, og udvalget ønsker gennem et fokus på øget rekruttering af denne målgruppe at styrke foreningslivet i Guldborgsund.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Tidlig og rettidig indsats

5. BOSÆTNING - AT DER LAVES EN NY BOSÆTNINGSSTRATEGI

NY BOSÆTNINGSSTRATEGI

Udvalget har i den kommende periode fokus på at lave en ny og ambitiøs strategi for den videre bosætning i Guldborgsund Kommune. En bosætningsstrategi, der i højere grad end hidtil, fokuserer på målgrupper og de forskellige bosætningstiltag, der kan matche forskellige "segmenter", herunder særlige bebyggelser mv.

SYNERGI MELLE UDVALGETS OMRÅDER

For at der kan blive en positiv bosætning i Guldborgsund Kommune, vil udvalget arbejde for at skabe synergi mellem de tiltag, der foregår på tværs af ikke blot KFB-udvalgets område, men alle de områder, der kan have afgørende betydning for en øget bosætning i kommunen. Det er et fokus at blive bedre til at samarbejde på tværs af såvel administrative enheder som politiske udvalg om at løse denne komplekse, men vigtige opgave og også at indtænke samarbejde med øvrige regionale og tværregionale tiltag.

Fokusområdet understøttes ligeledes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

6. AT LANDDISTRIKTERNE PRIORITERES OG UDVIKLES

ATTRAKTIVE BOLIGER

Attraktive boliger er et fokusområde for KFB-udvalget med afsæt i at udvikle landdistrikterne i kommunen i en positiv retning. På baggrund af LTU's anbefalinger arbejder KFB-udvalget med den del af anbefalingerne, der vedrører deres politikområde og sætter derfor fokus på at øge attraktiviteten af boligerne i landdistrikterne ved at understøtte følgende:

- o Undersøge interessen for at flytte til kommunens landdistrikter i forskellige boformer og understøtte udviklingen af alternative boformer.
- o Understøtte projekter der skaber let adgang til den bedste natur
- o Understøtte behovet for gode fælles områder til oplevelser og friluftsliv

KFB lægger endvidere op til et øget samarbejde med TME-udvalget omkring fokusområdet, der i høj grad går på tværs af de to politikområder.

Fokusområdet understøttes ligeledes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

NYSTED-HERRITSLEV
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

MANGFOLDIGE LOKALSAMFUND OG SUNDE HVERDAGSLIV

Udvalget vil fokusere på at skabe rammerne for sprudlende og mangfoldige lokalsamfund for at sikre, at de eksisterende lokalsamfund vokser, er aktive og arbejder for at udvikle sig selv og hinanden. Her er timing, initiativret og proces nøglefaktorer for en succesfuld udvikling. anbefalingerne fra LTU beskriver, hvordan udviklingen skal være både bottom-up og top-down og med denne tilgang, som i høj grad er samskabende, tager KFB-udvalget fat på opgaven med at udvikle vores landdistrikter. I den forbindelse vil udvalget have særligt fokus på følgende:

- o Udvikling i samspil med vidensinstitutioner
- o Udvikling af dialogen med landdistrikterne
- o Understøtte og motivere til lokalt forankrede strategier for landsbyudvikling
- o Udvikling og afprøvning af privat-offentlige samarbejder

Fokusområdet understøttes ligeledes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

DYNAMISKE ERHVERV OG UDDANNELSER

Udvalget vil arbejde understøttende i forhold til de indsatser, der har med erhverv og uddannelser at gøre i landdistrikterne. Det skal forstås på den måde, at KFB-udvalget specielt har turisme og turismeudvikling i landdistrikterne i tankerne og vil arbejde for at forbedre rammebetingelserne og udnytte de potentialer, der er for øget erhvervsaktivitet i landdistrikterne, samt bedre mulighed for at uddanne sig lokalt eller med en lokal tilknytning. Udvalget vil have fokus på følgende:

- o At bruge den strategiske satsning på udvikling af lokale fødevarer til at fremme bl.a. turisme
- o Skabe gode vækstbetingelser for mindre virksomheder i landdistrikter

Fokusområdet lægger i høj grad op til samarbejde med TME-udvalget og Økonomiudvalget omkring erhvervsudvikling og -service samt involvering af BLF i forhold til særlige indsatser.

Fokusområdet understøttes ligeledes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

GODE FORBINDELSER

Landdistrikterne kan ikke fungere uden gode forbindelser og kommunikationsveje. KFB-udvalget vil derfor have fokus på udviklingen, implementeringen og driften af bedre kommunikationsredskaber i landdistrikterne. Dette er bl.a. allerede understøttet af Min landsby-app'en, men indsatsen på området skal skærpes og samtænkes med andre relevante indsatser. Fokus er derfor på at understøtte lokalsamfundenes brug af f.eks. digital kommunikation til at løse nogle af de udfordringer, der findes på området. Udvalget vil ligeledes være med til at fremme udviklingen af løsninger, der kan bidrage til øget mobilitet i landdistrikterne.

Fokusområdet understøttes ligeledes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

7. GENERELT

I forhold til samtlige udvalgsmaal gælder følgende tilgange:

FÆLLESSKABER PÅ MANGE NIVEAUER

Udvalget prioriterer fællesskaber i alle former og vil have fokus på udviklingen af disse. Med fællesskaber forstås både formelle og uformelle fællesskaber på udvalgets område. Fællesskaberne går ligeledes på tværs af målsætninger og skal forstås som en understøttelse af de fællesskaber, der er inden for hver målsætning. Der er derved et fokus på at sikre, at borgeren kan tilgå fællesskaber, der giver mening for den enkelte.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

SYNLIGHED, GENNEMSKUELIGHED OG DIALOG

KFB-udvalget vil gerne arbejde hen mod en større gennemsæuelighed i forhold til hvor de penge, der bruges, kanaliseres hen og hvorfor. Det handler for udvalget om at vise de prioriteringer, der laves, og kunne begrunde til- og fravalg i forbindelse med politiske prioriteringer. Udvalget vil derfor gerne have fokus på kommunikationen af de prioriteringer, de laver ud til de relevante aktører, da det kan give grundlag for en dialog om, hvordan prioriteringerne netop skal foretages.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Helhedsorienteret tilgang

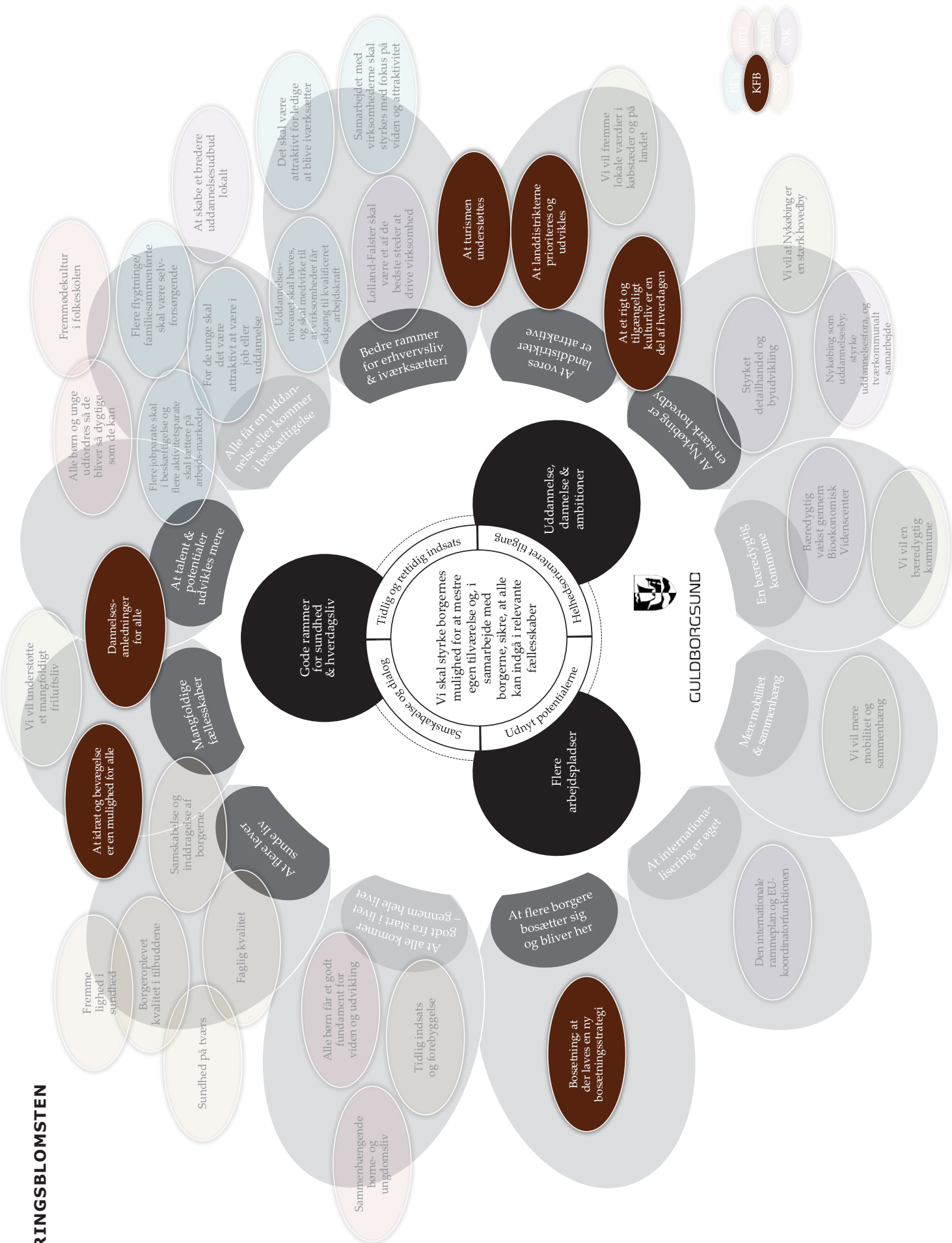
UNDERSTØTTELSE OG MOTIVATION

Det er vigtigt at understøtte og motivere de forskellige organisationer og borgergrupper, der arbejder på udvalgets område. De kan eksempelvis være foreninger, hvis primære formål er at udvikle et lokalområde. Her er det vigtigt, at de kan finde støtte og vejledning i administrationen, samt at udvalget arbejder med tiltag for at gøre det nemmere for dem.

Fokusområdet understøttes af følgende tilgange:

- o Udnyt potentialerne
- o Samskabelse & dialog
- o Helhedsorienteret tilgang

STYRINGSBLOMSTEN

POLITIKOMRÅDE: KULTUR OG TURISME

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	73.381	68.489	68.718	68.703	68.703	68.703
Indtægter	-15.292	-7.345	-7.285	-7.285	-7.285	-7.285
Nettodriftsbevilling	58.090	61.144	61.433	61.418	61.418	61.418
Heraf lønsum	31.802	32.821	33.539	33.539	33.539	33.539

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

De afledte konsekvenser af tidligere udmeldte demografi- og besparelseskraV i budget 2015-2018 er indarbejdet i budget 2019-2021 og efterfølgende år.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET - KULTUR

Under politikområdet Kultur yder Guldborgsund Kommune driftsstøtte til en række kommunale kulturinstitutioner og selvejende kulturinstitutioner.

KOMMUNALE KULTURINSTITUTIONER

Størstedelen af det kommunale kulturbudget anvendes som driftsstøtte til en række kommunale kulturinstitutioner bl.a.:

Guldborgsund-Bibliotekerne, som alle har åbent dagligt fra 7-22, består af følgende afdelinger:

- Hovedbiblioteket
- Nysted Bibliotek
- Nørre Alslev Bibliotek
- Sakskøbing Bibliotek
- Stubbekøbing Bibliotek
- Væggerløse Bibliotek
- Storstrøm Fængsel

Der er i alt 51 personer ansat på biblioteket, heraf er 7 ansat i flexjob. Desuden er der ansat 6 bogopsættere og 1 personlig hjælper.

Guldborgsund Musikskole har flg. undervisningssteder:

- Centermusikskolen i Nykøbing F.
- Østerbrokolen
- Nordbyskolen
- Sophieskolen
- Nr. Vedby Skole
- Eskilstrup Skole
- Nørre Alslev Skole
- Stubbekøbing Skole
- Fritidscentret i Kettinge
- Sakskøbing Skole
- Ellekildeskolen
- Møllebakkeskolen
- Nysted Skole
- Sct. Joseph skole
- Realskolen

Desuden undervises der i dagplejen samt på flere af daginstitutionerne i Guldborgsund Kommune.

Der er i alt ansat 22 medarbejdere i musikskolen. Derudover varetager nogle af Ensemblets musikere også undervisning. På GITA linjen (Guldborgsunds Internationale Talent Akademi) benyttes der i perioder desuden gæsteundervisere i kortere eller længere forløb.

I sæson 2018/2019 var der 576 aktivitetselever, og i 2019/2020 var der 754 aktivitetselever samt 9 forløb i dagplejen/daginstitutioner og deltagelse i Dannelsesrygsækken med 14 forløb for kommunens 2. klasser.

I sæson 2020/2021 er der pt. 604 aktivitetselever. Dette tal afspejler et forår, der grundet COVID-19 har været udfordret, og hvor fjernundervisning har måtte erstatte almindelig undervisning og med en lavere gentilmelding til følge, og hvor musikskolen ikke har kunnet afholde Åbent Hus samt koncerter og således ikke har været synlige. Processen for tilmelding til musikskolen er således forsinket i forhold til tidligere sæson og foregår i august 2020. Der er pt. indgået aftaler om 3 hold i dagplejen og daginstitutioner, men der forventes yderligere aftaler i løbet af efteråret 2020. Musikskolen forventer at ende på et aktivitetstal i nærheden af sæson 2019/2020.

Ud over den almindelige musikskoleundervisning deltager musikskolen også i projekterne 'Dannelsesrygsækken' samt 'Klar, parat, kultur fra start'. I Dannelsesrygsækken underviser musikskolen alle 2. klasser i Guldborgsund Kommunes folkeskoler ½ dag i musik – i alt 21 klasser i sæson 2020/2021.

Musikskolen har desuden en projektuge (uge 11/2021), hvor Musikskolen promoverer musik/underviser på udvalgte skoler og daginstitutioner.

Culthus består af følgende institutioner:

- Kulturforsyningen
- Kulturfabrikken
- Billedfabrikken (på Kulturfabrikken)

Der er ansat i alt 8 medarbejdere i Culthus – heraf 2 fuldtidsansatte, 1 på 30 timer, 4 i skåne/flexjob, 1 seniormedarbejder. Ud over de 8 medarbejdere har Culthus normalt 2 volontører fra ESC-projektet (European Solidarity Corps), men pt. er det ikke muligt at rekruttere nye på grund af Corona situationen. Culthus har desuden plads til to praktikanter fra Jobcentret.

Nykøbing F. Teater

Der er ansat 3 medarbejdere på fuld tid, 1 efterløner og 3 medarbejdere i flexjob og 1 flexjob, som deles med Masken. Herudover er der mange freelance ansatte, som bliver ansat ad hoc ved arrangementer og spidsbelastninger. Fordelen ved at have mange freelance medarbejdere er, at man nemt kan regulere ressourcetrækket afhængigt af aktiviteter. Det giver samtidig mulighed for specialister, som således sikrer den bedst mulige bemanning. Nykøbing F. Teater videreudvikler stadig og understøtter større lokale fællesskaber ved arrangementer. Teaterforeningen og håndboldklubbens koncerter er gode eksempler på lokale fællesskaber, som når bredt ud.

Fra 1. september 2020 er der vedtaget en organisationsændring, hvor Nykøbing F. Teater sammenlægges med Guldborgsund Hallerne. Processen omkring sammenlægningen starter op i efteråret 2020, og der forventes en endelig sammenlægning af de 2 institutioner inden sommerferien 2021.

SELVEJENDE KULTURINSTITUTIONER

Blandt de selvejende kulturinstitutioner, der modtager kommunale driftsmidler, kan nævnes:

- Fuglsang Kunstmuseum
- Museum Lolland-Falster
- Ensemble Storstrøm
- Middelaldercentret
- Egnsteatret MASKEN

Fuglsang Kunstmuseum

Med budgetaftalen for 2019-2022 er der bevilget en fast øgning af tilskuddet på 500.000 kr. fra 2019 som supplement til det øvrige driftstilskud. Ultimo 2019 er der indgået ny samdriftsaftale for museet gældende for perioden 2020-2023. Museet er i gang med at ansætte ny leder i efteråret 2020.

Museum Lolland-Falster

Med en ny samdriftsaftale for 2019-2022 blev museets driftstilskud øget med 300.000 kr. årligt til at gøre op med skævheden i, hvilke borgere der benytter museets faciliteter og aktiviteter. I forvejen ydede Guldborgsund Kommune et tilskud på ca. 3,600 mio. kr. årligt til Museum Lolland-Falster. Museet havde også ønsket yderligere driftstilskud til udvikling af et nyt museum, som dog ikke blev imødekommet, idet det forventes at kunne ske inden for det ordinære driftstilskud eller ved fondsmidler. Ved budgetaftalen for 2020-2023 er endvidere afsat 10,000 mio. kr. i henholdsvis 2022 og 2023 til nyt Museum Lolland-Falster. Der er udarbejdet et visionsoplæg, som danner baggrund for et nyt museum.

Ensemble Storstrøm

Ensemblet har pr. 1. juli 2020 fået ny leder Maj Kullberg og er i gang med en strategiproces, der er mundet ud i en ny fireårig aftale gældende i perioden 2021-2024.

Middelaldercentret

Som led i en fokuseret indsats for at udvikle Middelaldercentret i henhold til Middelaldercentrets Strategi-

og forretningsplan 2015-2020 bevilgede Guldborgsund Kommune i 2014 et ekstraordinært tilskud på 600.000 kr. samt 855.000 kr. årligt i 2015-2020, bl.a. til satsning på et fabeldyrprojekt. Dog blev dette tilskud ved beslutning i december 2016 reduceret til 600.000 kr. i 2017 (målrettet et styrket samarbejde med Museum Lolland-Falster), uden beslutning om, at tilskuddet skulle fortsætte i 2018 og frem. Det er ikke lykkedes at opnå tilstrækkelige fondsbevillinger til Fabeldyrprojektet, men i 2017 fik Middelaldercentret derimod en bevilling fra Nordea Fonden på 6,100 mio. kr. til at lave et nyt skoleprojekt - Tro og Overtro og Sære Væsner - og samtidig kom en bevilling fra staten på 1,500 mio. kr. over tre år (2018-2020) til udvikling af nye formidlingsmetoder. Bl.a. på den baggrund åbnede centret i juli 2019 en ny og stor satsning: Griffenholm. Centeret har haft varierende åbningstider og tilgængelighed grundet Covid-19 i 2020.

Egnsteater Masken

Teateret blev i 2019 evalueret. På baggrund af en proces med bestyrelsen og administration er der via Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets godkendelse i maj 2020 sendt en ny fireårig egnsteateraftale til Slots- & Kulturstyrelsens godkendelse. Den endelige egnsteateraftale forventes underskrevet i efteråret 2020. Samtidig er der indgået en ny lejekontrakt, der lever op til egnsteateraftalen. Ved budgetforliget for 2019-2022 er en tidligere udmøntet besparelse for 2017-2020 på 300.000 kr. årligt til forbrugsafgifter tilbageført, således at teatret er mindre udfordret på driftsudgifterne fra 2019 og frem.

ØVRIGE KULTURINSTITUTIONER

Guldborgsund Kommune yder tillige driftsstøtte til en række kommunale og selvejende forsamlingshuse, lokalhistoriske arkiver, møller og små museer.

BESKRIVELSE AF CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Kulturpolitiske prioriteringer

Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets prioriteringer fremgår af udvalgets strategi for 2019-2022. Strategien tager udgangspunkt i, hvordan man gennem fællesskaber og dannelse kan bidrage til at udleve kommunens fælles kerneopgave. Det gælder særligt for målgruppen børn og unge, der skal blive den bedste udgave af dem selv, f.eks. gennem møder med foreningsliv, kunst og kultur. Konkret afholdes der årligt en national konference om dannelse, og der er indført en obligatorisk dannelsesrygsæk, hvor alle børn og unge præsenteres for kunst og kultur minimum en gang om året gennem skole og dagtilbud.

Guldborgsund Bibliotek

Med målaftale for 2019-2022 byder biblioteket ind i indsatser om udvikling og prioritering af landområder, kultur i hverdagen og turisme.

Landområderne

For at sikre de bedste bibliotekstilbud for borgerne vil biblioteket i samarbejde med lokale brugergrupper undersøge og definere, hvordan bibliotekstilbuddet skal være i det pågældende område. Tilbuddet omfat-

ter både, hvornår biblioteket skal være bemandet, hvilke aktiviteter der vil give mening, hvordan de bedst muligt faciliteres og ønsker til udbud af materialer.

Børne- og ungebiblioteket

Der afsættes ressourcer til nye biblioteks faglige indsatser, herunder udvikling af dannelsepakker til kulturdannelsesrygsækken. I Nykøbing er der ønske om at give bedre mulighed for at facilitere fællesskaber omkring dannelse og læring for unge ved at etablere ungebibliotek i de nyrenoverede lokaler på Kulturfabrikken. Etableringen af ungebiblioteket vil ske i samarbejde med en ungegruppe.

Lindholm

Biblioteket ønsker aktivt at medvirke til at udvikle området i Lindholm. Der arbejdes fortsat på at søge fondsmidler til etablering af et mobilt bibliotek, som både kan indeholde materialer til udlån, men samtidig kan være samlingssted for læseklubber, lytteklubber, højtlesning, spilleklub, lektiecafe, strikkeklub og arrangementer, som faciliteres af bibliotekets personale. Målet med indsatsen er at skabe viden om bibliotekets mange tilbud, som både kan være med til at højne læring, dannelse og sikre mulighed for relevante fællesskaber.

Turisme

Biblioteket støtter op om turismen og deltager i relevante events og undersøger muligheden for at etablere bibliotekstilbud på Marielyst i turistperioderne.

Vagtordning

Nødvendigheden med vagtordning i det åbne biblioteksrum er fortsat nødvendig for bl.a. at undgå hærverk, salg af stoffer mv. Ordningen justeres løbende, og på lokalbibliotekerne er der alene vagt i perioder efter uheldige episoder. Ordningen udgør en årlig udgift på ca. 450.000 kr. Der er i 2020 etableret samarbejde med politiets hundetræningsafdeling, hvor træning kan foregå i bibliotekskloakalerne. Ligeledes etableres der kontakt til foreninger om at bruge biblioteks lokaler i det åbne tidsrum. Disse samarbejder er etableret i håb om at skabe mere liv på bibliotekerne og dermed kunne mindske udgifterne til vagt.

Guldborgsund Musikskole

Organisering af ledelsen på Musikskolen kom på plads pr. 1. september 2020 med to ligestillede ledere: en musikpædagogisk leder og en administrativ leder. Der er en visionsproces i gang med medarbejdere og ledelse om retningen for Musikskolen.

I forhold til talentarbejdet har Musikskolen opdelt Fokuslinjen i Fokus 1 og Fokus 2 for bedre at kunne placere eleverne i forhold til niveau, behov og Musikskolens ressourcer. GITA – Guldborgsund kommunes fyrtårn i forhold til musisk talentudvikling – er overbygningen på Fokuslinjen.

Talentudviklingen virker som en katalysator i det samlede kulturtilbud, som borgerne kan inspireres og beriges af.

Eleverne gennemgår en kulturfaglig udvikling målrettet en eventuel karriere inden for musikkens verden.

Talenteleverne er en vigtig del af kommunens udadvendte musikliv, og de vil således være synlige i relevante sammenhænge. Derudover gennemgår eleverne en personlig udvikling ud fra tanken om at blive den bedste udgave af sig selv. Der er således stor fokus på det dannende aspekt i forløbet.

Culthus (Kulturforsyningen, Kulturfabrikken, Billedfabrikken)

Etablering af fællesareal og parkeringspladser mellem brydeklubben Thor og Kulturfabrikken, og indvendig ombygning på Kulturfabrikken:

Der blev på KFB-udvalgsmødet i september 2020 godkendt en ændret disponering af den samlede anlægsbevilling således at der overføres 1,000 mio. kr. fra anlæg af parkeringsplads/udeareal til indvendig ombygning af Kulturfabrikken. De resterende 1,500 mio. kr. afsættes til anlæggelse af udeareal med parkeringspladser omkring brydeklubben Thor. Dette arbejde har meget høj prioritet og er sat i gang.

Kulturpakkeforløb: Culthus byder ind med omkring 42 kulturpakkeforløb i 2021. Der er tale om billedkunstforløb for alle førskolebørn i Lolland og Guldborgsund Kommuner. På de fleste hold i 2020 - 2021 vil der være så mange børn, at det vil være nødvendigt med to undervisere, og hvis Corona-situationen ikke ændrer sig, må børn fra forskellige institutioner ikke være i samme lokale. Børnene skal deles op i to separate grupper. Det vil betyde, at Billedfabrikken fortsat i 2021 må påregne et underskud på Kulturpakkeforløbene, da udgiften til lærerkræfterne bliver større end det tilskud, der gives fra Kultur tjenestens side.

ESV volontører og cafevagter: På grund af Corona-situationen har det ikke været muligt at rekruttere nye ESC volontører, og det er stadig uvist, hvornår man kan modtage to nye, som erstatning for de, som er rejst hjem. Samtidig er der en del ekstra hygiejneopgaver i forbindelse med cafevagterne, som er forbundet med Corona-situationen, hvilket betyder, at det er nødvendigt at have to medarbejdere på cafevagten. Derfor kan Culthus også i 2021 få en merudgift til ansættelse af ekstra cafémedarbejdere.

Koncerter: På grund af Corona-situationen, som betyder plads til langt færre publikums, forventer Culthus også i 2021 en mindre indtægt i forhold til entre og barsalg i forbindelse med koncerter på Kulturfabrikken.

Ungerådet i Guldborgsund

Ungerådet i Guldborgsund (GUR) fortsætter deres arbejde med at tiltrække unge til deres lokaler i Guldborg og med deres arbejde for at udbrede kendskabet til rådets eksistens og arbejde. GUR deltager også i 2021 i mange af Guldborgsund Kommunes andre events Culthus vil fungere som sparrings- og samarbejdspartner og vil fortsat stille lokaler til rådighed, når rådet har brug for et sted for deres aktiviteter i Nykøbing.

I forbindelse med ombygningen på Kulturfabrikken er det stadig tanken at etablere et stort lokale, som skal fungere som GUR's Nykøbing base. Lokalet stilles også

til rådighed for andre unge og benyttes i forbindelse med events og aktiviteter for børn og unge. GUR finansierer selv faciliteten.

Nykøbing F. Teater

Teatret måtte i sommeren 2020 aflyse revyen. Det er foregået professionelt, og alle er kørt i stilling til at promovere revyen 2021. Samtidig bliver der igangsat en ombygning af teaterfoyer således, at det fremstår nutidig og er et attraktivt sted at ankomme til, samt at holde mindre arrangementer i.

Ventilationsanlægget på teatret er nu flyttet over på en ny platform hos Siemens, og det er finansieret ved at udvide den faste driftsaftale med Siemens. Denne platform ønskes efterfølgende udvidet til at kunne overvåge Automatisk Brand Alarm systemet (ABA) samt sikkerhed i øvrigt.

Ventilationssystemet der varetager skuespillergarderobes, kælderfoyer samt toiletter, er næsten færdigt installeret og mangler at blive indreguleret. For at kunne udnytte den nye kapacitet optimalt bør der også etableres større rørføringer, hvilket skal tænkes med ind i den mulige renovering af indgang/foyer området. Der vil i løbet af 2020 - 2021 blive udarbejdet en vedligeholdelsesplan for hele teateret.

Nykøbing F. Teater forventer at være implementeret i Guldborgsund Hallernes digitale bookingplatform inden udgangen af 2020. Dette forventes at understøtte det fælles samarbejde og sikrer 1 indgang til kulturelle aktiviteter i kommunen.

COVID-19 har i 2020 betydet enormt mange aflysninger og dermed forsat en manglende indtægt. COVID-19 forventes også at have en stor indflydelse på teatrets indtægtsside i 2021.

Kulturpuljen

Kulturpuljen har til formål at fremme kulturel udvikling i kommunen gennem støtte af kulturprojekter, der lever op til indsatsområderne i Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets strategi for 2019-2022. Dertil kommer fokus på kulturaktiviteter, der understøtter turisme og besøgstal i kommunen. Ansøgninger vurderes ud fra udvalgets prioriteringsværktøj, inden de fremlægges til politisk beslutning, og det forventes, at puljen også i 2021 vil være en væsentlig faktor i forhold til at opfylde byrådets kulturpolitik og sikre mangfoldighed i kulturtilbud alle steder i kommunen.

Kulturregion Storstrøm

Kulturregion Storstrøm (Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Faxe, Næstved og Stevn Kommuner) har indgået en kulturaftale for perioden 2015-2018, som efterfølgende er forlænget af to omgange, henholdsvis 2019 og 2020. Formålet med kulturaftaler er med udgangspunkt i det tværkommunale samarbejde at sætte fokus på kunst- og kulturlivet i det pågældende område og sammen højne kvaliteten af såvel etablerede som nye kulturtilbud og -institutioner. Samtidig fungerer en kulturaftale som en samlet platform, hvorfra samarbejdet mellem statslige og kommunale

kulturinstanser kan udfolde sig. Som følge af aftalen er etableret en række kulturprojekter i de deltagende kommuner. Kulturministeren har tidligere bebudet nye vilkår og rammer for kulturaftalerne, hvorfor processen for en flerårig aftale er forsinket.

Der arbejdes pt. intensivt i kulturregionsamarbejdet om en kommende aftale gældende for perioden 2021-2024.

Kulturtjenesten

Kulturtjenesten er et samfinansieringsprojekt, som årligt modtager 340.000 kr. i tilskud fra deltagende kulturinstitutioner og aktører. Hertil kommer 50.000 kr. fra Skoletjenesten Sjælland, 40.000 kr. fra den enkelte kommunes skoleområde, 40.000 kr. fra den enkelte kommunes dagtilbudsområde og 140.000 kr. fra den enkelte kommunes kulturområde.

Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget besluttede i marts 2020 at fortsætte engagementet i Kulturtjenesten fra 1. april 2020 og frem med en årlig bevilling på 140.000 kr. fra udvalgets budgetramme. Lolland Kommune deltagende på lige vilkår i samarbejdet. Selve administrationen ligger fra januar 2020 i Guldborgsund Kommune, og der er pr. 1. december 2020 ansat ny koordinator for Kulturtjenesten.

Efter en evaluering af aktiviteter og besøgstal i Kulturtjenesten i 2018 er de to kommuner enedes om en målrettet dannelsesindsats, der favner alle børn i offentlige dagtilbud og skoler; den såkaldte Dannelsesrygsæk. Gennem foråret 2019 blev der udviklet en række lærings- og dannelsesforløb (kulturpakker), som blev effektueret fra august 2019. Alle årgange fra opstart i dagtilbud til 9. klasse deltager i et årligt obligatorisk forløb i en treårig prøveperiode, som afsluttes med en evaluering, der forventes at vække national interesse. Merudgiften for Guldborgsund Kommune i de tre år er 258.000 kr. årligt, der finansieres fra udvalgets budgetramme.

BYGNINGSMÆSSIGE UDFORDRINGER

Flere af de kommunalt ejede bygninger under politikområdet Kultur er en budgetmæssig udfordring, idet der løbende er udgiftskrævende vedligehold af bygningernes tekniske installationer. Der arbejdes løbende med en optimering af bygningsmassen.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET - TURISME

Siden januar 2019 deles turismefremmeopgaven på Lolland-Falster mellem det nye destinationsselskab Visit Lolland-Falster A/S (VLF) og de to kommuner. Mere specifikt varetager VLF markedsføring, herunder drift af visitlolland-falster.dk, samt den strategiske turismefremmeindsats, såsom tiltrækning af investeringer og øgning af overnatningskapaciteten. 2019 var et overgangså, således at VLF først ville være fuldt funktionsdygtigt pr. januar 2020 med færdig strategi mm. Pr. 1. januar 2020 overtog VLF driften af de kommunale turistkontorer, hvis aftaler udløb med udgangen af 2019 og hermed også den afsatte økonomi, som for Guldborgsunds vedkommende er ca. 1.000 mio. kr. årligt. I 2020-2022 drives de eksisterende turistkontorer videre på nuværende vilkår gældende for hele Lolland-Falster, hvorefter økonomi og drift i 2021 og frem fastlægges efter politisk beslutning.

Turismepuljen

Turismepuljen har til formål at fremme udvikling af turismen i kommunen gennem støtte af projekter og events, der lever op til indsatsområderne i Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets strategi for 2019-2022. Ansøgninger vurderes ud fra udvalgets prioriteringsværktøj, inden de fremlægges til politisk beslutning.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET - BOSÆTNING

Kultur, Fritid og Bosætningsudvalget har et skarpt og tværgående fokus på at fremme bosætning i Guldborgsund Kommune. Bosætning skal i denne forbindelse forstås som både tiltrækning af nye borgere og fastholdelse af eksisterende borgere.

For at understøtte fokus på bosætning i kommunen godkendte Byrådet i juni 2020 en tværgående Bosætningsstrategi 2020-2024 - "En del af fællesskabet", med bidrag fra alle stående udvalg og fra borgere, foreninger, virksomheder og øvrige interessenter.

Til målopfyldelse af Bosætningsstrategien er der afsat 2,000 mio. kr. årligt til en Bosætningspulje, der kan søges af både interne og eksterne aktører. Puljen søges via Tilskuds- og Foreningsportalen på kommunens hjemmeside.

Siden februar 2017 har kommunen haft en bosætningskoordinator, der både arbejder med tiltrækning og fastholdelse af borgere i kommunen. Det foregår både ved "håndholdt" bistand til tilflyttere, der søger job og bolig, samt understøttelse af initiativer i lokalsamfundene, servicering af statsligt udflyttede arbejdspladser og ikke mindst udviklingen af bosætningskonceptet "Vores Guldborgsund". Senest er bosætningskoordinatoren blevet involveret i uddannelsesområdet, hvor der satses på at tiltrække flere studerende til Nykøbing bl.a. ved at give boliggaranti i den første periode og fremme fællesskaber og deltagelse i foreningslivet ved særlige velkomstaktiviteter. I budgetforhandlingerne for 2019-2022 blev der bevilget 800.000 kr. årligt fra 2019 og frem til fortsat at sikre løn og aktiviteter målrettet bosætningsindsatser. I løbet af 2020 er der gennemført en proces omkring en ny bosætningsstrategi med inddragelse af borgere og d. 18. juni 2020 blev en ny bosætningsstrategi "En del af fællesskabet" vedtaget i Byrådet.

Landdistriktspuljen

Landdistriktspuljen på i alt 4,000 mio. kr. fra budgetaftalen 2020-2023 er administrativt forankret i Center for Borger & Branding og ansøgninger behandles af KFB i samarbejde med TME. Landdistriktspuljen har tre kategorier af projekter, som lokale foreninger kan søge:

1. **Fyrtårnsprojekter**, dvs. projekter, der er højprofilerede og ofte mere langsigtede, og som vil have markant betydning for at fremme fællesskaber, fastholdelse og bosætning i et eller flere landdistrikter i kommunen.
2. **Mellemstore projekter**, dvs. projekter, hvor flere foreninger og/eller lokalområder samarbejder om relevante indsatser af betydning for fællesskaber, fastholdelse og bosætning i et eller flere landdistrikter i kommunen.
3. **Små projekter under 25.000 kr.** til mindre initiativer i landdistrikterne.

Derudover er der afsat midler til en "**Startskudspulje**", hvor de 18 lokalområder, der udgør kommunens landdistrikter, kan søge op til 25.000 kr. hver til initiativer til livsglæde og fællesskaber i landdistriktet.

POLITIKOMRÅDE: FRITID

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	58.737	67.612	63.629	63.622	63.555	63.555
Indtægter	-12.508	-16.174	-16.540	-16.540	-16.540	-16.540
Nettodriftsbevilling	46.229	51.438	47.089	47.082	47.015	47.015
Heraf lønsum	19.368	19.448	19.684	19.684	19.684	19.684

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

De afledte konsekvenser af tidligere udmeldte demografi- og besparelseskraV i budget 2015-2018 er indarbejdet i budget 2019-2021 og efterfølgende år.

FRITIDSOMRÅDET - GENERELT

De bærende elementer på Fritidsområdet er: Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets strategi, der sammen med Folkeoplysningspolitikken, Idrætspolitikken, Facilitetsstrategien og Visionskommuneprojektet "Bevæg dig for livet" alle spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Fritidsområdet bidrager primært til følgende af de tværpoltiske mål

- At Nykøbing er en stærk hovedby
- At vore landdistrikter er attraktive
- At flere lever et sundere liv
- Mangfoldige fællesskaber
- At talent og potentiale udvikles

gennem Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets strategiske målsætninger om

- At idræt og bevægelse er en mulighed for alle:
  - Ved at indgå i samarbejdet med DGI og DIF om "Bevæg dig for livet".
  - Ved at tilbyde de "rigtige" faciliteter.
  - Ved at understøtte det frivillige foreningsliv.
  - Ved at understøtte talentudvikling og eliteudøvere.
- Dannelsesledning for alle:
  - Ved at understøtte de frivillige foreningers indsats med at få medlemmer til at indgå i fællesskaber.
  - Ved at tilbyde lederuddannelse til frivillige foreninger

- At landdistrikterne prioriteres og udvikles:
  - Ved at sikre, at de nødvendige faciliteter er til stede i lokaleområderne.
  - Ved at understøtte frivillige foreninger i lokalområderne.

Understøttet af Idrætspolitikens indsatsområder

- Breddeidræt og motion for alle, uanset alder.
- Vi udvikler vores potentiale af talenter og eliteudøvere.
- Vi skaber rammerne og faciliteter for idrætten.
- Idrætten sætter Guldborgsund Kommune på landkortet

Samt facilitetsstrategiens indsatsområder

- Etablering, drift og organisering af idrætsfaciliteterne.
- Adgang til og brug af idrætsfaciliteterne.
- Kvaliteten af kommunens idrætsfaciliteter.
- Synliggørelse og formidling af idrætsfaciliteternes aktivitetsmuligheder.

Området omfatter:

Tilskud og udlån af lokaler til foreninger i henhold til Folkeoplysningsloven, herunder:

- Lokaletilskud til foreningers egne eller lejede lokaler
- Aktivitetstilskud til børn og unge under 25 år
- Puljer til ekstraordinære materialer, uddannelse
- Tilskud til Folkeoplysende voksenundervisning (aftenskoler)

Tilskudspuljer uden for Folkeoplysningsloven, herunder:

- Aktiv Sommer
- Paraplyorganisationer
- Skole/institutions- og foreningssamarbejde
- Store legedage
- Bevæg dig for livet
- Outdoor-puljen

Drift af indendørs faciliteter og idrætsanlæg, herunder:

- Driftstilskud til selvejende haller, herunder
  - 8 selvejende institutioner med i alt 10 almindelige haller (Eskilstrup Hallen og Sakskøbing Sportscenter har 2 haller) og 2 halve haller (Nysted Sportscenter og Nordfalster Idræts- og Kulturcenter)
- Driftstilskud til indendørs tennisfaciliteter, herunder:
  - 1 tenniscenter i Nykøbing F.
- Driftstilskud til indendørs svømmecentre, herunder:
  - 1 svømmecenter i Sakskøbing
- Udlån af kommunale lokaler til foreninger

Drift og vedligeholdelse af udendørs faciliteter og idrætsanlæg:

- Drift og vedligeholdelse af græs- og kunstgræs fodboldbaner
  - Nykøbing F. Idrætspark
  - Græsbaner: 64 - 11-mands, 5 - 8-mands og 10 - 5-mands
  - Kunstgræsbaner: 3 - 11-mands, 1 - 8-mands og 3 - 5-mands
- Driftstilskud til udendørs tennisfaciliteter, herunder:
  - 8 tenniscentre
- Udendørs svømmefaciliteter, herunder:
  - 1 udendørs svømmebad i Nysted
- Rekreative områder, herunder:
  - Evigheden i Nykøbing F.
  - Bavnehøj på Nordfalster
- Udlån af kommunale udendørsfaciliteter til foreninger

Andre aktiviteter:

- Uddannelse af frivillige ledere
- Afholdelse af Prisfest og Foreningernes dag
- Temamøder for foreninger
- Uddannelsesforløb
- Øvrige aktiviteter (DM i Cykling, The Color Run etc.)

Myndighedsområder:

- Folkeoplysningsloven

ØKONOMI

FRITIDSOMRÅDET ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget- overslag 2022	Budget- overslag 2023	Budget- overslag 2024
Udgifter	39.864	41.508	41.060	41.057	40.990	40.990
Indtægter	-4.724	-5.181	-5.403	-5.403	-5.403	-5.403
Nettodriftsbevilling	35.140	36.327	35.657	35.654	35.587	35.587

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Ny Folkeoplysningspolitik

En ny Folkeoplysningspolitik er vedtaget i 2019.

Den danner rammerne om at opfylde de strategiske mål i Kultur, Fritid og Bosætningsudvalgets strategi samt understøtter målene i "Bevæg dig for livet"-satsningen.

Folkeoplysningspolitikken indeholder 4 specifikke overordnede indsatsområder:

- Tilbud gennem hele livet og for mange målgrupper
- Foreningerne rækker ud til omverdenen
- Gode mødesteder for aktive borgere
- Stærke foreninger med mange tilbud

Folkeoplysningens målsætning er, på baggrund af målene i "Bevæg dig for livet", at få flere borgere til at være aktive, og at flere er aktive i en forening.

Intentionen med Folkeoplysningspolitikken er desuden at understøtte de frivillige foreninger i deres arbejde, f.eks. ved at understøtte foreningerne økonomisk, tilbyde de rette faciliteter og gøre det nemmere at være forening i Guldborgsund Kommune.

Den demografiske udvikling

Der forventes et stabilt antal foreninger og et stigende medlemstal i foreninger registreret i Guldborgsund Kommune i takt med, at målene i projekt "Bevæg dig for livet" opfyldes. Demografien peger fortsat i retning af, at der bliver flere ældre og færre yngre medlemmer i de kommende år, hvilket forventes at ændre brugsmønstret i foreningslivet og krav til bl.a. faciliteter, forventning til økonomisk fordeling etc.

Bevæg dig for livet

Samarbejdet mellem Guldborgsund Kommune og DGI/DIF om projekt "Bevæg dig for livet" er nu godt i gang og fortsættes ind i 2021. Effekten af tiltag under projektet forventes at kunne ses på antallet af personer, der dyrker motion, og antallet af medlemmer i foreningerne i de kommende år. På baggrund af landsdækkende undersøgelser fra DGI/DIF, må det dog forventes, at COVID-19 situationen påvirker antallet af aktive udøvere negativt i en periode.

Projekt: Idræt, bevægelse og det gode hverdagsliv

I 2020 er der iværksat et større projekt under Bevæg dig for livet, projektet "Idræt, bevægelse og det gode hverdagsliv". I projektet samarbejdes der på tværs af kommunale forvaltninger, såsom Kultur og Fritid, Guldborgsund Genoptræning og Jobcenter Guldborgsund, samt civilsamfundet i form af DGI Storstrømmen og det frivillige foreningsliv. Der samarbejdes om at skabe sammenhængende forløb og udvikle idrætsindsatser, hvor borgere guides til idrætsaktiviteter som en del af en samlet sundhedsindsats, beskæftigelsesfremmende og/eller fastholdelsesfremmende indsatser. Samarbejdet skal facilitere, at borgere tilknyttet jobcenter eller genoptræning kan guides til foreningsaktiviteter ved hjælp af en foreningsbrobygger. Det forventes hermed, at flere borgere opnår en styrket fysisk og mental sundhed, samt en styrket tilknytning til arbejdsmarkedet.

borgsund Genoptræning og Jobcenter Guldborgsund, samt civilsamfundet i form af DGI Storstrømmen og det frivillige foreningsliv. Der samarbejdes om at skabe sammenhængende forløb og udvikle idrætsindsatser, hvor borgere guides til idrætsaktiviteter som en del af en samlet sundhedsindsats, beskæftigelsesfremmende og/eller fastholdelsesfremmende indsatser. Samarbejdet skal facilitere, at borgere tilknyttet jobcenter eller genoptræning kan guides til foreningsaktiviteter ved hjælp af en foreningsbrobygger. Det forventes hermed, at flere borgere opnår en styrket fysisk og mental sundhed, samt en styrket tilknytning til arbejdsmarkedet.

Gennemgang af administrative krav og processer samt tilskudspuljer

Der forventes iværksat en LEAN-proces omkring arbejdsgange vedr. opgaver, der læner sig op ad de funktionaliteter, der håndteres gennem Tilskuds- og foreningsportalen, bookingsystemet og Aktiv Sommer med start i efteråret 2020. Processen skal munde ud i, at der efterfølgende kan udarbejdes en beskrivelse af, og en kravspecifikation, der kan danne grundlag for indførelse af et eller flere nye digitale løsninger på Kultur- og Fritidsområdet (se nedenfor). Det anslås, at der må forventes en procesperiode på anslået 1-2 år. Derudover skal der tilføres nødvendig kompetence til gennemførelse af en LEAN-proces.

Digitalisering

Der er et væsentligt behov for opdatering af centrets digitale løsninger, da bl.a. Aktiv Sommer-portalen udgår med udgangen af 2021, og Tilskuds- og foreningsportalen bygger på en ældre teknologi, som løbende skaber administrative og funktionelle udfordringer. Der forventes nedsat en arbejdsgruppe, der på baggrund af resultatet af ovenstående LEAN-proces, skal udarbejde en eller flere kravspecifikationer til brug for et udbud på indkøb af en eller flere nye systemer. Afhængig af, hvilken udbudsform der skal benyttes, skal der påregnes en projektperiode på mellem 2-5 år samt ekstern assistance til gennemførelse af processen.

Der blev i forbindelse med budget 2019 afsat midler til at synkronisere medlemsoplysninger fra Det Centrale Foreningsregister (CFR) i Tilskuds- og foreningsportalen. CFR har efterfølgende ændret opdeling af årgange for medlemmer, hvilket har haft betydning for den planlagte implementering af integrationen. Ændringen har væsentlig betydning i Tilskuds- og foreningsportalen, hvilket betyder, at implementeringen først sker i 2020 med virkning fra indberetningsåret 2021.

Guldborgsund Hallerne består af følgende:

- Nykøbing F. Hallen bestående af i alt 3 haller
- Ejegod Hallen
- Væggerløse Hallen
- Horbelev Hallen
- Horreby Hallen
- Stubbekøbing Hallen
- Gedser Idræts- og Medborgerhus
- Gedser Marinestation (Kultur og Turisme)
- Svømmecenter Falster
- Nordfalster Svømmecenter

Der er på nuværende tidspunkt ansat i alt 62 personer i Guldborgsund Hallerne (GBS-Hallerne) svarende til ca. 31 årsværk. Til og med udgangen af 2018 havde GBS-Hallerne 34 fastansatte og 28 timelønnede medarbejdere tilknyttet GBS-Hallerne. Et opmærksomhedspunkt i FOA's overenskomst ift. regler om timelønnede og fast vagtplan resulterede i en omlægning af 28 timelønsstillinger til 28 faste deltidsstillinger. En ændring som er forhandlet mellem GBS-Hallerne, FOA og Guldborgsund Kommunes HR-afdeling. De 28 stillinger medfører naturligvis en økonomisk belastning, idet ansættelsesforholdet sikrer løn under sygdom, personalerelaterede forsikringer og lignende. GBS-Hallerne har desuden en samarbejdsaftale med Jobcentret vedrørende et beskæftigelsesprojekt, som dagligt er en vigtig medspiller for at sikre driften.

Fra 1. september 2020 er der sket en organisationsændring, hvor Nykøbing F. Teater sammenlægges med Guldborgsund Hallerne. Processen omkring sammenlægningen er vedtaget i efteråret 2020, og der forventes en endelig sammenlægning af de 2 institutioner inden sommerferien 2021.

ØKONOMI

GULDBORGSUNDHALLERNES ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	18.873	26.104	22.569	22.565	22.565	22.565
Indtægter	-7.784	-10.993	-11.137	-11.137	-11.137	-11.137
Nettodriftsbevilling	11.089	15.111	11.432	11.428	11.428	11.428

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Renovering, opgradering og udvikling af Guldborgsund Hallerne

I målet om at understøtte "Det rige hverdagsliv" er ét af GBS-Hallernes absolut vigtigste fokusområder fortsat at renovere, opgradere og udvikle bygningsmassen. Mange af idrætshallerne er fra 1970'erne, og ved disse haller opførelse var det vigtigste at få et sted, hvor man kunne dyrke idræt. I 2021 er verden forandret, og der er langt større udfordringer end blot at give ly til de traditionelle idrætsgrene. Ud over renovering af halgulve, svømmehaller, omklædningsfaciliteter og toiletter, så er der i dag helt specielle krav og ønsker til handicapvenlige forhold, lysoptimering, ventilation, AV-udstyr, trådløst internet, nøglebriksystemer og andre tekniske foranstaltninger. Samtidig er der øget fokus på indsatser omkring energibesparende foranstaltninger og bæredygtighed. GBS-Hallerne har både på anlægs- og driftssiden taget hul på en stor del af renovering- og opgraderingsarbejdet. Indsatser ift. renovering, opgradering og udvikling forbliver en vigtig brik i årene fremover i målet om at sikre attraktive idrætsfaciliteter både i Nykøbing F. som hovedby, men absolut også i landdistrikterne.

Udmøntning af budgetaftale 2020-2023

I budget 2020 har GBS-Hallerne taget hul på næste etape af renovering, opgradering og udvikling af både de Våde og Tørre haller. De 3,500 mio. kr., som er afsat til formålet, forventes projekteret og brugt i budgetår 2020 og 2021. Renoveringerne er fordelt over flere lokaliteter.

Igangsætte handlinger, der fokuserer på at øge Guldborgsund Hallernes benyttelse

GBS-Hallerne har naturligvis en stor rolle i Guldborgsund Kommunes ambition for idrætsområdet, hvor mindst 75 procent af borgerne i Guldborgsund Kommune i 2025 er idrætsaktive. Visionstankegangen koblet op mod idrætspolitikken og facilitetsstrategien giver et tydeligt billede af, at der skal igangsættes nogle indsatser for at nå dette mål. GBS-Hallernes mulighed for bidrage er bl.a. at sikre fornuftige rammer for brugerne af hallerne, som nævnt ovenfor. Men det er også vigtigt at se kritisk på, hvordan man, som samlet idrætsanlæg, kan tilbyde synlighed og tilgængelighed ift. ubenyttet halkapacitet/ledige tider. Efter COVID-19 må det forventes, at der skal bruges ekstra kræfter på indsatser, der skal øge Guldborgsund Hallernes benyttelse.

Ledige tider (synlighed og tilgængelighed)

I nogle af GBS-Hallernes idrætsanlæg er halkapaciteten ikke optimalt udnyttet, og dette bør med fordel vendes til en positiv udfordring, som følger visionstankegangen om flere aktive borgere og fællesskaber. I 2021 vil GBS-Hallerne videreudvikle på at sætte fokus på ledig halkapacitet i GBS-Hallerne, pakke dem ind i aktivitetspakker, og sælge/tilbyde dem online til borgere, turister, selvorganiserede grupper osv.

Konceptet "ledige tider" har været en succes i andre halkomplekser i Danmark og har samtidig været med til at skabe en større interesse for sporten i lokalområdet. Opgaven for GBS-Hallerne består i at forme rammen, men tilbuddet tænkes at være ideelt til dem, der har svært ved at få fast tid til holdsport og gerne vil dyrke idræt med familie og venner. Det kunne også tænkes, som et koncept for teambuilding, træningslejre, polterabend, venindesvømning, familiearrangementer osv. Når rammerne og tilgængeligheden er formet, så er opgaven at få dem kommunikeret ud på diverse platforme og sociale medier, så også synligheden er på plads. Denne indsats forventes også at skulle forstærkes grundet COVID-19s forventelige påvirkning af idrætsvaner. GBS-Hallernes mål er at få så mange tilbage til idrætsfaciliteterne som overhovedet muligt.

Guldborgsund Hallernes kontaktråd

GBS-Hallernes kontaktråd er en vigtig samarbejdspartner, og et "forum" som fungerer som hørings-, sparrings-, og udviklingsorgan. Den nye kontaktrådsstruktur fra 2018 er kommet godt fra start, og områderne, som omfatter 4 enkeltstående råd samt et fællesråd, er godt i gang med at forme rammerne for det fremtidige samarbejde. Kontaktrådene er med til at sikre kvalificeringen af renovering, opgradering og udvikling af GBS-Hallerne.

Under COVID-19 nedlukningen har der ikke været afholdt kontaktrådsmøder og en vigtig dagsorden for 2021 vil derfor være at finde formen igen, genoptage samarbejdet og sammen imødekomme de markante påvirkninger som COVID-19 har markeret sig med inden for idrætten og dermed også idrætsfaciliteterne. Nu og i tiden efter COVID-19 er det GBS-Hallernes mål, sammen med kontaktrådene, at sikre tryk om omkring benyttelsen af idrætsfaciliteterne. Idræt, events og arrangementer skal efter COVID-19 for alvor i gang igen, og det kræver et godt samarbejde med skoler, foreninger, borgere, kontaktråd og kommercielle lejere.

Digitale platforme

Som led i visionstanken og ønsket om at gøre flere borgere sunde og fysisk aktive har GBS-Hallerne en platform, som kan være med til at understøtte målet. De digitale pyloner samt skærmene i Nykøbing F. Hallen og Svømmecenter Falster er potentielle kilder til oplysning om tilbud og indsatser, som vil komme til gavn for Guldborgsund Kommunes borgere. I forvejen kører der en masse reklame for kommunens tilbud og herligheder både inden for turisme, kultur og fritid, men der vil også være en stigende efterspørgsel for det private/kommercielle marked. Det vil være vigtigt, at begge dele kan gå hånd i hånd i forhold til sikring af indtægter til dækning af GBS-Hallernes udgifter til de digitale platforme.

GBS-Hallerne har opsat infoskærme i alle haller/svømmehaller, hvor foreningerne har mulighed for at synliggøre deres aktiviteter og arrangementer. Der arbejdes løbende med udvikling og optimering af de digitale platforme med det formål at skabe endnu mere synlighed omkring ledige tider, aktiviteter/events og naturligvis reklame for de mange muligheder, der er i GBS-Hallerne og Guldborgsund Kommune.

De digitale platforme vil være et vigtigt instrument i tiden efter COVID-19; et instrument til at sikre synliggørelse af idrætsaktiviteter – især til dem der har brug for et løft efter COVID-19.

Tilskud til større idrætsarrangementer

Primo 2017 blev der præsenteret en ny pakkeløsning i Guldborgsund Kommune, der gør det muligt for foreninger at afholde større idrætsbegivenheder i GBS-Hallerne uden større økonomiske udfordringer i forhold til leje af haller, tilkøb samt reklame for arrangementet. Pakkeløsningerne har været og er fortsat en succes og siden dens introduktion, har der i alt været afholdt 18 større idrætsarrangementer betalt af puljen. Heraf kan bl.a. nævnes MMA-Galla, DM i svømning, VM i boksning, DM i dans og Thor Masters. Ordningen går fint i tråd med fokuset på øget turisme, udvikling af talenter, bosætning, stærke fællesskaber og ikke mindst eliteidrætten, som sætter Guldborgsund Kommune på landkortet med Nykøbing F. i front som en stærk hovedby.

Kapacitetsudfordringer i Nykøbing F. Hallen afløses af multihal

Med beslutningen om opførelse af en ny multihal ved Nykøbing F. Hallen bør GBS-Hallerne kunne imødekomme den efterspørgsel, der er for ekstra halkapacitet fra flere uddannelsesinstitutioner og foreninger og dermed reducere antallet af aflyste haltimer. Den nye multihal vil også tilgodese Nykøbing F. Håndboldklubs ønske om fremover at kunne afvikle hjemmekampene i europæisk sammenhæng i Nykøbing F.

Adgangen til halfaciliteter er desuden en vigtig bosætningsfaktor, der har betydning for det gode hverdagsliv og dermed fastholdelse og tiltrækning af borgere. En ny multihal kan desuden anvendes til koncerter og konferencer og også i den sammenhæng blive et stort aktiv for Guldborgsund Kommune.

Driftsøkonomien, indtægtsforventninger osv. i forbindelse med Multihallen er endnu ikke klarlagt. GBS-Hallerne har estimeret et årligt driftsbudget på 2,150 mio. kr. ved ibrugtagelse af multihallen, som forventes færdig ultimo 2022.

Det er ikke muligt at drifte en hal 4 uden tilførsel af det estimerede driftsbudget. Det er fortsat uklart, hvad der er af forventninger til indtægtsgenerering med etablering af den nye multihal.

Der er nedsat en styregruppe/projektgruppe for etablering af Multihal og byggeprogrammet, hvor udbudsmaterialet og konkurrencebetingelserne er sendt i udbud i oktober 2020.

Arrangementer, besøgstal og indtægter er/bliver påvirket af COVID-19.

GBS-Hallerne, har indtil COVID-19, oplevet en forholdsvis stabil efterspørgsel på de 2 Svømmecentre og Nykøbing F. Hallerne. Svømmecenter Falster, Nordfalster Svømmecenter og Nykøbing F. Hallen stod inden COVID-19 for en samlet årlig indtjening på ca. 7,600 mio. kr. Hertil kommer interne indtægter fra skoler, foreninger og andre kommunale institutioner på ca. 6,000 mio. kr.

Balancen i arrangementer, besøgstal og dermed indtægterne er en forudsætning for at opretholde en sund og stabil økonomi i GBS-Hallerne. Denne balance er for alvor påvirket af COVID-19 nedlukningen og de restriktioner som er gældende efter genåbningen den 15. juni 2020. GBS-Hallerne forventer efterdønninger af COVID-19 helt frem i budget 2021. Besøgstillene i Svømmecentrene og de store kommercielle arrangementer forventes ikke stabiliseret før medio 2021, hvilket utvivlsomt vil udfordre GBS-Hallernes indtægtsbudget og dermed også GBS-Hallernes nettobudget. Som nævnt ovenfor, så vil GBS-Hallerne igangsætte handlinger, der fokuserer på at øge faciliteternes benyttelse, men det er svært at spå om, hvilken adfærdssændring COVID-19 har ført med sig.

Væggerløse Hallen (Brand)

I juni 2020 brændte dele af Væggerløse Hallen, og der foregår på nuværende tidspunkt forsikringstaksering med det formål at udregne skadesværdien og erstatningssummen. Brugerne af Væggerløse Hallen er for sæson 2020-2021 genhuset i Horreby Hallen, Idestrup Hallen, Gedser Idræts- og Medborgerhus og Nykøbing F. Hallen. Processen om renoveringen er i gang, og en genopbygget hal forventes at stå klar senest sommeren 2021.

POLITIKOMRÅDE: KFB - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	29.322	30.405	30.795	30.491	30.231	30.231
Indtægter	-806	-150	-153	-153	-153	-153
Nettodriftsbevilling	28.516	30.255	30.642	30.338	30.078	30.078
Heraf lønsum	27.255	28.492	28.836	28.532	28.272	28.272

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

STATUS PÅ TIDLIGERE DEMOGRAFI- OG BESPARELSESKRAV

De afledte konsekvenser af tidligere udmeldte demografi- og besparelseskraV i budget 2015-2018 er indarbejdet i budget 2019-2021 og efterfølgende år.

CENTER FOR BORGER & BRANDING – ADMINISTRATION

Beskrivelse af området

1.000 KR.	2021	2022	2023	2024
Center for Borger & Branding	30.642	30.338	30.078	30.078

Center for Borger & Branding omfatter Borgerservice (47 PE), Centerledelse (1 PE), Fællesudgifter, Team Kultur, Turisme & Bosætning (KTB) (12 PE), Team Fritid (7 PE), Visionskommunekoordinator (1 PE), Foreningsbrobygger (1 PE) og en Kulturtjenestekoordinator (1 PE).

Borgerservice indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar, udgifter og indtægter til opgaverne: vielser, inddrivelse af ejendomsskat mm samt folkeregister og sygesikring.

Centerledelse og fællesudgifter indeholder budget til løn, uddannelse, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder og IT.

Administration Team i Borger & Branding, Team KTB og Team Fritid indeholder budget til løn, personalerelaterede forsikringer og øvrige personaleudgifter.

UDFORDRINGER OG TILTAG

Rådhuset:

Medio 2019 overtog Guldborgsund værtsskabet for Kulturtjenesten fra Lolland Kommune og dermed ansættelsesforholdet for den ansatte koordinator. Det får dog ikke nogen økonomisk betydning, da de to kommuner stadig betaler ligeligt for tjenesten (finansieret af hhv. kultur- og børneområdet fra begge kommuner).

Borgerservice:

Borgerservice beskæftiger 47 medarbejdere (heraf 7 flexjobbere og 1 seniorjobber), der varetager ekspedition af borgere telefonisk og fysisk samt sagsbehandlinger på følgende myndighedsområder:

- Folkeregister
- Sygesikring
- Opkrævning af kommunale fordringer inkl. inddrivelse af ejendomsskat mm.
- Helhedskontrol af, at borgere ikke modtager ydelser, de ikke er berettiget til
- Administration af svage pensionisters økonomi (ca. 300 sager)
- Boliglån
- Personligt tillæg
- Udvidet helbredstillæg til tandbehandling, fodbehandling og briller
- Aktindsigt
- Mellemkommunale forhold
- Vielser

Fysisk ekspedition foregår i Borgerservice i Nykøbing F. mandag og tirsdag fra kl. 10-15, torsdag fra kl. 10-18 og fredag fra kl. 10-13. I Borgerservice i Nr. Alslev foregår fysisk ekspedition via skærm i samme tidsrum. Borgerservice i Nysted har åbent mandage fra 10-14, Stubbekøbing har åbent tirsdage fra 10-14, og Saksøbing har åbent torsdage fra 10-14. Borgerservice i Væggerløse har åbent for fysisk ekspedition om torsdagen mod tidsbestilling. Telefonisk kan borgerne hjælpes med digital guidning og med straksafklaring på de områder, som hører under Borgerservice, og som ikke kræver sagsbehandler. Telefontiden er mandag til onsdag 9-15, torsdag 9-17 og fredag 9-12. Endelig bemander Borgerservice Informationen på Parkvej mandag-onsdag fra 8-15, torsdag fra 8-17 og fredag fra 8-12. Der forventes ikke ændringer i denne tilgængelighed men med implementering af Sags- og Partsoverblik (SAPA - nyt IT-system) kan borgere også på flere andre områder i kommunen få straksafklaret deres henvendelser. I sådanne tilfælde vil der skulle forhandles ressourcer med de relevante områder.

Erfaringer fra COVID-19-nedlukningsperioden, hvor borgernes kontakt var via Callcenteret, ses, at der er mange henvendelser, som tidligere blev ekspederet ved fysisk fremmøde, som kan ekspederes af Callcenteret. Når henvendelsen kræver fysisk ekspedition er borgerne, via Callcenteret, klædt bedre på til den fysiske ekspedition, så den kan afsluttes ved første besøg. For at fastholde den gode henvendelsesadfærd, som

er opstået med COVID-19 fastholdes henvendelser via Callcenteret, når henvendelsen vedrører andet end pas, kørekort, NemID, hvor fysisk fremmøde er obligatorisk. På den måde sikres det, at alt hvad der kan løses i Callcenteret bliver løst der. Samtidig fastholdes tidsbestilling, da det sikrer et bedre flow ved skranke og sikrer, at borgere undgår at stå i kø. Ændringen har som udgangspunkt ikke betydning for budgettet men giver bedre mulighed for at ressourcefordele mellem front og Callcenteret. Den største effekt vil ses i et bedre borgerservicetilbud uden unødigt ventetid. Da der ikke har været stor borgertilfredshed med den skærmbetjente løsning i Nr. Alslev forventes et brugerråd i efteråret at foreslå, at skærmløsningen erstattes af fysisk ekspedition.

For at opnå den effektiviseringsgevinst, som implementering af selvbetjening forudsætter, kræves det, at borgerne teknisk set kan finde, bruge og bruge løsningen. Samtidig er det vigtigt, at kommunens ansatte i alle områder har fornøden viden og motiverer borgerne til at benytte selvbetjeningsløsninger. I Borgerservice arbejdes der løbende sammen med kommunikationsafdelingen om at forbedre den kommunale hjemmeside, så de digitale løsninger og information til borgerne er lettere at finde.

Borgerservice har fortsat mange henvendelser fra borgere, der ikke kan betjene sig digitalt, og som ikke har mulighed for selv at sende et manuelt ansøgningsskema frem til f.eks. Udbetaling Danmark. Borgeren skal møde op i Borgerservice for at søge om undtagelse fra at benytte den digitale løsning og for hvert sagsområde skal Borgerservice sende et manuelt avis til Udbetaling Danmark om, at borgeren skal undtages den digitale løsning. Borgerservice skal herefter udlevere et manuelt skema til borgeren og hjælpe med at udfylde dette. Denne ændring har for Borgerservice betydet en øget mængde personlige henvendelser af borgere, som tidligere selv har kunnet kontakte Udbetaling Danmark telefonisk. Med det nye pensionssystem i Udbetaling Danmark er opslag blevet meget sparsomme, og ofte kræver det opringning til Udbetaling Danmark, inden borgeren kan svares.

SKAT's beslutning om at stoppe med automatisk inddrivelse af krav og overgang til nyt system giver fortsat Opkrævningsteamet et stort ekstra arbejde. Der arbejdes fortsat med indsatser, som kan sikre, at kommunen på anden vis kan få skyldige beløb indbetalt, ligesom der arbejdes på, hvordan gælden til kommunen kan sænkes. Regeringens boligpakke, hvor inddrivelse af ejendomsskat igen overgår til SKAT forventes nu at træde i kraft ved udgangen af 2023, da ejendomsskat her bliver en del af forskudsregistreringen. De nærmere retningslinjer og konsekvenser kendes endnu ikke.

Antallet af svage pensionister, som ikke selv er i stand til at varetage sine økonomiske forhold, er fortsat stigende og omfatter nu godt 300 sager, som varetages af administrationsteamets 3 medarbejdere. Antallet af sager stiger bl.a., fordi teamet nu tilbagekalder

pension for borgere, som skal betale opholdsbetaling i Guldborgsund eller anden kommune. Indsatsen er iværksat efter erfaring med, at flere har større restancer til kommunen.

Med ekstra indsatser i kontrolgruppe og folkeregister bl.a. på ghettoområde og udlændingelister har det i 2020 været nødvendigt at flytte en ressource fra front til folkeregisteret samt at opgradere et halvt årsværk i kontrolgruppen til et helt årsværk. Også i 2021 vil der skulle holdes nøje øje med ressourceoptimering og flytning af ressourcer internt, da disse to områders sager fortsat er stigende. Derfor arbejdes der med udvikling og implementering af robotløsninger på flere arbejds gange i håb om at kunne frigive ressourcer til andre opgaver.

FOTO: KL

LIV PÅ TORVET I NYKØBING
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

TEKNIK, MILJØ OG EJENDOMSUDVALG

TME-UDVALG

INDLEDNING

Ved udvalgsformand Peter Bring-Larsen

Guldborgsund Kommune arbejder ud fra kerneopgaven. "Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber." Udvalget fokuserer på at skabe optimale fysiske rammer for såvel borgere som erhvervsliv, med udgangspunkt i den attraktive placering kommunen har med nærhed til skov og strand samt gode trafikforbindelser.

RAMMER OG VISION

Nærværende strategi danner grundlaget for at fastholde og udvikle en attraktiv bosætnings- og erhvervs-kommune samt løse kommunens kerneopgave.

Med baggrund i Kommuneplanstrategien skal Teknik, Miljø og Ejendomsudvalgets strategi for de kommende fire år understøtte borgernes og erhvervslivets idéer og ønsker om gode fysiske rammer inden for den økonomi, der er til rådighed.

For Teknik, Miljø og Ejendomsudvalget er det vigtigt, at:

- fremme mobilitet og sammenhæng, så borgere, uddannelsessøgende og erhvervsliv sikres størst mulig fleksibilitet og udviklingsmuligheder
- kommunen udvikler sig med bæredygtighed som en ultimativ grundforudsætning
- de værdier, der findes i kommunen, fremtidssikres bedst muligt ved klimatilpasning
- der skabes attraktive bymiljøer – store som små – gennem bl.a. områdefornyelse og havneomdannelse (f.eks. Stubbekøbing og Nykøbing)
- understøtte tværgående samarbejder, som udspringer af kommuneplanstrategien, hvor udvalget har en central rolle.

VORES KERNEOPGAVE:

"Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber"

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpoltiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

1 SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVE OG STRATEGISKE MÅLSÆTNINGER

Teknik, Miljø og Ejendomsudvalget bidrager til:

- "Uddannelse, dannelse og ambitioner"
- "Flere arbejdspladser"
- "Gode rammer for sundhed og hverdagsliv"

2 TVÆRPOLITISKE MÅL

Herunder ses Planstrategiens tværpolitiske mål. Markering med fed angiver de tværpolitiske mål, TME ser sig som en naturlig del af.

Vi vil:

- **at Nykøbing er en stærk hovedby**
- at alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse
- **at vores landdistrikter er attraktive**
- **mere mobilitet og sammenhæng**
- at flere lever sunde liv
- **mangfoldige fællesskaber**
- at alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet
- bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri
- at talent og potentialer udvikles
- at flere borgere bosætter sig og bliver her
- at internationalisering er øget
- **en bæredygtig kommune**

for at lykkes med kerneopgaven.

3 UDVALGETS MÅL

1. Vi vil en bæredygtig kommune
2. Vi vil mere mobilitet og sammenhæng
3. Vi vil at Nykøbing er en stærk hovedby
4. Vi vil fremme lokale værdier i købstæder og på landet
5. Vi vil understøtte et mangfoldigt friluftsliv

4 UDVALGETS MÅL OG TILKNYTTETE INDIKATORER

Udvalgs mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
Vi vil, at Nykøbing er en stærk hovedby	• En levende by (skabe fysiske rammer)	<ul style="list-style-type: none"> • Områdefornyelse i midtbyen er gennemført • Der er udarbejdet en rammeplan for omdannelsen af Nykøbing Erhvervshavn til et nyt bydelsområde • Omdannelsen af den sydlige del af havnen er i gang og lokalplanlagt (C)
	• Tiltrække fyrtårnsprojekter (f.eks. hotel på havnen)	
	• Skabe planmæssige og fysiske rammer for at tiltrække investeringer til iværksætteri og erhverv	
	• Udvikle og udvide brugen af "pop up's"	
Vi vil fremme lokale værdier i købstæder og på landet	• Skabe flere attraktive boliger (gennem nedrivning, kondemnering, boliger i åbent land og ved vand). Målt på baseline fra 2018 samt ved opstart af op til to omdannelseslandsbyer (LTU anbefaling).	• Der skal kunne bygges nyt på nedrivningsgrunde beliggende i flot natur og landskab, på en måde så familier kan realisere deres drøm om at bo i GBS. Tværgående indsats i forhold til bosætningsstrategien.
Vi vil understøtte et mangfoldigt friluftsliv	• Nye brugergrupper af friluftsfaciliteter. Opfølgning på Naturlandets undervisningsmateriale til folkeskolerne	• Undervisningsmateriale er opdateret og taget i brug i kommunens folkeskoler
	• Let adgang til naturen (faciliteter, skiltning) Naturlandets App øger synligheden for naturområderne	• Samlet set skal initiativerne medføre flere brugere af friluftsfaciliteterne
		• At der skabes større sammenhængende naturområder – med rigt naturindhold (naturtyper og arter)
Vi vil en bæredygtig kommune	• At vedtage Klimatilpasningsplan med tilhørende indsatser	• Klimatilpasningsplanen er vedtaget og de første initiativer fra planen er igangsat.
	• Opstart af byudvikling på havnene i Stubbekøbing og Nykøbing	• Helhedsplan for Nykøbing Erhvervshavn er politisk vedtaget. Visionspapir for Stubbekøbing Erhvervshavn er udarbejdet.
	• Bæredygtig byudvikling på Ydre Østerbro	• Projektet "Friheden" er afsluttet på Ydre Østerbro.
	• Ny SUNDskole som verdensmåls-skole	• Ny SUNDskole er taget i brug

Vi vil mere mobilitet og sammenhæng	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemførelse af to forsøgsprojekter i samarbejde med lokale aktører 	<ul style="list-style-type: none"> • At borgerne i mindst 2 lokalområder – i samarbejde med kommunen – har skabt mobilitetsløsninger, tilpasset brugernes behov.
	<ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtig transport med bybusser 	<ul style="list-style-type: none"> • At kommunen i 2022 betjenes af en moderne nul-emission busflåde.

5 UDVALGETS FOKUSOMRÅDER

Fokusområderne relaterer sig til udvalgsmålene. Nedenfor er de listet efter udvalgs mål.

1. VI VIL EN BÆREDYGTIG KOMMUNE

- o Bæredygtig transport (el-bus og el/biodisel-renovationskøretøjer, elbiler, 0-emission køretøjer)
- o Klimatilpasningsplan (sikring af værdier i byer og på landet)
- o Bæredygtig byudvikling (plangrundlag, studieboliger, faciliteter)
- o Bæredygtigt byggeri (fyrtårnsprojekt kunne være ny SUNDskole - verdensmålsskole)
- o Bæredygtighed som branding
- o Socialt ansvar (f.eks. ved at bidrage til løsning af Arbejdsmarkedsrådets udfordringer)

Indsatserne for at skabe en bæredygtig kommune gennemføres ved en helhedsorienteret indsats og i videst muligt omfang ved samskabelse og dialog med lokale aktører.

2. VI VIL MERE MOBILITET OG SAMMENHÆNG

- o Landdistrikter og lokale behov (delebiler, alternative busløsninger)
- o Skoletrafik (evt. kombineret med anden kollektiv transport)
- o Tilgængelighed (handicappede, barnevogne mv. – adgang til faciliteter)

Indsatserne for mere mobilitet og sammenhæng gennemføres ved en helhedsorienteret indsats, hvor f.eks. trafik ses på tværs af kørselsbehov. Der er fokus på samskabelse og dialog med lokale aktører. Det handler i høj grad om at udnytte de potentialer, der allerede er i områderne.

3. VI VIL AT NYKØBING ER EN STÆRK HOVEDBY

- o Områdefornyelse/byudvikling (midtbyen, udvikling af ydre Østerbro, udvikling af Nykøbing Havn)
- o Havnen og Sundet (få forbundet byen og vandet)
- o Plangrundlag (gøre det attraktivt at bygge og renovere)
- o Skabe fysiske rammer der understøtter liv og detailhandel

Indsatserne for at gøre Nykøbing til en stærk hovedby gennemføres ved en helhedsorienteret indsats på tværs af kommunens fagcentre. Der er fokus på samskabelse og dialog med lokale aktører. Det handler i høj grad om at udnytte de potentialer der allerede er i områderne.

4. VI VIL FREMME LOKALE VÆRDIER I KØBSTÆDER OG PÅ LANDET

- o Attraktive boliger (kondemnering, omdannelseslandsbyer, natur og vand)
- o Mangfoldige lokalsamfund (dialoggrupper mv.)
- o Drivkræfter i landdistrikter (ildsjæle, udnytte potentialer)

Indsatserne for at fremme lokale værdier i købstæder og på landet gennemføres ved en helhedsorienteret indsats og i videst muligt omfang ved samskabelse og dialog med lokale aktører. Det handler i høj grad om at udnytte de potentialer der allerede er i områderne.

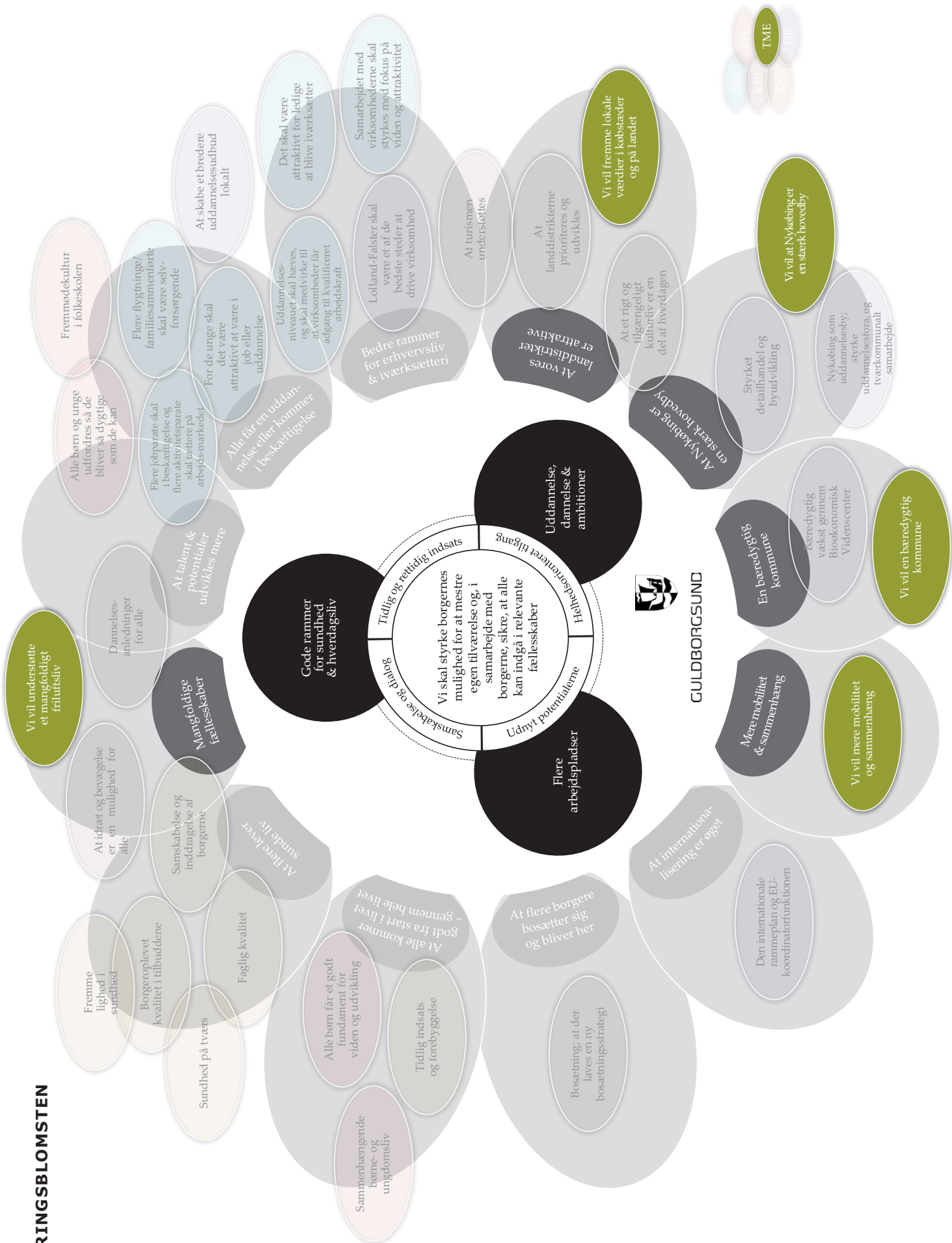

5. VI VIL UNDERSTØTTE ET MANGFOLDIGT FRILUFTSLIV

- o Cykler og cykelturisme
- o Faciliteter for "Broen til bedre sundhed" (stier, naturområder)
- o Samspil med naturen omkring bevægelse og udelæring (samarbejde med skoler og daginstitutioner)
- o De store naturprojekter (Bøtøskoven, Horreby Lyng, Naturlandet)
- o Tiltrække nye målgrupper til aktivt friluftsliv og naturoplevelser.

Indsatserne for at understøtte et mangfoldigt friluftsliv gennemføres ved en helhedsorienteret indsats og i videst muligt omfang ved samskabelse og dialog med lokale aktører. Det handler i høj grad om at udnytte de potentialer, der allerede er i områderne.

STYRINGSBLOMSTEN

PÅ BØTØ MED NATURVEJDLEREN
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDER SAMLET EFTER ÆNDRING 1.1.2021 FRA 5 TIL 3 POLITIKOMRÅDER:

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Natur og Miljø	16.473	17.343				
Park og Vej	117.971	138.442				
Entreprenørvirksomheden	-1.977	-3.871				
Ejendomme	107.005	102.983				
TME - Administration	40.244	39.832				
Drift / Ejendomme			200.218	200.218	200.218	200.218
Myndighed			41.842	41.842	41.842	41.842
TME - Administration			40.786	40.697	40.533	40.533
Nettodriftsbevilling	279.717	294.729	282.846	282.757	282.593	282.593
Heraf lønsom	111.498	103.825	106.586	106.586	106.586	106.586

BESKRIVELSE AF TEKNIK & MILJØ 2021

Centeret for Teknik & Miljø overgår til ny organisering, herunder nedlæggelse af BUM-modellen. Centeret for Teknik & Miljø's nye organisering vil fra 1. januar 2021 være sammensat af 5 administrative områder hhv. Sekretariat, Myndighed, Drift, Udvikling og Anlæg.

Teknik, Miljø og Ejendomsudvalgets budgetramme vil fremover bestå af 3 politikområder:

- Drift / Ejendomme
- Myndighed
- TME - Administration

Formålet med at ændre organiseringen for Teknik & Miljø, herunder nedlæggelse af BUM-modellen er, at skabe en organisation hvor *"Vi skal være hinandens medspillere i målet med at lykkes med kerneopgaven. Vi skal arbejde sammen på tværs af organisationen. Og hvor alle skal arbejde ud fra Guldborgsundmodellen."*

Nedlæggelse af BUM-modellen i Entreprenørvirksomheden er et vigtigt element i den nye organisering, som skal medvirke til at der drives en effektiv og nytænkende drift som udfordrer sig selv og tænker på

tværs af opgaverne. Al drift vil blive samlet som én Driftsenhed sammensat af: Ejendomme, Rengøring, Nyttejob, Værkstedet, Det grønne, Veje, Vandløb, Kantinen, Havne, Bygværker og Broer. Driften vil skulle spille ind med konstruktiv viden i kommunes bygge og anlægsprojekter, så vi sikrer en billig og effektiv drift efterfølgende.

Effekten af at BUM-modellen nedlægges vil herudover være, at interne afregninger og uhensigtsmæssige arbejdsgange elimineres.

Alle områder under Center for Teknik & Miljø vil blive berørt af denne organisationsændring, dog i større eller mindre omfang. Fælles for alle er, at der skal arbejdes ud fra nye vilkår og rammesæt for, at vi bliver hinandens medspillere i målet med at lykkes med kerneopgaven. Alle skal arbejde sammen på tværs af organisationen.

Omorganiseringen foretages inden for TME's nuværende budgetramme, hvilket betyder at det ikke har nogle budgetmæssige konsekvenser.

POLITIKOMRÅDE: DRIFT

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	*	*	216.761	216.761	216.761	216.761
Indtægter	*	*	-16.543	-16.543	-16.543	-16.543
Nettodriftsbevilling	*	*	200.218	200.218	200.218	200.218
Heraf lønsum	*	*	64.901	64.901	64.901	64.901

* På grund af ændring fra 1.1.2021 fra 5 politikområder til 3 politikområder kan data fra tidligere år ikke specificeres tilsvarende data for budget 2021-2024. Se tidligere side med samlet overblik for hele udvalgets budgetramme.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

BESKRIVELSE AF OMRÅDET

I det nye politikområde TME Drift, vil al drift vedr. Teknik & Miljø blive samlet. Dette betyder at der er tale om en drift som favner bredt. Derudover vil det blive driftens opgave at spille ind med konstruktiv viden til kommunens bygge og anlægsprojekter, så vi sikrer en billig og effektiv drift efterfølgende.

TME Drift varetager bl.a. følgende opgaver:

- Drift og vedligeholdelse af offentlige vandløb (483 km åbne og 277 km rørlagte) og rottebekæmpelse.
- Drift og vedligeholdelse vedr. de kommunale havne.
- Bygningsdrift og vedligeholdelse for ca. 250 kommunale ejendomme med ca. 440 bygninger og et samlet etageareal på ca. 360.000 m².
- 10 beboelsesejendomme med 45 lejemål, hvoraf de fleste administreres via ekstern boligadministrator.
- Guldborgsund Kommune ejer 263 ha jord, som i.h.t. diverse lokalplaner er udlagt til bolig- og erhvervsformål. Arealerne er bortforpagtet som landbrugsjord.
- Styrer og gennemfører anlægsprojekter på ejendomsområdet, infrastruktur, havne m.m.
- Løbende energioptimering og -budgettering.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedr. kommunens 1.400 km veje.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedr. torve, pladser og broer.
- Drift og vedligeholdelse af kommunens grønne områder.
- Vintertjeneste.
- Rengøring og vedligehold af offentlige toiletter.
- Værkstedsfunktionen står for service og reparationer på kommunens biler og maskiner, herunder alt vintermateriel, som benyttes af både interne og eksterne der udfører vintertjeneste.
- Byviceværterne der holder byen ren i henholdsvis Sakskøbing, Nysted, Nykøbing F., Marielyst, Stubbe-købing og Nr. Alslev.
- Kollektiv trafik.

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

2021 vil blive et år hvor den nye organisering skal indarbejdes i den daglige drift. Målet er at opnå en nytænkende og effektiv drift som udfordrer sig selv og tænker på tværs af opgaverne.

Nedlæggelse af BUM-modellen vil stille nye krav til økonomistyring, som skal udvikles løbende. Der skal elimineres gamle arbejdsgange med intern afregning, men derudover skal der tænkes nyt, for at sikre bedst muligt udnyttelse af de ressourcer der er på tværs af organisationen.

FOKUSOMRÅDER

Bæredygtighed, klimaudfordringer og energioptimering

Bæredygtighed:

Med stort fokus på bæredygtighed ses det som en væsentlig indsats, at TME Drift går foran med tiltag for en mere bæredygtig grøn drift. TME Drift befinder sig bredt over hele kommunen, hvorfor tiltag vil skabe opmærksomhed på bæredygtighed generelt.

For at øge borgernes muligheder for at bruge el-biler, etableres der i de kommende år el-ladestander flere steder i kommunen.

Affaldssortering:

I 2020 og 2021 er der afsat 2,4 mio. kr. til at optimere affaldssorteringen på de kommunale bygninger. Dette arbejde vil TME Drift fortsat have fokus på i 2021, for at sikre at affaldssorteringen er ajour i forhold til de gældende regulativer.

Klimatilpasning:

Fremtidens klima bliver varmere og mere ekstremt (jf. miljøstyrelsens tal). Som konsekvens af de ændrede klimaforhold med varmestigninger, stigende nedbør samt øgede vandstande vil der være en særlig opmærksomhed på, at forebygge og afhjælpe, generelt i Teknik & Miljø.

Energioptimering:

Kommunen har iværksat energimærkning på alle bygninger over 250 m² med henvisning til Lov om fremme af energibesparelser i bygninger samt bekendtgørelsen. Energimærkningen viser, hvor meget energi en given bygning bruger, og hvor der med fordel kan energiforbedres.

Der i 2020 bevilliget anlægsmidler til at fortsætte arbejdet med både Energimærkning og Energoptimeringsprojekter. Dette arbejde fortsætter ind i 2021, hvor der ligeledes er søgt anlægsmidler. Mindre projekter prioriteres inden for egen ramme, da gevinsten i sidste ende vil kunne finansiere indsatsen.

Kollektiv trafik:

Flexitur og busdrift skal tilpasses, så den samlede omkostning gavner borgerne mest muligt, og vi undgår unødigt overforbrug. Der laves løbende passagertællinger og busdriften vurderes med henblik på justering. Med fokus på borgernes reelle behov og direkte involvering af borgerne, søges efter alternative transportløsninger. Fra juni 2021 køres med el-busser på de fleste linjer.

Øget trafiksikkerhed:

Generelt vil der i 2021 være fokus på øget trafiksikkerhed. Sammen med skolerne er fokus på, hvad der skal til for at få børn til at cykle i skole. Det sker bl.a. ved at skabe mere trygge trafikforhold omkring skolerne. Målet er at få flere børn til at være selvtransporterende af hensyn til læring, folkesundhed og miljø.

DER FØLGES MED I BYGGERIET
AF SKOVBØRNEHAVEN SØRUPHUS
FOTO: GULDBORGSUND KOMMUNE

POLITIKOMRÅDE: MYNDIGHED

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	*	*	45.967	45.967	45.967	45.967
Indtægter	*	*	-4.125	-4.125	-4.125	-4.125
Nettodriftsbevilling	*	*	41.842	41.842	41.842	41.842
Heraf lønsum	*	*	5.957	5.957	5.957	5.957

* På grund af ændring fra 1.1.2021 fra 5 politikområder til 3 politikområder kan data fra tidligere år ikke specificeres tilsvarende data for budget 2021-2024. Se tidligere side med samlet overblik for hele udvalgets budgetramme.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

BESKRIVELSE AF POLITIKOMRÅDET

Det nye TME Myndighed dækker over samtlige myndighedsopgaver som ligger i center for Teknik & Miljø. Der kan bl.a. nævnes:

- Byggeansøgninger
- Lokalplaner
- Miljøbeskyttelse
- Rottebekæmpelse
- Parkering
- Kystbeskyttelse
- Skadedyrsbekæmpelse
- Jordforurening
- Spildevand
- Affald
- Kollektiv trafik
- Tilsyn med 276 virksomheder og 218 landbrug med tilsynsfrekvens beskrevet i ny flerårig tilsynsplan, jf. tilsynsbekendtgørelsen.
- Drift af miljøvagt sammen med Lolland, Næstved og Vordingborg kommuner

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Det nye TME Myndighed er organiseret under én fælles ledelse, hvor formålet er at hjælpe borgere, virksomheder og kollegaer med at lykkes. Myndigheds vigtigste opgave er at vise dem, hvordan deres planer og drømme kan muliggøres inden for både lovgivningens rammer samt de politiske mål i Guldborgsund Kommune.

Fælles for alle i Teknik & Miljø er formålet med den nye organisering, at der arbejdes med at blive hinandens medspillere i målet med at lykkedes med kerneopgaven. Der skal arbejdes på tværs af Teknik & Miljø, og på tværs af hele Guldborgsund Kommune.

FOKUSOMRÅDER

- Spildevandsplanen
- Afklaring af Tingsted Å
- Klimasikring

Statens vandområdeplaner fastlægger miljømål og de vådområde- og vandløbsindsatser, der skal gennemføres. 3. generations vandområdeplaner udsendes i 2021 for planperioden 2021 til 2027. Her er kommunen projekter efter administrationsmodel, der er aftalt mellem staten og KL. Der er fortsat indsatser, der fremgår af spildevandsplanen.

På grundvandsområdet er der i 2021 opfølgning på kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, samt udpegningen af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

De store infrastrukturprojekter som ny Storstrømsbro, udvidelse af jernbanen Ringsted-Femern, kommende udvidelse af E55, samt den stigende bygge- og anlægsaktivitet medfører øget pres på myndighedsbehandlingen.

Arbejdet med klimatilpasningsplanen og de projekter der her er prioriteret fortsætter i 2021. Statens aftaler på bl.a. affalds- og klimaområdet forventes at skulle udmøntes i kommunens sektorplaner og initiativer.

POLITIKOMRÅDE: TME - ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	*	*	41.180	41.091	40.927	40.927
Indtægter	*	*	-394	-394	-394	-394
Nettodriftsbevilling	*	*	40.786	40.697	40.533	40.533
Heraf lønsum	*	*	35.728	35.728	35.728	35.728

* På grund af ændring fra 1.1.2021 fra 5 politikområder til 3 politikområder kan data fra tidligere år ikke specificeres tilsvarende data for budget 2021-2024. Se tidligere side med samlet overblik for hele udvalgets budgetramme.

TME Administration dækker primært over det nye sekretariat i Teknik & Miljø, men derudover også over Centerledelse, Udvikling, Bygge og anlægsstyring samt konto 6 personale i forhold til de øvrige politikområder – TME Drift og TME Myndighed.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

CENTRALE UDFORDRINGER OG TILTAG

Centerets nye Sekretariat (sammensat af Økonomi, Portefølje og Informatik) skal være med til at sikre sammenhængskraften i det nye center. Her vil flere centrale opgaver bliver samlet, men særligt fokus vil være at understøtte ledelsen på tværs. Sekretariatet skal styrke centrets økonomistyring, sikre bedre udnyttelse af ressourcerne, understøtte en professionel personaleadministration og sikre ensartethed i sagerne videre op i organisationen.

Derudover skal der udvikles en porteføljestyrening, som skaber overblik og sammenhæng over de kommunale bygninger. Dette skal både være i forhold til at udnytte kvadratmeterne i Guldborgsund Kommunes ejendomme optimalt, samt sikre langsigtede energioptimeringsplaner, vedligeholdelsesplaner m.m. Dette vil foregå i tæt samarbejde med relevante afdelinger.

Data om bygninger og ejendomme vokser betragteligt i disse år. Der indsamles langt flere oplysninger om de kommunale bygninger (energidata, tekniske data mv.) ligesom der er fokus på bygningernes anvendelse. Samtidig sker der en massiv ajourføring af ejendomsdata generelt, bl.a. af hensyn til ny ejendomsvurdering og andre fællesoffentlige tiltag.

En snæver udgiftsramme for bygningsvedligeholdelse giver et fokus på, at få alle disse data bragt i spil, så midlerne kan anvendes bedst muligt. Hvis det gøres smart, vil det give hele ejendomsadministrationen et verdokumenteret arbejdsgrundlag.

Data findes imidlertid i en lang række IT-systemer. Nogle fællesoffentlige, som Bygnings- og BoligRegistret (BBR), nogle i de lokale systemer der anvendes

til energiregistrering og kommunal ejendomsadministration og nogle i helt specifikke systemer, tilknyttet sensorer og IoT (Internet of Things) udstyr.

Der forestår derfor et stort arbejde med, at få integreret data og gjort dem tilgængelige for den daglige anvendelse.

Byggesagsområdet vil fortsat i 2021 have et særligt fokus. Teamet vil blive organiseret under fælles ledelse i en specifik Myndighedsenhed (sammensat af Miljø, Natur, Trafik, Byggesag, Land og By), hvor formålet er at hjælpe borgere, virksomheder og kollegaer med at lykkes, ved at vise dem, hvordan deres planer og drømme kan muliggøres inden for lovgivningens rammer og de politiske mål i Guldborgsund Kommune, i samspil med hele Center for Teknik & Miljø. En fortsat optimering i brugen af "Byg & Miljø"-portalen, vil være med til at styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse samt at nedsætte sagsbehandlingstiden.

Via dialog og styrkelse af snitfladerne - både internt og eksternt - vil byggesagsområdet således blive styrket til den fremtidige myndighedsopgave.

Teknik og Miljø arbejder på alle opgaver i tæt dialog med borgerne. Dette skal fortsat understøttes og udvikles, hvilket vil blive sikret i Udviklingsafdelingen. Der er pt. nedsat 18 lokale dialoggrupper, hvor Teknik og Miljø mødes med borgere fra kommunens lokalområder og drøfter små og store opgaver. I 2021 forventes disse udvidet på baggrund af lokal efterspørgsel.

I 2021 vil Bygge og anlægsstyring ligeledes have et særligt fokus. Budgetforlig for 2021-2024 repræsenterer en stor anlægsramme, hvilket stiller krav til styringen i Teknik & Miljø. Bygge og anlægsafdelingen skal sikre en ensartet intern projektudvikling og byggestyring, hvor Teknik & Miljø skal understøtte de respektive centre i forhold til anlægsarbejde.

FOTO: PATRICK KIRKBY

BESKÆFTIGELSES- UDVALG

BES-UDVALG

INDLEDNING

Ved udvalgsformand Ole K. Larsen

“Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber” Sådan lyder Guldborgsund Kommunes kerneopgave.

Udvalget vil arbejde for, at alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse. Vi tror på, at alle gerne vil kunne klare sig selv, og være en del af noget sammen med andre. Vi tror også på, at uddannelse er vejen til et bedre liv, hvor det især ligger os på sinde at få flere unge til at tage en uddannelse. Derfor har vi med denne strategi lagt sporerne for, hvorledes vi tror, at dette bedst muligt kan understøttes.

RAMMER OG VISION

Udvalgets vision er at understøtte, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft, og sikre, at der er en god sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel på arbejdskraft. Derfor vil udvalget arbejde for, at uddannelsesniveaut bliver hævet. Et højere uddannelsesniveau vil også kunne øge borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse.

Udvalget er meget optaget af, at flere unge tager en uddannelse. Potentialerne skal udnyttes, og de unge skal opkvalificeres, så de kan indgå på arbejdsmarkedet.

Der skal fortsat være et stort fokus på at de udsatte borgers potentialer bliver udnyttet, så de kan komme ud på arbejdsmarkedet, og blive selvforsørgende.

Med udspring i Planstrategi 2018 skal Beskæftigelsesudvalgets strategi for de kommende fire år sætte rammen for en beskæftigelsesindsats, der kan bidrage til at skabe øget beskæftigelse og løse kommunens kerneopgave, og dermed øge Kommunens muligheder for at udvikle sig og vækste.

TVÆRGÅENDE ELEMENTER

Grundlaget for udvalgsstrategien er det fælles-politiske udgangspunkt, som vi er nået til enighed om i andre sammenhænge:

- **Kerneopgave**
- **Grundfortælling**
- **Planstrategien**
- **De strategiske målsætninger**
- **De tværpolitiske mål**
- **Det Guldborgsundske mindset; de 4 tilgange i organisationen**

VORES KERNEOPGAVE:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber”

1 SAMMENHÆNG TIL KERNEOPGAVE OG STRATEGISKE MÅLSÆTNINGER

Beskæftigelsesudvalget bidrager til

Gode rammer for sundhed og hverdagsliv

Gennem fokus på de udsatte borgere og de unge, hvor tidlig indsats som en helhedsorienteret og tværgående tilgang vil være centrale elementer i indsatsen, understøttes deltagelsen i et sundt hverdagsliv.

Uddannelse, dannelse og ambitioner

Gennem fokus på at uddannelsesniveaut skal hæves, understøttes mulighederne for at blive den bedste udgave af sig selv.

Flere arbejdspladser

Gennem et højere uddannelsesniveau, der sikrer at virksomheder får adgang til kvalificeret arbejdskraft og gennem styrket iværksætteri, understøttes flere job- og karrieremuligheder i et erhvervsliv i vækst.

2 TVÆRPOLITISKE MÅL

Liste over/markering af de tværpolitiske mål der kan tages ejerskab for (**fed, markeret tekst** angiver, at Beskæftigelsesudvalget har andel af ejerskab for et tværpolitisk mål):

- At Nykøbing er en stærk hovedby
- **At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse**
- vores landdistrikter er attraktive
- Mere mobilitet og sammenhæng
- **At flere lever sunde liv (sygedagpengemodtagere)**
- Mangfoldige fællesskaber
- At internationalisering er øget
- **At alle kommer godt fra start i livet - gennem hele livet (uddannelsessøgende)**
- **Bedre rammer for erhvervsliv og iværksætteri (ledige)**
- **At talent og potentialer udvikles (iværksætteri og højere uddannelsesniveau)**
- At flere borgere bosætter sig og bliver her

3 UDVALGETS MÅL

1. Uddannelsesniveaut skal hæves, og skal medvirke til at sikre at virksomheder får adgang til kvalificeret arbejdskraft
2. Flere jobparate skal i beskæftigelse og flere aktivitetsparate skal tættere på arbejdsmarkedet
3. For de unge skal det være attraktivt at være i job eller uddannelse
4. Det skal være attraktivt for ledige at blive iværksætter
5. Samarbejdet med virksomhederne skal styrkes med fokus på viden og attraktivitet
6. Flere flygtninge/familiesammenførte skal være selvforsørgende

4 UDVALGETS MÅL OG TILKNYTTETE INDIKATORER

Udvalgs mål	Indikator	Slutmål (ultimo 2022)
For de unge skal det være attraktivt at være i job eller uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> • Det gns. antal unge under 30 år, der er på a-dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp, må i 2019 ikke overstige 680 personer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal i 2022 være max 580 unge på a-dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp.
	<ul style="list-style-type: none"> • Forskellen i andelen af unge, der er på a-dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp, i Guldborgsund Kommune og kommuneklyngen skal reduceres fra 0,8 pct.point i 2018 til 0,6 pct. point i 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af unge, der er på a-dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp, må i 2022 ikke overstige andelen i kommuneklyngen.
Flere jobparate skal i beskæftigelse og flere aktivitetsparate skal tættere på arbejdsmarkedet	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsgraden med virksomhederne skal øges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsgraden ligger på 50 pct.
	<ul style="list-style-type: none"> • Den gennemsnitlige varighed på offentlig forsørgelse for (a-dagpengemodtagere, jobparate, uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt ledighedsydelsesmodtagere) må ikke overstige den gennemsnitlige varighed i sammenlignelige kommuner. <p>Andelen af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere, der har ordinære timer skal ligge på niveau med de sammenlignelige kommuner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antallet af jobparate ledige (helårspersoner) er reduceret med 19 pct. • Antallet af aktivitetsparate ledige (helårspersoner) er reduceret med 10 pct.
Uddannelsesniveaet skal hæves, og skal medvirke til at sikre at virksomhederne får adgang til kvalificeret arbejdskraft	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være en positiv udvikling i de lediges højeste fuldførte uddannelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af den erhvervsaktive del af befolkningen uden en erhvervskompetencegivende uddannelse er reduceret fra 38,9 procent i 2018 til max. 37 procent i 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal ske en stigning i antal jobformidlinger, som Center for Arbejdsmarked er involveret i 	<ul style="list-style-type: none"> • Antallet af jobformidlinger, som Center for Arbejdsmarked er involveret i, er steget med 10 pct.
Flere flygtninge/ familiesammenførte skal være selvforsørgende	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af flygtninge og familiesammenførte i beskæftigelse skal øges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af flygtninge/ familiesammenførte, der er kommet i beskæftigelse, skal ligge på 40 pct. ved aftaleperiodens udløb.
	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af integrationsydelsesmodtagere omfattet af integrationsprogrammet, der har ordinære løntimer, skal som minimum være på niveau med andelen i sammenlignelige kommuner. 	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af integrationsydelsesmodtagere omfattet af integrationsprogrammet, der har ordinære løntimer, skal være på niveau med andelen i sammenlignelige kommuner.
	<ul style="list-style-type: none"> • Karaktergennemsnittet og beståelsesprocenten for de afsluttede prøver på Sprogskolen i Guldborgsund 	<ul style="list-style-type: none"> • Karaktergennemsnittet og beståelsesprocenten for de afsluttede prøver på Sprogskolen i Guldborgsund skal være konstant øget i perioden

Det skal være attraktivt for ledige at blive iværksætter	<ul style="list-style-type: none"> • Der skal være en større udvikling i selvforsørgelsesgraden hos de, der deltager i tilbud om iværksætteri 	<ul style="list-style-type: none"> • 65 pct.
Samarbejdet med virksomhederne skal styrkes med fokus på viden og attraktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejdsgraden med virksomhederne skal øges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Øges til 50 pct.
	<ul style="list-style-type: none"> • Antallet af jobformidlinger, som Center for Arbejdsmarked er involveret i 	<ul style="list-style-type: none"> • Steget med 10 pct.

5 UDVALGETS FOKUSOMRÅDER

1. UDDANNELSESNIIVEAUET SKAL HÆVES, OG SKAL MEDVIRKE TIL AT SIKRE AT VIRKSOMHEDER FÅR ADGANG TIL KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT

- Tværgående samarbejde omkring fastholdelse i uddannelse eller praktikforløb
Flere skal motiveres til at påbegynde og gennemføre en uddannelse. Gennemt et tæt samarbejde med andre centre i kommunen og eksterne parter, fx uddannelsesinstitutioner skal indsatsen tilrettelægges således at flere gennemfører en uddannelse eller praktikforløb.
- Gennem en tidlig indsats skal det sikres at alle skal kunne kompetenceudvikles - uanset forudsætninger.
Der tilrettelægges individuelle tilbud, som tager afsæt i den enkeltes forudsætninger med et klart mål om at påbegynde en uddannelse.

2. FOR DE UNGE SKAL DET VÆRE ATTRAKTIVT AT VÆRE I JOB ELLER UDDANNELSE

Alle unge skal enten i job eller uddannelse.

- Gennem en tidlig indsats og via et helhedsorienteret og tværgående samarbejde skal der fokuseres på at gøre det attraktivt at være i job eller uddannelse.
Der skal være fokus på tilbud til unge ikke-uddannelsesparate, - tilbud, som kan danne grundlag for at udvikle motivation og kompetencer til at påbegynde og gennemføre en uddannelse.
Samarbejdet med virksomheder skal også have fokus på attraktive jobfunktioner for unge, der kan være motiverende for at påbegynde en uddannelse.
- Udvide og udvikle samarbejdet med områdets uddannelsesinstitutioner
Et tæt samspil med områdets uddannelsesinstitutioner skal øge kendskabet til målgruppen, læringsmetoder m.m.
- Udnyt potentialerne og opkvalificere de unge til ledige job.
Tilbud til unge ikke-uddannelsesparate, som kan danne grundlaget for motivation og kompetencer til at påbegynde en uddannelse.
Foreningslivet/de frivillige inddrages i arbejdet omkring de udsatte unge, og derigennem få de unge integreret i et fællesskab.

3. FLERE JOBPARATE SKAL I BESKÆFTIGELSE OG FLERE AKTIVITETSPARATE SKAL TÆTTERE PÅ ARBEJDSMARKEDET

- a) Det skal udnyttes, at virksomhederne i stigende grad efterspørger arbejdskraft.
- b) Styrke virksomhedernes anvendelse af Kommunen som rekrutteringsservice.
- c) Udnytte de store anlægsprojekter til at skabe jobåbninger.
- d) Der skal opkvalificeres målrettet ud fra den enkeltes og arbejdsmarkedets behov. I samarbejdet med virksomhederne rettes der et særligt fokus på at etablere ordinære jobfunktioner på deltid.
- e) Der skal gennemføres en tidlig indsats for at komme tilbage på arbejdsmarkedet gennem en helhedsorienteret og tværgående tilgang.
Borgeren skal sættes i centrum og skal mødes med en inddragende og helhedsorienteret tilgang. Borgere på kanten af arbejdsmarkedet, som har andre problemer ud over ledighed, skal mødes med beskæftigelsesrettede tilbud, der understøttes af en tværgående indsats mellem de centre, der er i kontakt med borgeren, således at alle arbejder efter et klart mål om at få borgeren tættere på arbejdsmarkedet.
- f) Tilflyttere vil blive tilbudt et aktivt beskæftigelsestilbud snarest efter tilmelding
- g) Veteranindsats gennem samskabelse og dialog og helhedsorienteret tilgang. Der skal gennemføres en helhedsorienteret udredning af de støttebehov, som den enkelte har.

4. DET SKAL VÆRE ATTRAKTIVT FOR LEDIGE AT BLIVE IVÆRKSÆTTER

Iværksætteri er en af tangenterne for at skabe vækst og flere arbejdspladser

- a) Potentialerne for iværksætteri skal udnyttes.
Iværksætter-spirer blandt de ledige skal ydes rådgivning og vejledning til enten at etablere egen virksomhed eller blive tilknyttet en allerede eksisterende virksomhed ("spin-off").
- b) Iværksætteri skal italesættes som en mulighed for selvforsørgelse.
Iværksætteri som mulighed skal indgå i kontaktføreløbet med de ledige.
- c) Det skal gøres attraktivt at blive iværksætter.
Udnytte mulighederne for at bevilge micro-lån til iværksættere (målgruppen er revalidender), og understøtte tiltag, der kan fremme motivation for iværksætteri.

5. SAMARBEJDE MED VIRKSOMHEDERNE SKAL STYRKES

Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft, og dermed bidrage til et erhvervsliv i vækst.

- a) Samarbejdet med virksomhederne skal styrkes med fokus på at gøre det attraktivt at drive virksomhed i kommunen.
Center for Arbejdsmarked skal være virksomhedernes primære samarbejdspart i forhold til rekruttering, arbejdsfastholdelse, uddannelse, opkvalificering og ansættelse i henhold til Beskæftigelseslovgivningen.
- b) Samarbejdet skal udvikles gennem dialog, hvor vi deler viden og udvikler gode løsninger sammen.
Der skal være et tæt samarbejde med Business Lolland-Falster og andre erhvervspolitiske aktører med henblik på at sikre et samspil mellem beskæftigelsespolitikken og erhvervspolitikken.

6. FLERE FLYGTNINGE/FAMILIESAMMENFØRTE SKAL VÆRE SELVFORSØRGENDE

En vellykket integration sker gennem job og uddannelse, som dermed bidrager til at øge arbejdsstyrken og antallet af beskæftigede.

- a) Der skal i indsatsen over for flygtninge/familiesammenførte være fokus på job
- b) De unge skal have en kompetencegivende uddannelse. I vejledningen af de unge skal der fokus på fagområder, hvor der er mangel på arbejdskraft.
- c) Iværksætteri skal italesættes som mulighed for selvforsørgelse.
Iværksætteri som mulighed skal indgå i kontaktføreløbet.
- d) Samarbejdet med foreninger/frivillige udvides som led i integrationen. Foreningers/frivilliges aktiviteter for flygtninge/familiesammenførte styrker integrationen og herved opnås bl.a. forbedrede danskkundskaber.
- e) Der rettes et særligt fokus på at skabe målrettede og kontinuerlige forløb for ikke-vestlige kvinder med henblik på at opnå selvforsørgelse

STYRINGSBLOMSTEN

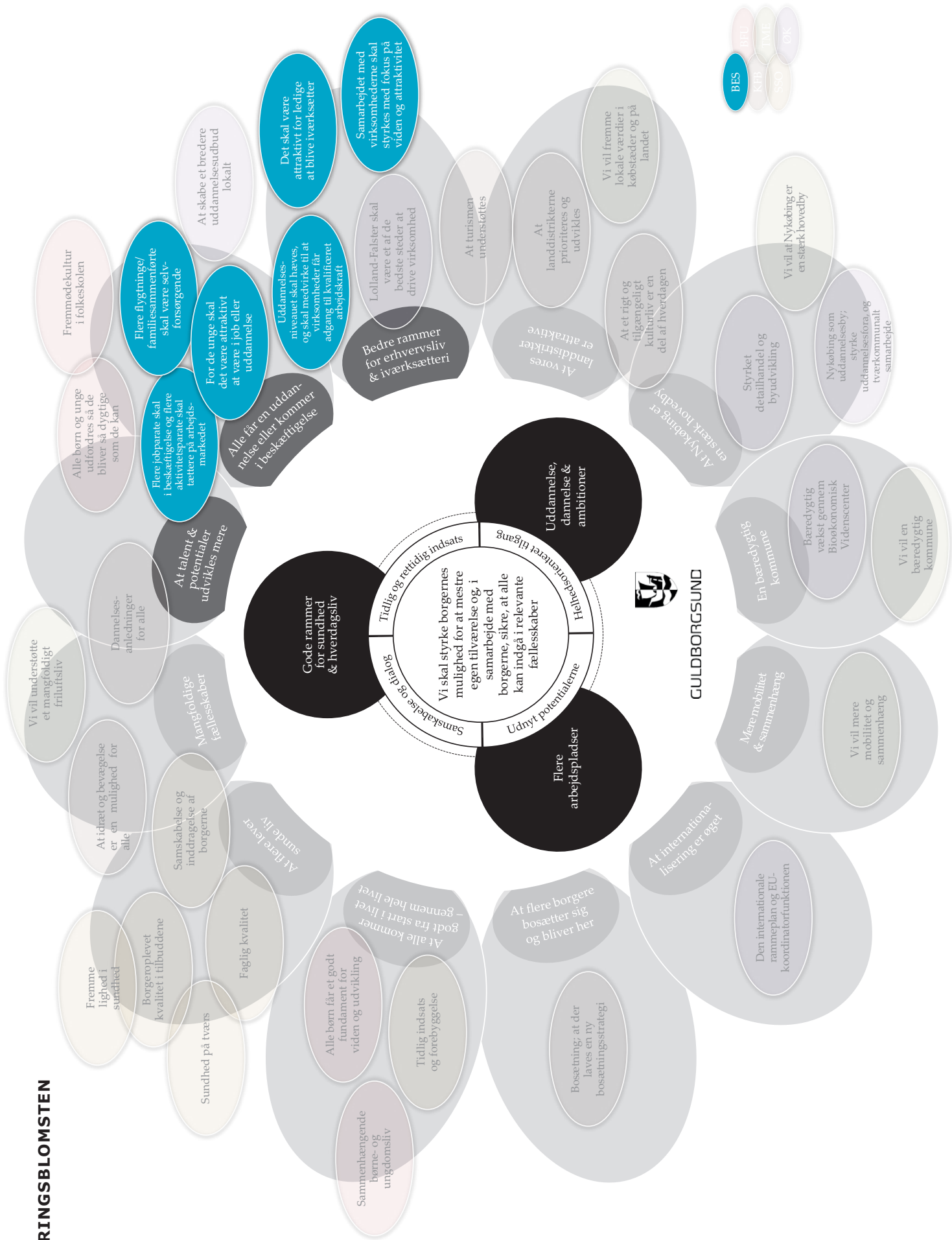

FOTO: PATRICK KIRKBY

POLITIKOMRÅDE: ARBEJDSMARKEDSCENTER

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	1.546.753	1.518.201	1.563.112	1.563.102	1.568.812	1.570.812
Indtægter	-331.918	-315.964	-319.478	-324.553	-327.737	-328.857
Nettodriftsbevilling	1.214.834	1.202.237	1.243.634	1.238.549	1.241.075	1.241.955
Heraf lønsum	51.516	44.486	40.695	40.695	40.695	40.695

Ovenstående budget- og regnskabstal er for perioden 2019-2021 i årets aktuelle pris- og lønniveau. Perioden 2022-2024 vises i pris- og lønniveau for 2021.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

UDVIKLINGEN I 2019-2021

For at kunne se udviklingen i samme pris- og lønniveau er der i nedenstående tabel foretaget justering af 2019- og 2020-tallene, så alle tal er i 2021 pris- og lønniveau.

POLITIKOMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019 2021 P/L	Budget 2020 2021 P/L	Budget 2021 2021 P/L
Nettodriftsbevilling	1.242.935	1.216.063	1.243.634

BUDGETREDEGØRELSE ARBEJDS- MARKEDSCENTER 2021-2024

GENERELT PÅ BESKÆFTIGELSESMRÅDET

UDVIKLING I UDGIFTERNE

Når der skal foretages en vurdering af udviklingen i udgifterne på området er det især vigtigt på beskæftigelsesområdet at sikre, at udgifterne opgøres i samme pris- og lønniveau, idet der ellers vil være betydelige millionbeløb i forskel mellem årene, der alene kan henføres til almindelig pris- og lønstigninger.

I ovenstående tabel under "Udviklingen i 2019-2021" er der foretaget en justering af 2019- og 2020-tallene, så der kan ske sammenligning med budget 2021.

Det kan ses af tabellen, at udgifterne er stigende fra 1.242,935 mio. kr. i regnskab 2019 til budget 2021 på 1.243,634 mio. kr. i 2021. Der henvises til nedenstående afsnit.

ØKONIMIAFTALEN 2021

Overførselsudgifter til kommunens udgifter til overførselsindkomster og andre kontante ydelser til borgere

I aftalen om kommunernes økonomi for 2021 er regeringen og KL blevet enige om et samlet skøn for de samlede kommunale nettoudgifter til overførsler på 96,4 mia. kr.

Det er en forøgelse med 3,4 mia. kr. sammenlignet med midtvejsvurderingen 2020, som ligeledes blev aftalt i økonomiaftalen for 2021. Sammenlignes skønnet for 2021 med det oprindelige skøn for 2020 jf. økonomiaftalen for 2020, er det en forøgelse med 12,3 mia. kr. Guldborgsund Kommune kan derfor se frem til at modtage yderligere finansiering i 2021 fra Staten.

Skønnet omfatter i 2021 samtlige overførselsudgifter, da udgifterne til de forsikrede ledige mv., som tidligere var omfattet af beskæftigelsestilskuddet, fra 2021 er flyttet ind under budgetgarantien som led i udligningsreformen.

(I ovennævnte forøgelser er der taget højde herfor, så tallene er sammenlignelige).

Økonomiske konsekvenser af lovændringer 2019/2020

På Lov- og Cirkulæreprogrammet 2019/2020 er der en række økonomiske konsekvenser på beskæftigelsesområdet som følge af lovændringer.

Guldborgsund Kommune bliver i 2021 reguleret på såvel de lovbundne-/overførselsområder som på serviceområder på beskæftigelsesområdet. Dette skyldes hovedsageligt, at der i forbindelse med Udligningsreformen blev vedtaget omlægning af refusionsordningen på socialområdet for særligt dyre enkeltsager. I praksis er kommunerne reduceret med i alt 1,9 mia. kr. i bloktilskud, hvorefter kommunernes refusionsindtægter øges med 1,9 mia. kr.

BUDGETTILPASNINGSBEHOV

Udgangspunktet for budget 2021 og overslagsårene er det teknisk fremskrevne budget, der blev vedtaget ved

budgetvedtagelsen for 2020.

Beskæftigelsesudvalget er tilført 41,000 mio. kr. i 2021 og 36,000 mio. kr. i overslagsårene for at sikre kernevelfærden inden for udvalgets områder. Herudover er der reserveret 14,400 mio. kr. til Beskæftigelsesudvalgets områder, såfremt der fortsat er budgettilpasningsbehov i 2021. Beskæftigelsesudvalget skal iværksætte yderligere initiativer, investeringer og effektiviseringer, der medfører en reduktion af udgifterne med 5,000 mio. kr. i 2021 og 10 mio. kr. i overslagsårene.

Nedenfor er en beskrivelse af en række væsentlige faktorer, der har påvirket Beskæftigelsesudvalgets samlede udgiftsbehov såvel positivt som negativt:

Usikkerhed om arbejdsmarkedsudviklingen

Særligt i marts og april 2020 har der i Guldborgsund Kommune og resten af landet været en stor tilgang af nyilmeldte ledige. I de efterfølgende måneder har tilgangen af nyilmeldte ledige fortsat været større end i 2019. Som følge heraf er antallet af ledige i maj 2020 steget med 47 pct. svarende til en stigning på 497 personer fra maj 2019 til maj 2020.

Der er stor usikkerhed om, hvordan beskæftigelsen og ledigheden udvikler sig i resten af 2020 og i 2021. Således er det usikkert, hvor hurtigt arbejdsmarkedet retter sig op efter endt corona-pandemi. Det er i den forbindelse bl.a. usikkert, om jobcentrene på ny får et stort antal nyilmeldte ledige, når lønkompressionsordningerne udløber.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har ikke – som den plejer at gøre – udarbejdet en prognose medio 2020 for det kommende års arbejdsmarkedsudvikling. Derfor foreligger der ikke nogen prognose for arbejdsmarkedsudviklingen i Guldborgsund Kommune fra STAR siden corona-pandemien brød ud. Finansministeriet har tilkendegivet, at de forventer, at ledigheden topper i 2020 og falder svagt i 2021, men påpeger at der er stor usikkerhed om udviklingen.

I budgettet for 2021 er det antaget, at det lokale arbejdsmarked har forbedret sig efter endt Corona-pandemi. Etableringen af den faste Femern-forbindelse igangsættelse pr. 1. januar 2021 er medvirkende hertil. Det er dog som nævnt oven for et meget usikkert arbejdsmarked at budgetlægge ud fra.

Ændring af refusionssystemet

Pr. 1. juli 2014 skete en række ændringer af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet. Disse ændringer øger Beskæftigelsesudvalgets udgifter i 2021 i forhold til 2020. Således indebærer refusionsændringen, at kommunernes udgifter til førtidspension er steget, selvom der har været et fald i de senere år i antal førtidspensionister. Fra 2020 til 2021 forventes denne refusionsændring at medvirke til at øge de kommunale førtidspensionsudgifter med 5,362 mio. kr. Samme ændring af refusionssystemet forventes at øge de kommunale udgifter til personer i fleksjob med 4,363 mio. kr. fra 2020 til 2021.

Seniorpension

Pr. 1. januar 2020 trådte den nye seniorpensionsordning i kraft, som er omfattet af budgetgarantien, og derved indgår i beregningen af kommunens udgifter til overførselsindkomster. Udgiften til seniorpension i 2021 er beregnet til 21,263 mio. kr. til i alt 140 helårs-personer.

Hovedparten af de personer, der overgår til seniorpension, kommer fra andre offentlige forsørgelsesydelse. Den kommunale udgift øges dog i 2021 med ca. 6 mio. kr., da udgiften pr. person på seniorpension generelt er højere end for de forsørgelsesydelse, de kommer fra.

Tilbageføringsreformen

Tilbageføringsreformen indebærer, at folkepensionsalderen årligt øges med et halvt år fra 2019 til 2022. Samtidig afkortes efterlønperioden gradvis frem til 2023. Dette betyder, at personer, der ikke er i beskæftigelse, i 2021 kan være på en kommunalt finansieret forsørgelsesydelse, i en senere alder end de kan i 2020. Det betyder, at kommuner – alt andet lige – vil have større udgifter på alle jobcentrets forsørgelsesudgifter. Mest betydning har det for udgifterne til førtidspension. Administrationen har regnet sig frem til, at kommunen i 2021 primært på førtidspension får ekstraudgifter på 7,859 mio. kr. på grund af tilbageføringsreformen.

Ledighedsydelse og Fleksjob

Der forventes samlet set en stigning i udgifterne til fleksjob og ledighedsydelse i 2021. Den af administrationen beregnede udgift udgør i alt ca. 8,666 mio. kr. mere end det fremskrevne budget.

Integrationsydelse til flygtninge

Der forventes et fald i udgifterne til integrationsydelse til flygtninge. Faldes skyldes, at forventningerne til antal helårspersoner i 2021 udgør 190. Et fald på i alt 40 helårspersoner i forhold til forventet i 2020. Den af administrationen beregnede udgift udgør i alt 3,437 mio. kr. mindre end det fremskrevne budget.

OPSUMMERING

Ændringen af refusionssystemet, seniorpensionsordningen og tilbageføringsreformen har en negativ indvirkning på Guldborgsund Kommunes udgifter fra 2020 til 2021 med samlet set 23,584 mio. kr.

Forskel mellem det af administrationen beregnede budget og det fremskrevne budget for a-dagpenge, ledighedsydelse og fleksjob samt integrationsydelse til flygtninge udgør i alt 18,339 mio. kr. Udgifterne er omfattet af budgetgarantien og derved beregningen af kommunens udgifter til overførselsindkomster.

Desuden er det forbundet med stor usikkerhed, hvordan corona-pandemien og eftervirkningerne af den påvirker ledigheden i 2021. Som det fremgår ovenfor, har administrationen antaget, at det lokale arbejdsmarked har rettet sig helt op pr. 1. januar 2021.

UDGIFTSDRIVERE

Nedenstående ydelser/udgifter er mest afgørende for områdets forbrug og betragtes derved som Beskæftigelsesrådets *udgiftsdrivere*:

Jobcenter:

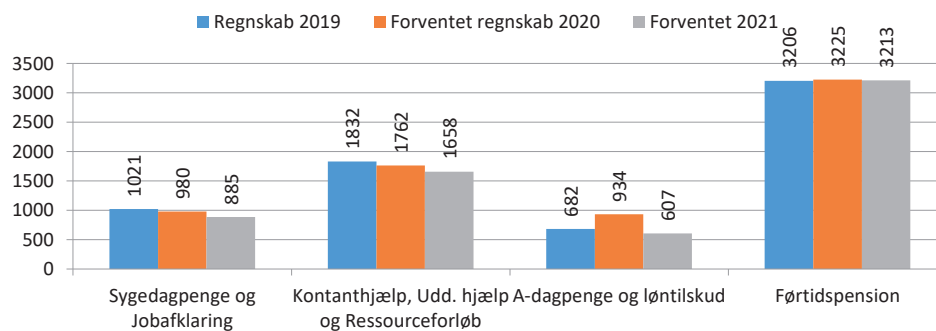
- Ungeenheden
- Sygedagpenge og Jobafklaring
- A-dagpenge og løntilskud
- Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceydelse
- Integrationsydelse
- Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedr. flygtninge
- Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob
- Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/opkvalificering og mentorordninger
- Førtidspension, Seniorpension og personlige tillæg
- Boligsikring og Boligyldelse

ÅRSVÆRK

Statistik fra diverse fagsystemer på Beskæftigelsesområdet:

Årsværk	Regnskab 2019	Forventet 2020	Budget 2021
Sygedagpenge og Jobafklaring	1.021	980	885
A-dagpenge og løntilskud	682	934	607
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	1.832	1.762	1.658
Integrationsydelse	279	225	190
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	1.285	1.295	1.295
Seniorpension		100	140
Førtidspension	3.206	3.225	3.213
I alt	8.305	8.521	7.988

ANTAL ÅRSVÆRK

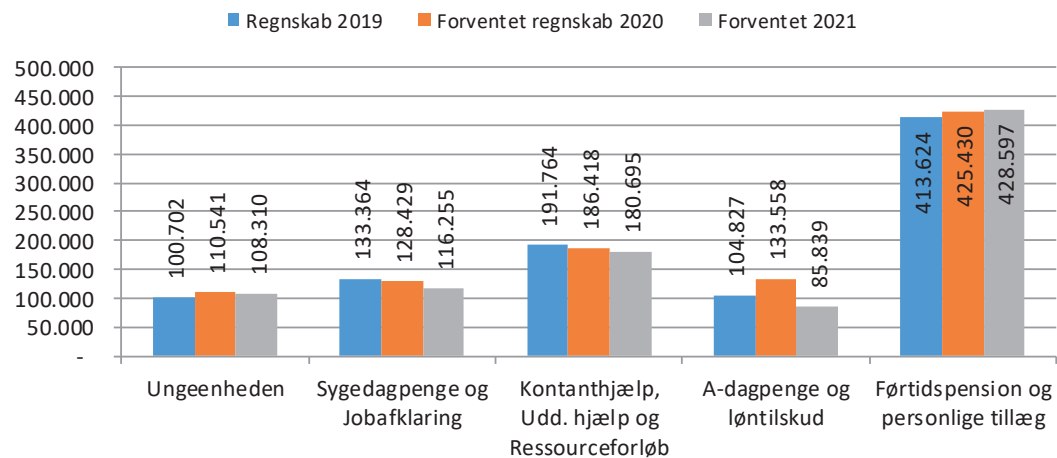
VÆSENTLIGE UDGIFTSPOSTER

Budget 2021 udgør følgende fordelt på områder sammenholdt med regnskab 2019 og forventet regnskab 2020:

(1.000 kr.)	Regnskab 2019 i 2021-priser	Forventet regnskab 2020 i 2021-priser	Budget 2021 i 2021-priser
Ungeenheden	100.702	110.541	108.310
Sygedagpenge og Jobafklaring	133.364	128.429	116.255
A-dagpenge og løntilskud	104.827	133.558	85.839
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	191.764	186.418	180.695
Integrationsydelse	19.363	16.373	14.011
Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedr. flygtninge	11.074	14.176	15.424
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	132.973	134.272	140.707
Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/opkvalificering og mentorordninger	52.741	42.121	65.362
Seniorpension		15.188	21.263
Førtidspension og personlige tillæg	413.624	425.430	428.597
Boligsikring og Boligyldelse	55.165	56.736	56.532
Andre sociale formål og sundhedsudgifter mv.	27.337	30.604	31.425
I alt	1.242.935	1.293.846	1.264.420

Note: Tallene for 2019 og 2020 er opjusteret til pris- og lønniveau 2021 for at kunne sammenligne i samme løn- og prisniveau. Opjusteringen er foretaget med den reducerede satsreguleringsprocent på 1,15% fra 2019 til 2020 og 1,15% fra 2020 til 2021.

NETTOUDGIFTER (1.000 KR.)

POLITIKOMRÅDE: AM-PROJEKT

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	4.814	5.304	4.324	4.324	4.324	4.324
Indtægter	-5.630	-6.120	-5.140	-5.140	-5.140	-5.140
Nettodriftsbevilling	-816	-816	-816	-816	-816	-816
Heraf lønsum	26.360	22.158	21.658	21.658	21.658	21.658

Ovenstående budget- og regnskabstal er for perioden 2019-2021 i årets aktuelle pris- og lønniveau. Perioden 2022-2024 vises i pris- og lønniveau for 2021.

BUDGETREDEGØRELSE AM-PROJEKT 2021-2024

Der er følgende udgifter og indtægter på området:

(1.000 KR.)	Regnskab 2019 i 2019-priser	Forventet regnskab 2020 i 2020-priser	Budget 2021 i 2021-priser
Sprogskole, driftsudgifter	16.214	12.192	10.371
Diverse prøvegebyrer	-69	-159	-154
Afregningskonto til andre kommuner	-647	-150	-203
Afregningskonto til Guldborgsund Kommune	-15.498	-11.883	-10.014
I alt	0	0	0
Afregningskonto for projekter	-13.393	-14.431	-14.273
AM-projekt	4.278	4.856	5.100
Svømmecenter Falster	1.327	1.362	1.509
Guldborgsund Zoo og Botanisk Have	6.310	6.857	6.245
SIC Kantine	662	540	603
I alt	-816	-816	-816
I alt Aktiveringsprojekter	-816	-816	-816

Området vedrører driftsudgifter og -indtægter vedrørende den kommunale beskæftigelsesindsats og sprogundervisning af udlændinge på kommunens sprogskole.

Områderne er leverandør af ydelser til politikområde Arbejdsmarkedscenter, og ydelserne "afregnes" (BUM-model).

POLITIKOMRÅDE: BES-ADMINISTRATION

OMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget-overslag 2022	Budget-overslag 2023	Budget-overslag 2024
Udgifter	74.111	66.717	72.722	72.594	70.088	69.208
Indtægter	-8.018	-3.072	-1.686	-1.686	-1.686	-1.686
Nettodriftsbevilling	66.093	63.645	71.036	70.908	68.402	67.522
Heraf lønsum	56.566	53.683	57.119	57.007	54.501	53.621

Ovenstående budget- og regnskabstal er for perioden 2019-2021 i årets aktuelle pris- og lønniveau. Perioden 2022-2024 vises i pris- og lønniveau for 2021.

BUDGETAFTALE 2021-2024

Der henvises til budgetaftalen 2021-2024 forrest i materialet.

UDVIKLINGEN I 2019-2021

For at kunne se udviklingen i samme pris- og lønniveau er der i nedenstående tabel foretaget justering af 2019- og 2020-tallene, så alle tal er i 2021 pris- og lønniveau.

POLITIKOMRÅDETS OVERORDNEDE ØKONOMI (1.000 KR.)	Regnskab 2019 2021 P/L	Budget 2020 2021 P/L	Budget 2021 2021 P/L
Nettodriftsbevilling	67.622	64.377	71.036

BUDGETREDEGØRELSE BES - ADMINISTRATION 2021-2024

Administrationsområdet omfatter budget til lønninger og afledte driftsudgifter til administrationspersonalet på Beskæftigelsesområdet.

Der er et samlet teknisk budget på 71,036 mio. kr., hvoraf lønninger udgør 57,119 mio. kr.

Forskellen mellem Budget 2020 og Budget 2021 skyldes, at udvalget i december 2019 samt i august og september 2020 vedtog forslag om budgettilpasninger, hvor der ved investering i medarbejderressourcer opnås samlet reduktion af udgifterne på beskæftigelsesudvalgets områder.

FOTO: PATRICK KIRKBY

GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR ØKONOMI
ØKONOMI & INDKØB
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5473 1000
WWW.GULDBORGSUND.DK